

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาและวิเคราะห์บทบาทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จากการศึกษาจาก เอกสารและความเห็นของกรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เกี่ยวกับ นโยบายและบทบาทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ตามภารกิจด้านการสอน การวิจัย การให้บริการ ทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ผู้วิจัยจะนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ส่วนที่ 1 นโยบายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นการศึกษา นโยบายที่เกี่ยวข้องกับ ภารกิจด้านการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย แผนอุดมศึกษา ระยะยาว และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยนำเสนอเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 นโยบายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์และความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535 - 2539) ของทบวงมหาวิทยาลัย แผนอุดมศึกษาระยะยาว (พ.ศ. 2533 - 2547) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ซึ่งเป็นการศึกษาจากเอกสาร

ตอนที่ 2 นโยบายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์และความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540 - 2544) ของทบวงมหาวิทยาลัย แผนอุดมศึกษาระยะยาว (พ.ศ. 2533 - 2547) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ซึ่งเป็นการศึกษาจากเอกสารและการสัมภาษณ์

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ของนโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) และฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544)

ส่วนที่ 2 บทบาทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เป็นการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่แสดงถึงบทบาทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามภารกิจด้านการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยนำเสนอเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 บทบาทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งเป็นการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสาร

ตอนที่ 2 บทบาทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งเป็นการศึกษาวิเคราะห์จากเอกสาร และเป็นการศึกษาเฉพาะปี 2540

ส่วนที่ 3 บทบาทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามความคิดเห็นของกรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในประเด็นที่เกี่ยวกับเป้าประสงค์ บทบาทตามภารกิจด้านการสอน บทบาทตามภารกิจด้านการวิจัย บทบาทตามภารกิจด้านการให้บริการทางวิชาการ แก่สังคม บทบาทตามภารกิจด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ภาพรวมของบทบาทตามภารกิจทั้ง 4 ด้าน ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ ซึ่งเป็นการศึกษาวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์บทบาทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ส่วนที่ 5 แนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจ 4 ประการ

ส่วนที่ 1 นโยบายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตอนที่ 1 นโยบายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539)

1. ด้านการสอน

แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, กองแผนงาน, 2535) ได้กำหนด วัตถุประสงค์ และนโยบายที่เกี่ยวกับการสอนไว้ดังนี้ คือ

1.1 วัตถุประสงค์

พัฒนาคุณภาพประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เพื่อผลิตกำลังคนที่เพียงพอพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ความสามารถในทุกระดับและทุกสาขาการศึกษาของมหาวิทยาลัย ตามความต้องการในการพัฒนาประเทศ ขยายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ประชากรกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มพิเศษ

1.2 นโยบาย

1. ปรับปรุงปรัชญา โครงสร้าง และเนื้อหาสาระของหลักสูตรให้สามารถผลิตบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามความต้องการในปัจจุบันและอนาคต

2. จัดระบบการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมการเรียนการสอน ที่เอื้อต่อการพัฒนาขีดความสามารถและทักษะในการเรียนรู้ เอื้อต่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และบุคลิกภาพโดยส่วนรวมของนักศึกษา

3. พัฒนาครูอาจารย์ ให้มีความรู้ความสามารถและทักษะทั้งด้านวิชาการและด้านการเรียนการสอนมีความชำนาญในคุณธรรมและจริยธรรม

4. พัฒนาระบบบริการการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและทันสมัย

5. พัฒนาความพร้อม และขีดความสามารถในการผลิตบัณฑิตระดับสูงกว่าปริญญาตรีในทุกคณะและสาขาวิชา

6. พัฒนาความพร้อม และขีดความสามารถในการเปิดสาขาวิชาใหม่ และเพิ่มการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีในสาขาที่มีความต้องการสูงหรือจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาภาคใต้

7. พัฒนาขีดความสามารถในการผลิตบุคลากรระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ตามความต้องการเร่งด่วนของตลาดแรงงานและการพัฒนาท้องถิ่น

8. สร้างกลไกเพื่อสนับสนุนความร่วมมือกับสมาคมวิชาชีพ และภาคเอกชนในการผลิตกำลังคนทุกระดับการศึกษา

9. สร้างกลไก เพื่อสนับสนุนการขยายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ประชากรกลุ่มด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม และกลุ่มพิเศษต่าง ๆ

จากวัตถุประสงค์และนโยบายด้านการสอน แสดงให้เห็นถึงจุดเน้น 3 ประการ คือ

1. พัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษา โดยมีนโยบายที่รองรับคือการปรับปรุงปรัชญา โครงสร้าง เนื้อหาสาระของหลักสูตร การจัดระบบการเรียนการสอนให้เอื้อต่อการพัฒนานักศึกษา การจัดระบบบริการการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และทันสมัย และการพัฒนาอาจารย์ให้มีความรู้ความสามารถ ทั้งด้านวิชาการ การเรียนการสอน และมีคุณธรรมจริยธรรม

2. ผลิตกำลังคนที่เพียงพอพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ในทุกระดับ ทุกสาขา โดยมีนโยบายที่รองรับคือ ผลิตบุคลากรระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ตามความต้องการเร่งด่วนของตลาดแรงงานและการพัฒนาท้องถิ่น ผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรีในสาขาที่มีความต้องการสูงหรือจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคใต้ และผลิตบัณฑิตระดับสูงกว่าปริญญาตรีในทุกสาขาวิชา โดยในการผลิตกำลังคนทุกระดับสนับสนุนให้มีความร่วมมือกับสมาคมวิชาชีพและภาคเอกชน

3. ขยายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ประชากรกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มพิเศษโดยมีนโยบายที่รองรับคือ การสร้างกลไกเพื่อสนับสนุนการขยายโอกาสทางการศึกษา

จากนโยบายด้านการสอนดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา แผนอุดมศึกษาระยะยาว และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ว่ามีความสอดคล้องกับแผนดังกล่าวหรือไม่ โดยศึกษาในประเด็นหลักที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มุ่งเน้นคือ การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษา การผลิตกำลังคนที่เพียงพอพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ในทุกระดับทุกสาขา และการขยายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ประชากรกลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มพิเศษ .

1.3 ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ของทบวงมหาวิทยาลัย

ทบวงมหาวิทยาลัย ได้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวกับการสอนไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2535) โดยได้กำหนดไว้เป็น วัตถุประสงค์ นโยบายทั่วไป และนโยบายเฉพาะด้านการจัดการศึกษา ซึ่งนโยบายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีความสอดคล้องกับแผนดังกล่าว ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษา และประเด็นการผลิตกำลังคนที่เพียงพอพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ในทุกระดับทุกสาขา สอดคล้องกับนโยบายทั่วไปของทบวงมหาวิทยาลัย คือ เพิ่มพูนประสิทธิภาพของสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในระดับต่าง ๆ (ทบวงมหาวิทยาลัย : 14) สำหรับนโยบายที่รองรับประเด็นดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายเฉพาะของทบวงมหาวิทยาลัย คือ มุ่งมองไปที่การปรับปรุงสาระและรูปแบบการจัดการศึกษา ปรับปรุงเนื้อหาสาระ ระบบ และวิธีการเรียนการสอน ปรับปรุงกลไกสาระและรูปแบบของการจัดกิจกรรมนักศึกษา(ทบวงมหาวิทยาลัย : 17)

ประเด็นการขยายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ประชากรกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มพิเศษ มีความสอดคล้องกับนโยบายเฉพาะของทบวงมหาวิทยาลัย คือ ให้ขยายโอกาสในการได้รับการศึกษาระดับอุดมศึกษาของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคม (ทบวงมหาวิทยาลัย : 14)

1.4 ความสอดคล้องกับแผนอุดมศึกษาระยะยาว (พ.ศ. 2533 - 2547)

แผนอุดมศึกษาระยะยาว (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว, 2533) ได้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวกับการสอนไว้เป็น วัตถุประสงค์ แนวคิดพื้นฐาน และนโยบายด้านการสอน ซึ่งนโยบายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีความสอดคล้องกับแผนดังกล่าว ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษา สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ ปรับปรุงการดำเนินการกิจด้านการสอนของสถาบันอุดมศึกษาให้มีรูปแบบที่หลากหลายยิ่งขึ้น เพื่อการสนองตอบอย่างมีประสิทธิภาพต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่กว้างขวาง (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 1) และสอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐาน คือ สถาบันอุดมศึกษาต้องมีการหน้าที่และมีประสิทธิภาพสูงในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระดับต่าง ๆ (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 2) สำหรับนโยบายที่รองรับมีความสอดคล้องกับนโยบายของแผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ ปรับปรุงรูปแบบการให้การศึกษา ปรับปรุงระบบและวิธีการสอน พัฒนาหลักสูตรรูปแบบใหม่ที่มีความหลากหลาย (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 3)

ประเด็นการผลิตกำลังคนที่เพียบพร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ในทุกระดับ ทุกสาขาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ มุ่งขยายขอบเขตกลุ่มเป้าหมายของ อุดมศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทุกระดับของประเทศ (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 1) และสอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐาน คือ สถาบันอุดมศึกษาต้องมีภาระหน้าที่และมีประสิทธิภาพสูงในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระดับต่าง ๆ (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 2) สำหรับนโยบายที่รองรับมีความสอดคล้องกับนโยบายของแผนอุดมศึกษาระยะยาวคือ ขยายการจัดการศึกษารองรับกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายขึ้น ส่งเสริมคุณลักษณะของบัณฑิต (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 3) พัฒนาคุณภาพบัณฑิตและกำลังคนในตลาดแรงงานทุกระดับ ขยายการผลิตบัณฑิตในบางสาขา (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 2)

ประเด็นการขยายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ประชากรกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มพิเศษ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ มุ่งขยายขอบเขตกลุ่มเป้าหมายของอุดมศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้น (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 1) และสอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐาน คือ พัฒนากลไกการรับนักศึกษาให้เป็นเครื่องมือกระจายโอกาสและความเสมอภาค (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 2) สำหรับนโยบายที่รองรับมีความสอดคล้องกับนโยบายของแผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ ปรับปรุงระบบการสอบคัดเลือก (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 3)

1.5 ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2535) ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ไว้หลายด้าน โดยได้กำหนดเป็นเป้าหมาย และนโยบาย ซึ่งนโยบายด้านการสอนของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีความสอดคล้องกับแนวทางในการพัฒนาในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไม่ได้ระบุไว้โดยตรง แต่ได้กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม โดยสรุป คือ จัดระบบการศึกษาและฝึกอบรมทรัพยากรมนุษย์ในกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ให้มีศักยภาพและขีดความสามารถที่เหมาะสม ในอันที่จะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของการพัฒนาประเทศได้ทันเหตุการณ์มากยิ่งขึ้น(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 178) สำหรับนโยบายที่รองรับประเด็นดังกล่าวมีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่เกี่ยวกับการศึกษาและการฝึกอบรม คือ ปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการมีงานทำ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 189) สนับสนุนการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ มีระเบียบ

วินัย ควบคู่ไปกับการมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ พร้อมทั้งมีประสบการณ์เป็นสากลยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 190)

ประเด็นการผลิตกำลังคนที่เพียงพอด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีความรู้ในทุกระดับทุกสาขา มีความสอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คือ พัฒนากำลังคนระดับกลางและระดับสูง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 182) สำหรับนโยบายที่รองรับมีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คือ พัฒนากำลังคนระดับกลางและระดับสูงทั้งด้านปริมาณและคุณภาพในสาขาที่ขาดแคลนและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 189) และจัดให้มีความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและฝึกอบรมของรัฐกับสถานประกอบการ เพื่อการฝึกทักษะวิชาชีพในรูปแบบต่างๆ ให้เป็นไปอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 191)

ประเด็นการขยายโอกาสทางการศึกษาไปสู่ประชากรกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มพิเศษในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ไม่ได้ระบุในเรื่องนี้ที่เกี่ยวข้องกับอุดมศึกษาโดยตรง แต่มีจุดมุ่งหมายโดยสรุปคือ ให้ความเอาใจใส่ค่าเงินเพิ่มขีดความสามารถของกลุ่มคนที่ด้อยโอกาสซึ่งพึ่งตนเองไม่ได้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 178) และเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย จึงต้องปรับนโยบายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นเพิ่มบทบาทของรัฐในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการให้ความช่วยเหลือกลุ่มผู้ด้อยโอกาสให้มีศักยภาพและขีดความสามารถสูงขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 179)

จากนโยบายด้านการสอนของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จะเห็นได้ว่ามหาวิทยาลัยมีจุดเน้น 3 ประการ ประการแรกคือพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษา โดยนโยบายที่กำหนดไว้มุ่งที่การปรับปรุง การจัดระบบ และการพัฒนา ทั้งในเรื่องของหลักสูตร การเรียนการสอน ครู อาจารย์ ซึ่งนโยบายในส่วนนี้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย แผนอุดมศึกษาระยะยาว และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพราะแผนดังกล่าวก็มุ่งไปที่การเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยการปรับปรุงสาระ รูปแบบ ระบบ วิธีการจัดการเรียนการสอนให้มีความหลากหลาย จุดเน้นประการต่อมา คือ การผลิตกำลังคน ซึ่งมุ่งเน้นที่กำลังคนที่ผลิตจะต้องมีทั้งความรู้ความสามารถและคุณธรรมจริยธรรม โดยมุ่งผลิตในทุกระดับ ทุกสาขา เพื่อสนองความต้องการที่ต่างกัน คือ ผลิตในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี เมื่อตอบสนองความต้องการเร่งด่วนของตลาดแรงงานและท้องถิ่น ผลิตในระดับปริญญาตรีในสาขาที่มีความต้องการสูง หรือจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะภาคใต้ สำหรับในระดับสูงกว่าปริญญาตรี มุ่งให้ทุกคณะและสาขาวิชาสามารถผลิตในระดับนี้ได้ ซึ่งนโยบายในการผลิตกำลังคนนี้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา แผนอุดมศึกษาระยะยาว และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพราะแผน

ดังกล่าวก็มุ่งไปที่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในทุกกระดับ สำหรับจุดเน้นประการสุดท้าย คือ การขยายโอกาสทางการศึกษา มุ่งเน้นที่กลุ่มผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มพิเศษ โดยมีนโยบายคือ การสร้างกลไก เพื่อสนับสนุนการขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา แผนอุดมศึกษาระยะยาว และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพราะแผนดังกล่าวมุ่งไปที่กลุ่มผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มพิเศษ เช่นกัน โดยแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา และแผนระยะยาวมุ่งไปที่การปรับปรุงระบบการรับนักศึกษาด้วย

2. ด้านการวิจัย

จากแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, กองแผนงาน, 2535) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยไว้ดังนี้ คือ

2.1 วัตถุประสงค์

พัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการวิจัย เพื่อเพิ่มปริมาณงานวิจัยที่มีคุณภาพ อันจะนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ การพึ่งตนเองทางเทคโนโลยี และเพื่อการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคใต้

2.2 นโยบาย

1. พัฒนาโครงสร้าง กลไก ระบบงานวิจัยและพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ
  2. พัฒนาคุณภาพและเพิ่มปริมาณบุคลากรทางการวิจัยทุกระดับ เพื่อสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
  3. ส่งเสริมการวิจัยพื้นฐานเพื่อพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีเพื่อการพึ่งตนเอง และเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ
  4. ส่งเสริม สนับสนุนงานวิจัยที่เป็นสหสาขาวิชา และงานวิจัยประยุกต์ที่สัมพันธ์กับการพัฒนาภาคใต้และปัญหาท้องถิ่น เพื่อเป็นต้นแบบและแหล่งความรู้ทางด้านการพัฒนา
  5. เพิ่มงบประมาณการวิจัยทั้งจากงบประมาณแผ่นดินและแหล่งอื่น ๆ
- จากวัตถุประสงค์และนโยบายด้านการวิจัยแสดงให้เห็นถึงจุดเน้น 2 ประการ คือ
1. พัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการวิจัย โดยมีนโยบายที่รองรับ คือ พัฒนาโครงสร้าง กลไก ระบบงานวิจัยและพัฒนา พัฒนาคุณภาพและเพิ่มปริมาณบุคลากรทางการวิจัย และเพิ่มงบประมาณเพื่อการวิจัย
  2. เพิ่มปริมาณงานวิจัยที่มีคุณภาพ โดยมีนโยบายที่รองรับ คือ ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยพื้นฐาน การวิจัยที่เป็นสหสาขาวิชา และการวิจัยประยุกต์ เพื่อพัฒนาทั้งองค์ความรู้และพัฒนาภาคใต้

จากนโยบายด้านการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา แผนอุดมศึกษาระยะยาว และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ว่ามีความสอดคล้องกับแผนดังกล่าวหรือไม่ โดยศึกษาในประเด็นหลักที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มุ่งเน้น คือ การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการวิจัย และการเพิ่มปริมาณงานวิจัยที่มีคุณภาพ

2.3 ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ของทบวงมหาวิทยาลัย

ทบวงมหาวิทยาลัย ได้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวกับการวิจัย ไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2535) โดยได้กำหนดไว้เป็น วัตถุประสงค์ นโยบายทั่วไป และนโยบายเฉพาะ ด้านการวิจัยและพัฒนาซึ่งนโยบายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีความสอดคล้องกับแผนดังกล่าวในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการวิจัยสอดคล้องกับนโยบายทั่วไปของทบวงมหาวิทยาลัย คือ พัฒนาขีดความสามารถของสถาบันอุดมศึกษาในด้านการวิจัย ปรับปรุงการบริหารและดำเนินงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (ทบวงมหาวิทยาลัย : 18) สำหรับนโยบายที่รองรับประเด็นดังกล่าวมีความสอดคล้องกับนโยบายเฉพาะของทบวงมหาวิทยาลัย คือ มุ่งเน้นที่การพัฒนากลไกการบริหารและการดำเนินงานการวิจัย (ทบวงมหาวิทยาลัย : 18) การเพิ่มงบประมาณเพื่อการวิจัย (ทบวงมหาวิทยาลัย : 19)

ประเด็นการเพิ่มปริมาณงานวิจัยที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับนโยบายทั่วไปของทบวงมหาวิทยาลัยคือ พัฒนาขีดความสามารถของสถาบันอุดมศึกษาในด้านการวิจัย ปรับปรุงการบริหารและดำเนินงานวิจัย วางแผนงานวิจัยที่ชัดเจน และการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อการวิจัยจากแหล่งต่าง ๆ (ทบวงมหาวิทยาลัย : 8) สำหรับนโยบายที่รองรับมีความสอดคล้องกับนโยบายเฉพาะของทบวงมหาวิทยาลัย คือ มุ่งเน้นที่การพัฒนากลไกการบริหารและการดำเนินงานการวิจัย การกำหนดทิศทางการวิจัย (ทบวงมหาวิทยาลัย : 18)

2.4 ความสอดคล้องกับแผนอุดมศึกษาระยะยาว (พ.ศ. 2533 - 2547)

แผนอุดมศึกษาระยะยาว (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว, 2533) ได้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวกับการวิจัยไว้ เป็น วัตถุประสงค์ แนวคิดพื้นฐาน และนโยบาย ด้านการวิจัย ซึ่งนโยบายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีความสอดคล้องกับแผนดังกล่าวในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการวิจัย สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ ปรับปรุงการดำเนินการกิจด้านการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาให้มีรูปแบบที่หลากหลายยิ่งขึ้น เพื่อสนองตอบอย่างมีประสิทธิภาพต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่กว้างขวาง (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว, : 1) และ

สอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐาน คือ เน้นการปรับปรุงการบริหาร และการดำเนินงานวิจัยในสถาบันอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว, : 5) สำหรับนโยบายที่รองรับมีความสอดคล้องกับนโยบายของแผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ พัฒนาระบบงานวิจัยของสถาบันอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพทั้งในด้านองค์กร ทรัพยากร และโครงสร้างการดำเนินงาน (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว, : 6)

ประเด็นการเพิ่มปริมาณงานวิจัยที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ ให้สถาบันอุดมศึกษามีส่วนสำคัญในการสร้างองค์ความรู้ และความสามารถในการพึ่งตนเอง ทางภูมิปัญญาของสังคมไทย (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว, : 1) และสอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐาน คือ เร่งพัฒนาขีดความสามารถของสถาบันอุดมศึกษาในด้านการวิจัย มีการกำหนดทิศทางการวิจัยระดับสถาบันที่ชัดเจน (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว, : 5) สำหรับนโยบายที่รองรับมีความสอดคล้องกับนโยบายของแผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ สร้างสมดุลระหว่างการวิจัยพื้นฐานและการวิจัยประยุกต์ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว, : 5) ส่งเสริมการวิจัยในบางสาขามากยิ่งขึ้น (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 6)

2.5 ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2535) ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ไว้หลายด้าน โดยได้กำหนดเป็นเป้าหมาย และนโยบาย ซึ่งนโยบายด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีความสอดคล้องกับแนวทางในการพัฒนาในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการวิจัย ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไม่ได้ระบุไว้โดยตรง แต่ได้กำหนดไว้เป็นแนวทางในการดำเนินการเพื่อรักษาอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจให้มีเสถียรภาพ คือ การจัดระบบการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้เกื้อกูลต่อการเพิ่มผลผลิตและการพึ่งตนเองทางเทคโนโลยีได้มากขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 32) สำหรับนโยบายที่รองรับมีความสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คือ จัดระบบการวิจัยและพัฒนาเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาอุตสาหกรรม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 78) สนับสนุนการวิจัยค้นคว้าในสถาบันการศึกษาเพื่อเป็นศูนย์รวมทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของชาติ(สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 79)

ประเด็นการเพิ่มปริมาณงานวิจัยที่มีคุณภาพ ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ไม่ได้ระบุไว้โดยตรง แต่ระบุไว้ในแนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คือ สนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษา ทำการวิจัย และพัฒนาให้กว้างขวาง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 190)

จากนโยบายด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จะเห็นได้ว่ามหาวิทยาลัยมี จุดเน้น 2 ประการ ประการแรก คือ พัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการวิจัย โดยนโยบายที่กำหนดไว้มุ่งที่การพัฒนาโครงสร้าง กลไก ระบบงาน รวมถึงการพัฒนาคุณภาพและเพิ่ม ปริมาณบุคลากรทางการวิจัยและเพิ่มงบประมาณเพื่อการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย แผนอุดมศึกษาระยะยาว และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ เพราะแผนดังกล่าวก็มุ่งไปยังการพัฒนาขีดความสามารถในการวิจัย ทั้งในด้านองค์การ ทรัพยากร และโครงสร้างการดำเนินงาน สำหรับจุดเน้นประการที่สอง คือ การเพิ่มปริมาณงานวิจัยที่มีคุณภาพ ซึ่งมุ่งเน้นการส่งเสริมสนับสนุนงานวิจัยพื้นฐาน การวิจัยที่เป็นสหสาขาวิชา และการวิจัย ประยุกต์ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย แผนอุดมศึกษาระยะยาว และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในเรื่องของการพัฒนาการดำเนินงานด้าน การวิจัย และการกำหนดทิศทางการวิจัย

3. ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

จากแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ของ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, กองแผนงาน, 2535) ได้กำหนดวัตถุประสงค์และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมไว้ดังนี้ คือ

3.1 วัตถุประสงค์

พัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อให้ สามารถขึ้นำสังคม และให้คำปรึกษาได้ตามความต้องการของท้องถิ่น ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ ชีวิตและการบำรุงรักษาสภาพสิ่งแวดล้อมให้เกิดประโยชน์แก่มนุษย์อย่างต่อเนื่องและยาวนาน

3.2 นโยบาย

1. พัฒนาโครงสร้าง กลไกและระบบงานบริการวิชาการให้มีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนอง ความต้องการของชุมชนและภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ
2. ส่งเสริมให้อาจารย์มีทักษะ ประสบการณ์ในการให้บริการวิชาการแก่สังคม และ ตระหนักว่างานบริการวิชาการเป็นภารกิจหลักประการหนึ่งของมหาวิทยาลัย
3. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษา หน่วยงาน หรือองค์กรภายนอก ในการให้บริการวิชาการแก่สังคม

4. ส่งเสริมการใช้สื่อมวลชน และเทคโนโลยีการสื่อสารในการให้บริการวิชาการและชี้นำแก่สังคมในวงกว้าง เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสิ่งแวดล้อม

จากวัตถุประสงค์และนโยบายด้านการให้บริการวิชาการแก่สังคมแสดงให้เห็นถึงจุดเน้น 2 ประการคือ

1. พัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงาน ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม โดยมีนโยบายที่รองรับ คือ พัฒนาโครงสร้าง กลไก และระบบงานบริการวิชาการ ส่งเสริมให้อาจารย์มีทักษะ มีประสบการณ์ และมีความตระหนักรู้ว่า งานบริการวิชาการเป็นภารกิจหลักประการหนึ่งของมหาวิทยาลัย

2. ชี้นำสังคม และให้คำปรึกษาได้ตามความต้องการของท้องถิ่น โดยมีนโยบายที่รองรับ คือ การให้บริการเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนและภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ การให้อาจารย์ปฏิบัติงานด้านการให้บริการวิชาการ การร่วมมือกับหน่วยงานอื่น และการใช้สื่อมวลชน และเทคโนโลยีการสื่อสารเพื่อการบริการวิชาการ และชี้นำแก่สังคมในวงกว้าง

จากนโยบายด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา แผนอุดมศึกษาระยะยาว และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ว่ามีความสอดคล้องกับแผนดังกล่าวหรือไม่ โดยศึกษาในประเด็นหลักที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มุ่งเน้นคือ การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการบริการวิชาการแก่สังคม และการชี้นำสังคม และให้คำปรึกษาได้ตามความต้องการของท้องถิ่น

3.3 ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ของทบวงมหาวิทยาลัย

ทบวงมหาวิทยาลัย ได้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวกับการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2535) โดยได้กำหนดไว้เป็นวัตถุประสงค์นโยบายทั่วไป และนโยบายเฉพาะ ด้านการบริการวิชาการ ซึ่งนโยบายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีความสอดคล้องกับแผนดังกล่าวในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการบริการวิชาการแก่สังคม สอดคล้องกับนโยบายทั่วไปของทบวงมหาวิทยาลัยคือ ขยายขอบเขตการบริการวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา พัฒนาองค์การบริหารวิชาการในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้สามารถจัดบริการวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ทบวงมหาวิทยาลัย : 19) สำหรับนโยบายที่รองรับมีความสอดคล้องกับนโยบายเฉพาะของทบวงมหาวิทยาลัย คือ สร้างและปรับปรุงกลไกสำหรับการบริการทางวิชาการ (ทบวงมหาวิทยาลัย : 19)

ประเด็นการชี้นำสังคม และให้คำปรึกษาได้ตามความต้องการของท้องถิ่น ในนโยบายทั่วไปของทบวงมหาวิทยาลัย ไม่ได้ระบุเรื่องการชี้นำไว้ เพียงแต่ระบุว่าเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงประโยชน์ต่างๆ อันพึงได้รับจากการศึกษาอันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต การทำงาน และการรักษา

สภาพแวดล้อม และเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดบริการวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายได้กว้างขวางยิ่งขึ้น (ทบวงมหาวิทยาลัย : 19) ซึ่งประเด็นนี้ทบวงมหาวิทยาลัยระบุไว้โดยกว้าง คือ มุ่งประโยชน์อันพึงได้รับของกลุ่มเป้าหมายที่กว้างขวาง สำหรับนโยบายที่รองรับมีความสอดคล้องกับนโยบายเฉพาะของทบวงมหาวิทยาลัย คือ ให้สถาบันอุดมศึกษาสร้างและปรับปรุงกลไกสำหรับการบริการทางวิชาการ เพื่อสนองความต้องการของชุมชนและภาคการผลิตต่าง ๆ (ทบวงมหาวิทยาลัย : 19) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับหน่วยงานหรือองค์กรภายนอก และชุมชน ในการกำหนดทิศทางและการให้บริการวิชาการ (ทบวงมหาวิทยาลัย : 20) พัฒนาขีดความสามารถในการใช้สื่อมวลชนและเทคโนโลยีการสื่อสารในการให้บริการวิชาการ (ทบวงมหาวิทยาลัย : 20)

3.4 แผนอุดมศึกษาระยะยาว (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว, 2533)

ได้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวกับการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมไว้เป็น วัตถุประสงค์แนวคิดพื้นฐาน และนโยบาย ด้านการบริการวิชาการ ซึ่งนโยบายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีความสอดคล้องกับแผนดังกล่าวในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการบริการวิชาการแก่สังคมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ ปรับปรุงการดำเนินการกิจด้านการบริการวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาให้มีรูปแบบที่หลากหลายยิ่งขึ้น เพื่อการสนองตอบอย่างมีประสิทธิภาพต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่กว้างขวาง (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 1) และสอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐาน คือ พัฒนาองค์กรบริการวิชาการให้มีความหลากหลาย และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 7) สำหรับนโยบายที่รองรับมีความสอดคล้องกับนโยบายของแผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ พัฒนาองค์กรบริการวิชาการในสถาบันอุดมศึกษาให้มีความพร้อม และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นทั้งในด้านทรัพยากร บุคลากร และวิธีการดำเนินงาน (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 7)

ประเด็นการชี้นำสังคม และให้คำปรึกษาได้ตามความต้องการของท้องถิ่น สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ มุ่งขยายขอบเขตกลุ่มเป้าหมายของอุดมศึกษาให้กว้างขวางยิ่งขึ้นเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทุกระดับของประเทศอันจะช่วยชี้นำทิศทางและรองรับพัฒนาการทางสังคม การเมืองและเศรษฐกิจ (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 1) และสอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐาน คือ นำการศึกษาและผลประโยชน์ของการศึกษาออกไปให้กลุ่มเป้าหมาย (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 7) สำหรับนโยบายที่รองรับมีความสอดคล้องกับนโยบายของแผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ พัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในการให้บริการวิชาการระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับหน่วยงานภายนอก เสริมบทบาทของสื่อมวลชนในการ

อุดมศึกษา ในฐานะเครื่องมือเผยแพร่ความรู้และค่านิยมทางสังคมไปสู่กลุ่มเป้าหมายที่กว้างขวาง (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 8)

3.5 ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2535) ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ไว้หลายด้าน โดยได้กำหนดเป็นเป้าหมาย และนโยบาย ซึ่งนโยบายด้านการให้บริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีความสอดคล้องกับแนวทางในการพัฒนาในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงาน ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม และประเด็นการขึ้นำสังคมและให้คำปรึกษาได้ตามความต้องการของท้องถิ่น ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไม่ได้ระบุไว้โดยตรง แต่อย่างไรก็ตามได้กำหนดไว้ในแนวทางการพัฒนาเมืองในส่วนภูมิภาคในด้านการบริการด้านการศึกษาและฝึกอบรม คือ จัดการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อรองรับและเพื่อสนองตอบความต้องการของประชาชนในส่วนภูมิภาค โดยอาศัยสื่อและระบบการศึกษาในและนอกโรงเรียนเป็นฐานในการจัดและขยายบริการ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 162) และส่งเสริมการฝึกอาชีพระยะสั้น สำหรับแรงงานที่ไร้ฝีมือและแรงงานในภาคเกษตรกรรม เพื่อยกระดับฝีมือและการฝึกอาชีพเสริม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 163)

จากนโยบายด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จะเห็นได้ว่ามหาวิทยาลัยมีจุดเน้น 2 ประการ ประการแรกคือ พัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม โดยนโยบายที่กำหนดไว้มุ่งที่การพัฒนาโครงสร้างกลไก ระบบงาน และส่งเสริมให้อาจารย์มีทักษะและมีความตระหนักในการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย และแผนอุดมศึกษาระยะยาว ในประเด็นการพัฒนาองค์กร กลไก การบริการทางวิชาการ สำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มุ่งไปทั้งงานด้านการศึกษาและฝึกอบรม โดยเป็นการศึกษาตลอดชีวิตและการฝึกอาชีพสำหรับแรงงานไร้ฝีมือและแรงงานในภาคเกษตรกรรมสำหรับจุดเน้นประการที่สองของมหาวิทยาลัย คือ ขึ้นำสังคม และให้คำปรึกษาได้ตามความต้องการของท้องถิ่น สำหรับประเด็นนี้ มุ่งที่ความต้องการของชุมชนและภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ และการให้อาจารย์ปฏิบัติงานด้านการให้บริการ รวมถึงความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น และการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย และแผนอุดมศึกษาระยะยาว ในเรื่องของการให้บริการเพื่อประโยชน์ของกลุ่มเป้าหมายที่กว้างขวาง ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น และการใช้สื่อมวลชนในการให้บริการ แต่สำหรับเรื่องการขึ้นำสังคม ไม่ได้ระบุไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มุ่งเน้นในเรื่องการให้คำปรึกษาได้ตามความต้องการของท้องถิ่น แต่ทั้งแผนทบทวนมหาวิทยาลัย และแผนอุดมศึกษาระยะยาว มุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายที่กว้างขวาง และการพัฒนาสังคม การเมือง และเศรษฐกิจ สำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มุ่งเน้นที่แรงงาน ไร้ฝีมือและแรงงานในภาคเกษตรกรรม

4. นโยบายด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

จากแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, กองแผนงาน, 2535) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไว้ดังนี้คือ

4.1 วัตถุประสงค์

พัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เพื่ออนุรักษ์ฟื้นฟูเอกลักษณ์อันดีงามของประเทศชาติและท้องถิ่น ปลูกฝังวัฒนธรรมที่พึงประสงค์เพื่อประโยชน์สุขของสังคม และเป็นการสร้างความพร้อมในการปรับตัวทางวัฒนธรรม

4.2 นโยบาย

1. ส่งเสริมการเรียนการสอนทางด้านศิลปวัฒนธรรม
2. ส่งเสริมให้มีองค์กรหรือกลไกที่จะเอื้ออำนวยให้เกิดกิจกรรมอนุรักษ์มรดก ทางศิลปวัฒนธรรมของชาติ
3. สนับสนุนกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ และสอดคล้องตามแนวทางการพัฒนาประเทศ ได้แก่ มีความสำคัญของการเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม ประกอบอาชีพสุจริต มีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ พึ่งพาตนเอง มีการแข่งขันที่ยุติธรรม มีวัฒนธรรมทางการกีฬาที่ถูกต้อง สามารถทำงานร่วมกัน ปรับตัวได้ตามการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และมีสำนึกของการรักษาสมดุลของสภาวะแวดล้อม
4. สนับสนุนกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษามีโลกทัศน์สากลมีความเข้าใจ และเห็นคุณค่าของความหลากหลายทางวัฒนธรรมและความเชื่อทางปรัชญาและศาสนา

จากวัตถุประสงค์และนโยบายด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม แสดงให้เห็นถึงจุดเน้น 3 ประการ คือ

1. พัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงาน ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยมีนโยบายที่รองรับคือ การพัฒนาองค์กร กลไก ที่จะเอื้อให้เกิดกิจกรรมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม
2. อนุรักษ์ ฟื้นฟู ปลูกฝัง เอกลักษณ์และวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ โดยมีนโยบายที่รองรับคือ การจัดการเรียนการสอน การจัดองค์กร กลไก การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมที่พึงประสงค์

3. สร้างความพร้อมในการปรับตัวทางวัฒนธรรม โดยมีนโยบายที่รองรับคือ การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษามีโลกทัศน์สากล

จากนโยบายด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา แผนอุดมศึกษาระยะยาว และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติว่ามีความสอดคล้องกับแผนดังกล่าวหรือไม่ โดยศึกษาในประเด็นหลักที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มุ่งเน้น คือ การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การอนุรักษ์ พื้นฟู ปลูกฝัง เอกลักษณะและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ และการสร้างความพร้อมในการปรับตัวทางวัฒนธรรม

4.3 ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ของทบวงมหาวิทยาลัย

ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2535) โดยได้กำหนดไว้เป็น วัตถุประสงค์ นโยบายทั่วไป และนโยบายเฉพาะ ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งนโยบายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีความสอดคล้องกับแผนดังกล่าวในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมสอดคล้องกับนโยบายทั่วไปของทบวงมหาวิทยาลัย คือ สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมและการพัฒนาองค์กรของสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติ (ทบวงมหาวิทยาลัย : 21) สำหรับนโยบายที่รองรับมีความสอดคล้องกับนโยบายเฉพาะของทบวงมหาวิทยาลัย คือ ให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์มรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติ (ทบวงมหาวิทยาลัย : 21) โดยทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดมาตรการไว้ คือ พัฒนาองค์กรและบุคลากรเพื่อดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรมในระดับสถาบัน (ทบวงมหาวิทยาลัย : 21)

ประเด็นการอนุรักษ์ พื้นฟู ปลูกฝัง เอกลักษณะและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์สอดคล้องกับนโยบายทั่วไปของทบวงมหาวิทยาลัย คือ อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติ ปลูกฝังวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ (ทบวงมหาวิทยาลัย : 21) สำหรับนโยบายที่รองรับมีความสอดคล้องกับนโยบายเฉพาะของทบวงมหาวิทยาลัย คือ มุ่งเน้นที่การดำเนินกิจกรรม เพื่ออนุรักษ์มรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติ สนับสนุนกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ และสอดคล้องตามแนวทางการพัฒนาประเทศ (ทบวงมหาวิทยาลัย : 21)

ประเด็นการสร้างความพร้อมในการปรับตัวทางวัฒนธรรม สอดคล้องกับนโยบายทั่วไปของทบวงมหาวิทยาลัย คือ สร้างความพร้อมให้แก่บุคคลและสังคมในการรับและปรับตัวต่อวัฒนธรรมสากล (ทบวงมหาวิทยาลัย : 21) สำหรับนโยบายที่รองรับมีความสอดคล้องกับนโยบายเฉพาะของทบวงมหาวิทยาลัย คือ สนับสนุนกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษามีโลกทัศน์สากลมีความเข้าใจและเห็น

คุณค่าความหลากหลายทางวัฒนธรรมและอารยธรรม ความเชื่อทางศาสนาและปรัชญา (ทบทวนมหาวิทยาลัย : 22)

4.4 ความสอดคล้องกับแผนอุดมศึกษาระยะยาว (พ.ศ. 2533 - 2547)

แผนอุดมศึกษาระยะยาว (ทบทวนมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว, 2533) ได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไว้เป็น วัตถุประสงค์ แนวคิด พื้นฐาน และนโยบายด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งนโยบายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีความสอดคล้องกับแผนดังกล่าวในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ ปรับปรุงการดำเนินการกิจด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของสถาบันอุดมศึกษาให้มีรูปแบบที่หลากหลายยิ่งขึ้น เพื่อการสนองตอบอย่างมีประสิทธิภาพต่อความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่กว้างขวาง (ทบทวนมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 1) สำหรับนโยบายที่รองรับมีความสอดคล้องกับนโยบายของแผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ ส่งเสริมการพัฒนาองค์กรและทรัพยากรเพื่อกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมในสถาบันอุดมศึกษาให้มีความหลากหลายและสามารถมีบทบาทในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติได้ดียิ่งขึ้น (ทบทวนมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 9)

ประเด็นการอนุรักษ์ พื้นฟู ปลูกฝัง เอกลักษณ์และวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐานของแผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ ต้องมุ่งอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติในขอบเขตที่กว้างขวางยิ่งขึ้น เสริมสร้างบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในการปลูกฝังคุณลักษณะทางวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียน (ทบทวนมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 9) สำหรับนโยบายที่รองรับมีความสอดคล้องกับนโยบายของแผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ ส่งเสริมการพัฒนาองค์กร และทรัพยากร เพื่อกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมในสถาบันอุดมศึกษาให้มีความหลากหลายและสามารถมีบทบาทในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมในสถาบันอุดมศึกษาให้มีความหลากหลายและสามารถมีบทบาทในการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของชาติได้ดียิ่งขึ้น ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษามีการผสมผสานกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมเข้ากับภารกิจด้านอื่น ๆ จัดสภาพแวดล้อมในสถาบัน เพื่อเอื้อต่อการเสริมสร้างบุคลิกภาพและคุณลักษณะทางวัฒนธรรมอื่นๆ ที่พึงประสงค์ (ทบทวนมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 9)

ประเด็นการสร้างความพร้อมในการปรับตัวทางวัฒนธรรมสอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐานของแผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ สร้างความพร้อมและความตระหนักให้แก่สังคมในการเห็นคุณค่ามรดกทางวัฒนธรรมของชาติเพื่อการอยู่ร่วมในประชาคมโลกอย่างมีเอกลักษณ์และศักดิ์ศรี (ทบทวนมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 9) สำหรับนโยบายที่รองรับ มีความสอดคล้องกับนโยบายของแผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ สร้างความตระหนักให้แก่นักศึกษา และบุคลากรอุดมศึกษาถึงคุณค่าของวัฒนธรรมไทย และให้มีโลกทัศน์สากลเกี่ยวกับวัฒนธรรมต่างชาติต่างภาษา เพื่อ

การมีความสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับนานาชาติ (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 9)

4.5 ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2535) ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ไว้หลายด้าน โดยได้กำหนดเป็นเป้าหมาย และนโยบาย ซึ่งนโยบายด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีความสอดคล้องกับแนวทางในการพัฒนาในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ประเด็นการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาจิตใจ วัฒนธรรมและสังคมของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คือ การปรับปรุง การบริหารงานด้านการพัฒนาจิตใจและวัฒนธรรมให้มีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 206)

ประเด็นการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ปลูกฝัง เอกลักษณ์และวัฒนธรรมที่พึงประสงค์สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คือ อนุรักษ์ พัฒนาศิลปวัฒนธรรมให้สมดุลกับการพัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 204) สำหรับนโยบายที่รองรับมีความสอดคล้องกับแนวทางของแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คือ พัฒนาระบบเครือข่ายสารสนเทศทางศิลปวัฒนธรรมให้เป็นศูนย์กลางในการบริการข้อมูลและการค้นคว้าสำหรับบุคลากรทางวัฒนธรรมและประชาชนทั่วไป ตลอดจนส่งเสริมสนับสนุนให้มีการศึกษาค้นคว้าวิจัยงานศิลปวัฒนธรรมอย่างแพร่หลายและเป็นระบบรวมทั้งเผยแพร่และพัฒนาประสิทธิภาพงานวิจัยให้ได้มาตรฐานทัดเทียมกับงานวิจัยด้านอื่น ๆ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 207) ให้ผู้ใหญ่เป็นแบบอย่างที่ดีทางด้านจริยธรรมและวัฒนธรรม ยกย่องสนับสนุนและประกาศเกียรติคุณคนดี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 206) สนับสนุนการเรียนรู้ การประยุกต์ใช้ และการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นสนับสนุนบทบาทของเด็ก เยาวชน สตรี และประชาชนในการอนุรักษ์ ทำนุบำรุง ดูแลมรดกทางศิลปวัฒนธรรม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 207)

ประเด็นการสร้างความพร้อมในการปรับตัวทางวัฒนธรรม สอดคล้องกับเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติคือ พัฒนาจิตใจให้คนเป็นคนดี มีวินัยและคุณธรรม สามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศตลอดจนส่งเสริมการอนุรักษ์ และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมให้สมดุลกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 204)

จากนโยบายด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จะเห็นได้ว่า มหาวิทยาลัย มีจุดเน้น 3 ประการ ประการแรกคือ พัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยนโยบายที่กำหนดไว้มุ่งที่การพัฒนาองค์กร กลไก ที่เอื้อให้เกิดกิจกรรมการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย แผนอุดมศึกษาระยะยาว และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพราะแผนดังกล่าวก็มุ่งเน้นที่การพัฒนาองค์กร บุคลากร ทรัพยากร การบริหารงานด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม จุดเน้นประการต่อมาคือ การอนุรักษ์ พื้นฟู ปลูกฝัง เอกลักษณ์และวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งมุ่งเน้นที่การจัดการเรียนการสอน การจัดองค์กร กลไก การจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย แผนอุดมศึกษาระยะยาว ในประเด็นของการจัดกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์มรดกทางศิลปวัฒนธรรมและการเสริมสร้างวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ ส่วนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มุ่งเน้นที่การจัดระบบเครือข่ายสารสนเทศ การค้นคว้าวิจัย การเรียนรู้ การประยุกต์ใช้ และการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น และสนับสนุนบทบาทของเด็ก เยาวชน สตรี และประชาชนในการอนุรักษ์ ทำนุบำรุง ดูแลมรดกทางศิลปวัฒนธรรม สำหรับจุดเน้นประการสุดท้าย คือ การสร้างความพร้อมในการปรับตัวทางวัฒนธรรม ซึ่งมุ่งเน้นที่การเสริมสร้างให้นักศึกษามีโลกทัศน์สากล ซึ่งสอดคล้องกับทั้งแผนทบวงมหาวิทยาลัย แผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ การรับและปรับตัวทางวัฒนธรรม และการมีโลกทัศน์สากล ส่วนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เน้นที่การปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและการอนุรักษ์ พัฒนาศิลปวัฒนธรรมให้สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

ความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายด้านการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากนโยบายด้านการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีจุดเน้นประการหนึ่งที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ มหาวิทยาลัยต้องการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามภารกิจทั้ง 4 ด้าน

นอกเหนือจากการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพแล้ว เมื่อศึกษาความสัมพันธ์กันของนโยบายทั้ง 4 ด้าน พบว่า นโยบายด้านการสอนในประเด็นของการผลิตกำลังคนนั้น สัมพันธ์กับนโยบายด้านการวิจัย ในประเด็นของการผลิตบัณฑิตที่ระดับสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งมีมาตรการไว้ว่า จะให้ทุนการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาที่สอดคล้องกับงานวิจัย ให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีส่วนร่วมในการวิจัยของมหาวิทยาลัยในลักษณะผู้ช่วยวิจัย และส่งเสริมการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาให้มีคุณภาพและปริมาณมากขึ้น

นอกจากนี้ในประเด็นการผลิตกำลังคนยังมีความสัมพันธ์กับนโยบายด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ในประเด็นของ การส่งเสริมการเรียนการสอนทางด้านศิลปวัฒนธรรม การสนับสนุนการผสมผสานศิลปะและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ในการเรียนการสอนรายวิชาต่าง ๆ และใช้กิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมในการสร้างคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

สำหรับนโยบายด้านการวิจัย พบว่ามีความสัมพันธ์กับนโยบายด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ในประเด็นของการให้มรดกกรภายใน ทำหน้าที่ค้นคว้าวิจัย เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมและท้องถิ่น และดำเนินการค้นคว้าวิจัยและพัฒนาเพื่อนำไปสู่การเพิ่มมูลค่าในเชิงพาณิชย์

จากความสัมพันธ์ที่กล่าวข้างต้นนั้น จะเห็นได้ว่าเป็นความสัมพันธ์ในเชิงของการจัดการในด้านการเรียนการสอน การวิจัย และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ส่วนในด้านตัวบุคคลนั้น ก็มีความสัมพันธ์กันในประเด็นของการพัฒนาครูอาจารย์ ซึ่งเป็นนโยบายหนึ่งในด้านการสอน โดยสัมพันธ์กับนโยบายด้านการวิจัยในประเด็นของการจัดฝึกอบรมทางการวิจัย สัมพันธ์กับนโยบายด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมในประเด็นของการส่งเสริมให้อาจารย์มีทักษะ ประสบการณ์ ในการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และตระหนักว่างานบริการวิชาการเป็นภารกิจหลักประการหนึ่งของมหาวิทยาลัย โดยการฝึกอบรมกระบวนการให้บริการทางวิชาการ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ และจัดอบรมและสัมมนาอาจารย์ให้ความรู้ด้านการตลาด ธุรกิจ สังคม การเมือง กฎหมาย และเทคโนโลยี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**ตอนที่ 2 นโยบายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา
ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544)**

เนื่องจากการศึกษานโยบายในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) เป็นนโยบายในช่วงปัจจุบัน ดังนั้นการศึกษานโยบายในช่วงนี้ จึงเป็นการศึกษาทั้งจากเอกสาร และจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ชุดปัจจุบัน ซึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่ง 3 ปี ในระหว่างปี พ.ศ. 2540 - 2543 โดยจะนำเสนอนโยบายจากเอกสาร ตามด้วยนโยบายจากการสัมภาษณ์

**วัตถุประสงค์หลักของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์**

แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (กองแผนงาน, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2540) ได้กำหนดวัตถุประสงค์หลัก ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์รวมของภารกิจด้านการสอน วิจัย ให้บริการทางวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และได้กำหนดวัตถุประสงค์ และนโยบายหลัก นโยบายต่อเนื่องของแต่ละภารกิจ สำหรับวัตถุประสงค์หลักโดยรวมนั้น ได้กำหนดไว้ดังนี้ คือ พัฒนาศักยภาพคนและองค์ความรู้ระดับสูงในรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ เพื่อขึ้นและสนองต่อการพัฒนาภาคใต้และประเทศ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้มีความยืดหยุ่นและไวต่อการปรับเปลี่ยนตามสภาวะการณ์ ทั้งในระดับท้องถิ่น ประเทศ ภูมิภาคและนานาชาติ

จากวัตถุประสงค์หลักดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงจุดเน้น 3 ประการ คือ

1. พัฒนาศักยภาพคน
2. พัฒนาองค์ความรู้ระดับสูง
3. ขึ้นและสนองต่อการพัฒนาภาคใต้

โดยการปฏิบัติการตามจุดเน้น 3 ประการข้างต้น จะต้องมีความยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในระดับภูมิภาคจนถึงระดับนานาชาติ

หลักการชี้นำของนโยบายของผู้บริหาร

จากการสัมภาษณ์อธิการบดีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (สุนทร โสติกพันธ์, สัมภาษณ์, 2 กันยายน 2540) ซึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งระหว่างปี พ.ศ. 2540 - 2543 พบว่าการกำหนดนโยบายตามภารกิจด้านการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เกิดจากหลักการชี้นำ 4 ประการ คือ

1. สนับสนุนส่งเสริมปรัชญาคำสอนของสมเด็จพระราชาธิบดี เรื่อง "ให้ถือประโยชน์ส่วนตัวเป็นที่สอง ประโยชน์เพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง"

2. สร้างปัญญาเป็นฐานของการประกอบภารกิจของมหาวิทยาลัยทุกแขนง

3. มหาวิทยาลัยจะอยู่ในภาวะการแข่งขันกับสถาบันวิชาการระดับสูงได้อย่างสมฐานะ ควรใส่ใจพัฒนาในเรื่องต่อไปนี้เป็นพื้นฐานคือ

- (1) คุณภาพของบุคลากร
- (2) ระบบงาน
- (3) เทคโนโลยีสำหรับการปฏิบัติการกิจ

4. ดำเนินนโยบายตามแนวทาง "PRINCE" ซึ่งหมายถึง

P = Participation (การบริหารแบบมีส่วนร่วม ทั้งระหว่างบุคลากรทุกสายงานในมหาวิทยาลัยและจากชุมชนภายนอก ร่วมในการคิด การทำ ความรู้สึก และมีความสำเร็จร่วมกัน)

R = Research-focused (ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัย เน้นคุณภาพมากขึ้นเพื่อมุ่งสู่ research university ในอนาคต อีกความหมายหนึ่ง คือ การทำงานที่มี research-minded กล่าวคือ ทำงานด้วยจิตใจ นักวิจัย ด้วยความจริงใจเป็นขั้นตอน มีข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์และสังเคราะห์ตามสภาวะวิสัย ก่อนสรุปตัดสินใจ)

I = IT and Internationalisation (ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเชื่อมโยงเครือข่ายการบริหาร การเรียนการสอน และสร้างความร่วมมือกับนานาชาติ)

N = Networking (การสร้างเครือข่ายการทำงานกับวิทยาเขตทั้งหลาย และเครือข่ายกับต่างสถาบันการศึกษา/หน่วยงานทั้งภายในและต่างประเทศ)

C = Care (การทำงานที่มีความรักความเอื้ออาทรต่อกัน)

E = Excellence (การพัฒนาส่งเสริมระบบประกันคุณภาพ ให้ถึงระดับเป็นเลิศในด้านต่าง ๆ ของกิจกรรมมหาวิทยาลัย คุณภาพการเรียนการสอน การวิจัย การให้บริการวิชาการ ฯลฯ และการสร้าง "วัฒนธรรม คุณภาพ")

1. นโยบายด้านการสอน

1.1 นโยบายจากแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

1.1.1 วัตถุประสงค์

ผลิตบัณฑิตทั้งในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อรองรับการขยายตัวของความต้องการกำลังคนในสาขาต่าง ๆ โดยคำนึงถึงศักยภาพและการกระจายโอกาสทางการศึกษาไปยังท้องถิ่นและกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ

1.1.2 นโยบายหลัก

1. ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เกี่ยวกับภูมิภาคทั้งด้านกายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจในการติดต่อกับนานาชาติ อันจะเป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาภาคใต้และประเทศไปสู่การเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาในภูมิภาคนี้

2. ส่งเสริมให้มีหลักสูตรนานาชาติ โดยเฉพาะหลักสูตรที่ร่วมมือกับสถาบันอื่น เพื่อเสริมศักยภาพของมหาวิทยาลัย ในการก้าวสู่ความเป็นสถาบันระดับนานาชาติ

1.1.3 นโยบายต่อเนื่อง

1. จัดการศึกษาในรูปแบบใหม่ ๆ ที่เน้นการกระจายโอกาส การพัฒนาคุณภาพชีวิต และการแก้ปัญหาการขาดแคลนกำลังคน โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ภายใต้ปรัชญาการผลิตบัณฑิตที่มีความคิดเชิงวิเคราะห์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสำนึกที่รับผิดชอบต่อสังคมและต่อปัญหาสิ่งแวดล้อม มีความสามารถทางด้านคอมพิวเตอร์ การจัดการและภาษาเพื่อการสื่อสาร และมีความเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ โดยมีกระบวนการพัฒนานักศึกษาที่สอดคล้องไปกับระบบการจัดการเรียนการสอนอย่างจริงจัง

2. ดำเนินการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา อย่างเป็นรูปธรรม

3. พัฒนาสาขาวิชาใหม่ และหรือ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสาขาวิชาเดิม ในแต่ละวิทยาเขต ตามศักยภาพและความได้เปรียบแข่งขัน

จากวัตถุประสงค์ นโยบายหลักและนโยบายต่อเนื่องแสดงให้เห็นถึงจุดเน้น คือ การผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา ซึ่งการผลิตบัณฑิตดังกล่าวจะต้องเป็นไปตามความต้องการกำลังคนในสาขาต่าง ๆ และการกระจายโอกาสไปยังท้องถิ่น และกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ โดยมีนโยบายหลักที่รองรับคือ ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เกี่ยวกับภูมิภาค ส่งเสริมให้มีหลักสูตรนานาชาติ และมีนโยบายต่อเนื่อง คือ จัดการศึกษาในรูปแบบใหม่ ๆ มีการประกันคุณภาพการศึกษา พัฒนาสาขาวิชาใหม่ และหรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสาขาวิชาเดิม

1.2 นโยบายจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร

1. ส่งเสริมการสร้างบัณฑิตที่พึงประสงค์

2. พัฒนาศาสนา ศิลปศาสตร์ เพื่อให้เป็นฐานของการสร้างบัณฑิตที่พึงประสงค์

3. ส่งเสริมการพัฒนาวิธีการสอนเพื่อให้ได้บัณฑิตที่พึงประสงค์

4. สนับสนุนการพัฒนาการศึกษาด้วยการจัดให้มีระบบการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง
ในระบบกิจการนักศึกษา

5. เพิ่มโอกาสการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยในรูปแบบต่าง ๆ

นอกจากนโยบายดังกล่าวซึ่งเป็นนโยบายโดยรวมของมหาวิทยาลัยแล้ว จากการสัมภาษณ์ รองอธิการบดี (ไพรัตน์ สงวนไทร, สัมภาษณ์, 16 กันยายน 2540) ที่รับผิดชอบดูแลงานในด้านการสอน พบว่า ได้กำหนดนโยบายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการสอนไว้ดังนี้

1. ขอลอการเปิดหลักสูตรใหม่ในระดับปริญญาตรี (ยกเว้นคณะใหม่)

2. ส่งเสริมสนับสนุนการเปิดหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะหลักสูตรระดับปริญญาเอก และหลักสูตรสหสาขาวิชา

3. พัฒนาระบบประกันคุณภาพการจัดการศึกษาให้สมบูรณ์และเริ่มปฏิบัติได้

4. ปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน โดยปรับลดจำนวนหน่วยกิต สร้างรายวิชาลักษณะบูรณาการมากขึ้น เสริมการศึกษาทั่วไปเพื่อสร้างทักษะพื้นฐาน คือ Thinking Skill, Communication Skill, Management Skill และ Information Technology

5. เสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการเพื่อสร้างชุมชนการเรียนรู้

จากนโยบายด้านการสอนของผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า มีจุดเน้น 2 ประการ ประการแรก คือ การสร้างบัณฑิตที่พึงประสงค์ โดยการพัฒนาศิลปะศาสตร์ พัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาการศึกษาด้วยการจัดให้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ประการที่สอง คือ การเพิ่มโอกาสการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยในรูปแบบต่าง ๆ

จากนโยบายของรองอธิการบดีที่รับผิดชอบด้านการสอน พบว่า มีจุดเน้น 3 ประการ ประการแรก คือ เรื่องของหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ประการที่สองคือ การประกันคุณภาพการศึกษา และประการสุดท้ายคือ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ

เมื่อศึกษาความสอดคล้องของนโยบายของผู้บริหารมหาวิทยาลัยกับนโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่านโยบายของผู้บริหารมีความสอดคล้องกับนโยบายตามแผนฯ โดยเป็นการนำนโยบายตามแผนฯ บางประเด็นมากำหนดเป็นนโยบายในการปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกันในประเด็นต่าง ๆ คือ ประเด็นของการผลิตบัณฑิต นโยบายของผู้บริหารเน้นการสร้างบัณฑิตที่พึงประสงค์และเน้นการผลิตบัณฑิตในระดับบัณฑิตศึกษา ประเด็นของการจัดการเรียนการสอนเน้นที่วิชาศิลปะศาสตร์ การศึกษาทั่วไป และการบูรณาการรายวิชา และประเด็นของการประกันคุณภาพการศึกษา

จากนโยบายด้านการสอนดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา แผนอุดมศึกษาระยะยาว และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติว่ามีความสอดคล้องกับแผนดังกล่าวหรือไม่ โดยศึกษาในประเด็นหลักที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มุ่งเน้นตาม

แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และตามนโยบายของผู้บริหาร ในประเด็นของการผลิตบัณฑิตอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

1.3 ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของทบวงมหาวิทยาลัย

ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการสอนไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2540) โดยได้กำหนดเป็นวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ในด้านต่าง ๆ ซึ่งนโยบายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีความสอดคล้องกับแผนดังกล่าวในประเด็นของการผลิตบัณฑิต ดังนี้

ประเด็นการผลิตบัณฑิตทั้งในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของทบวงมหาวิทยาลัย คือ พัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการศึกษา และความเป็นเลิศทางวิชาการ (ทบวงมหาวิทยาลัย : 15) สำหรับนโยบายในด้านการจัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม มีความสอดคล้องกับกลยุทธ์ในด้านการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและความเป็นเลิศทางวิชาการ ของทบวงมหาวิทยาลัย คือ จัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาที่สถาบันอุดมศึกษาจัดขึ้นอย่างแท้จริง (ทบวงมหาวิทยาลัย : 20)

สำหรับประเด็นอื่น ๆ ที่เป็นนโยบายในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ แต่ไม่ได้นำมากำหนดเป็นนโยบายของผู้บริหาร ก็มีความสอดคล้องกับนโยบายของทบวงมหาวิทยาลัย คือ ประเด็นของการส่งเสริมให้มีหลักสูตรนานาชาติสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของทบวงมหาวิทยาลัยในเรื่องของความเป็นสากลของอุดมศึกษาไทยและการเปิดสู่ภูมิภาค (ทบวงมหาวิทยาลัย : 25) นอกจากนี้ นโยบายด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เกี่ยวกับภูมิภาค ก็มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของทบวงมหาวิทยาลัยในเรื่องของความเป็นสากลของอุดมศึกษา และการเปิดสู่ภูมิภาค เช่นกัน (ทบวงมหาวิทยาลัย : 25)

1.4 ความสอดคล้องกับแผนอุดมศึกษาระยะยาว (พ.ศ. 2533 - 2547)

แผนอุดมศึกษาระยะยาว (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว, 2533) ได้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการสอนไว้เป็น วัตถุประสงค์ แนวคิดพื้นฐาน และนโยบายด้านการสอน ซึ่งนโยบายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีความสอดคล้องกับแผนดังกล่าวในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ประเด็นการผลิตบัณฑิตทั้งในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐานของแผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ สถาบันอุดมศึกษาต้องมีภาระหน้าที่และมีประสิทธิภาพสูง ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระดับต่าง ๆ (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 2) สำหรับนโยบายที่รองรับในประเด็นของการจัดการศึกษาในรูปแบบใหม่ๆ มีความสอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐาน ของแผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ ปรับปรุงรูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับพัฒนาการทางเทคโนโลยีในอนาคต การเสริมสร้างโลกทัศน์สากล และจิตสำนึก

ที่ดีต่อสังคม (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 2) และสอดคล้องกับนโยบายของแผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ พัฒนาหลักสูตรรูปแบบใหม่ที่มีความหลากหลาย (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 3) สำหรับประเด็นการประกันคุณภาพทางการศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม ไม่ได้กำหนดเป็นนโยบายไว้ในแผนอุดมศึกษาระยะยาว

1.5 ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2540) ได้กำหนด แนวทางในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ไว้หลายด้าน โดยได้กำหนดเป็นวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ ซึ่งนโยบายด้านการสอนของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีความสอดคล้องกับแนวทางในการพัฒนาในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ประเด็นการผลิตบัณฑิตอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในเรื่องของการพัฒนาศักยภาพของคน โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์ว่าพัฒนาศักยภาพของคนด้านจิตใจให้เป็นคนดี มีคุณธรรม มีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม สามารถคิด วิเคราะห์ บนหลักของเหตุผล (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 12) นอกจากนี้นโยบายด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีความสอดคล้องกับเป้าหมายในการพัฒนาศักยภาพของคน ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ระบุว่า จัดให้มีกลไกประกันคุณภาพการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 13)

จากนโยบายด้านการสอนของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จะเห็นได้ว่า นโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีจุดเน้นในเรื่องของการผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา ซึ่งเป็นไปตามความต้องการกำลังคนในสาขาต่าง ๆ โดยส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เกี่ยวกับภูมิภาค หลักสูตรนานาชาติ การจัดการศึกษาในรูปแบบใหม่ ๆ การพัฒนาสาขาวิชาใหม่และหรือการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสาขาวิชาเดิม รวมถึงมีการประกันคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ยังมีเรื่องของการกระจายโอกาสไปยังท้องถิ่นและกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ และนโยบายของผู้บริหาร เน้นในเรื่องของการสร้างบัณฑิตที่พึงประสงค์ และการเพิ่มโอกาสการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ในรูปแบบต่างๆ นอกจากนี้ รองอธิการบดีที่รับผิดชอบดูแลงานด้านการสอนยังมีนโยบายที่เป็นจุดเน้นโดยเฉพาะอีก คือ เรื่องของหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน การประกันคุณภาพการศึกษา และการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ ซึ่งนโยบายของผู้บริหารมีความสอดคล้องกับนโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของทบวงมหาวิทยาลัย ในประเด็นของการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและความเป็นเลิศทางวิชาการ และประเด็นของการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งในเรื่องของการประกันคุณภาพการศึกษานี้ยังสอดคล้องกับ

เป้าหมายในการพัฒนาศักยภาพของคนในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติด้วย นอกจากนี้ในประเด็นของหลักสูตร และการเรียนการสอน ในเรื่องของหลักสูตรนานาชาติ การจัดการสอนเกี่ยวกับภูมิภาค การปรับปรุงรูปแบบและวิธีการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตรรูปแบบใหม่ก็มีความสอดคล้องกับแผนทบทวมหาวิทยาลัยและแผนอุดมศึกษาระยะยาว

2. นโยบายด้านการวิจัย

2.1 นโยบายจากแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2.1.1 วัตถุประสงค์

พัฒนางานวิจัย โดยเน้นการมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ การนำไปบูรณาการกับการเรียนการสอน และการประยุกต์ใช้เพื่อขึ้นารูปแบบการพัฒนาและการแก้ปัญหาที่สำคัญของภาคใต้ และประเทศ

2.1.2 นโยบายหลัก

1. ส่งเสริมงานวิจัยที่นำไปสู่การแก้ปัญหาของสังคม และการสร้างรูปแบบการพัฒนาที่ยั่งยืน
2. ส่งเสริมงานวิจัยที่มีทิศทางที่ชัดเจนและมีความสอดคล้องกับศักยภาพและปัญหาของภูมิภาค โดยเน้นการวิจัยแบบสหสาขาวิชา ตามความพร้อมและความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ เพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ

2.1.3 นโยบายต่อเนื่อง

1. ส่งเสริมงานวิจัยพื้นฐาน เพื่อสร้างองค์ความรู้ในสาขาวิชา และสนับสนุนการสร้างเทคโนโลยีเพื่อการพึ่งตนเอง
2. สร้างความร่วมมือด้านการวิจัยกับภาคเอกชน เพื่อให้สามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม บนพื้นฐานของผลประโยชน์ร่วมกันของสังคม
3. ส่งเสริมความร่วมมือด้านการวิจัยกับต่างประเทศ เพื่อพัฒนางานวิจัยไปสู่มาตรฐานสากล

จากวัตถุประสงค์ นโยบายหลักและนโยบายต่อเนื่องแสดงให้เห็นถึงเป้าหมายที่มุ่งเน้นคือ การพัฒนางานวิจัย โดยมุ่งเน้นประโยชน์จากงานวิจัยใน 3 ประเด็นหลัก คือ ความเป็นเลิศทางวิชาการ การนำไปบูรณาการกับการเรียนการสอน และการประยุกต์ใช้เพื่อขึ้นา และแก้ปัญหาของภาคใต้ และประเทศ โดยมีนโยบายหลักที่รองรับคือ ส่งเสริมงานวิจัยที่นำไปสู่การแก้ปัญหา การสร้างรูปแบบการพัฒนาที่ยั่งยืน และการวิจัยแบบสหสาขาวิชา โดยมีนโยบายต่อเนื่องคือ ส่งเสริมงานวิจัยพื้นฐาน สร้างความร่วมมือกับภาคเอกชน และต่างประเทศ พัฒนางานวิจัยไปสู่มาตรฐานสากล

2.3 นโยบายจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร

1. สนับสนุนงานวิจัยให้มีทิศทางชัดเจนขึ้น
2. สนับสนุนบัณฑิตศึกษาให้เป็นกลไกในการพัฒนางานวิจัยคุณภาพสูง และเพื่อสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่
3. สนับสนุนและจัดหาทรัพยากรที่เกื้อกูลงานวิจัย
4. สนับสนุนการวิจัยประเภททฤษฎีภาคศึกษา
5. ส่งเสริมสนับสนุนการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ผลงานวิจัย

นอกจากนโยบายดังกล่าวซึ่งเป็นนโยบายโดยรวมของมหาวิทยาลัยแล้ว จากการสัมภาษณ์รองอธิการบดี (ประเสริฐ ชิตพงศ์, สัมภาษณ์, 10 กันยายน 2540) ที่รับผิดชอบดูแลงานในด้านการวิจัย พบว่าได้กำหนดนโยบายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยไว้ดังนี้

1. มุ่งเน้นการวิจัยที่มีลักษณะมีทิศทางมากขึ้น
2. เน้นการพัฒนากลุ่มวิจัย
3. เน้นการวิจัยที่มีความร่วมมือกับต่างประเทศ

จากนโยบายด้านการวิจัยของผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่ามีจุดเน้น 3 ประการ ประการแรกเน้นในเรื่องของลักษณะของงานวิจัย คือ จะต้องมีความมีทิศทาง สนับสนุนงานวิจัยด้านทฤษฎีภาคศึกษา และการใช้บัณฑิตศึกษาเป็นกลไกในการพัฒนางานวิจัย ประการที่สองคือ เรื่องทรัพยากรในการวิจัย และประการสุดท้าย คือ การเผยแพร่ผลงานวิจัย

จากนโยบายของรองอธิการบดีที่รับผิดชอบด้านการวิจัย พบว่ามีจุดเน้นในเรื่องของลักษณะของงานวิจัย คือ มีทิศทาง มีกลุ่มวิจัย และมีความร่วมมือกับต่างประเทศ

เมื่อศึกษาความสอดคล้องของนโยบายด้านการวิจัยของผู้บริหารมหาวิทยาลัยกับนโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่า นโยบายของผู้บริหารมีความสอดคล้องกับนโยบายตามแผนฯ โดยเป็นการนำนโยบายตามแผนฯ บางประเด็นมากำหนดเป็นนโยบายในการปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกันในประเด็นของการพัฒนางานวิจัย ที่มุ่งเน้นไปที่การวิจัยแบบมีทิศทาง การพัฒนาทีมวิจัย และการวิจัยที่มีความร่วมมือกับต่างประเทศ รวมถึงการใช้บัณฑิตศึกษาเป็นกลไกในการพัฒนางานวิจัยเพื่อสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่

จากนโยบายด้านการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย แผนอุดมศึกษาระยะยาว และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ว่ามีความสอดคล้องกับแผนดังกล่าวหรือไม่ โดยศึกษาในประเด็นที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มุ่งเน้นตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และตามนโยบายของผู้บริหาร ในประเด็นการพัฒนางานวิจัย

2.3 ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของทบวงมหาวิทยาลัย

ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวกับการสอนไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2540) โดยได้กำหนดเป็นวัตถุประสงค์ และกลยุทธ์ในด้านต่าง ๆ ซึ่งนโยบายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีความสอดคล้องกับแผนดังกล่าวในประเด็นของการพัฒนางานวิจัย ดังนี้

ประเด็นของการพัฒนางานวิจัย สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ด้านคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและความเป็นเลิศทางวิชาการของทบวงมหาวิทยาลัย คือ ส่งเสริมให้มีงานวิจัยและสร้างองค์ความรู้ (ทบวงมหาวิทยาลัย : 19) สำหรับนโยบายต่อเนื่องที่รองรับประเด็นดังกล่าว มีความสอดคล้องกับกลยุทธ์ของทบวงมหาวิทยาลัย คือ สร้างเครือข่ายนักวิจัยไทย และต่างประเทศให้ปฏิบัติงานวิจัยร่วมกัน อันจะนำไปสู่การพัฒนาความสามารถ (ทบวงมหาวิทยาลัย : 18) นอกจากนี้วัตถุประสงค์ในเรื่องของการพัฒนางานวิจัยและการประยุกต์ใช้เพื่อขึ้นารูปแบบการพัฒนาและการแก้ปัญหาสำคัญของภาคใต้และประเทศ และนโยบายหลักในเรื่องของการส่งเสริมงานวิจัยที่นำไปสู่การแก้ปัญหาของสังคมและการสร้างรูปแบบการพัฒนาที่ยั่งยืน มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของทบวงมหาวิทยาลัย คือ ส่งเสริมให้มีงานวิจัย และสร้างองค์ความรู้ และเครือข่ายของการเรียนรู้ของสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะเรื่องที่จะสามารถตอบสนองต่อการพัฒนาท้องถิ่นและประเทศ (ทบวงมหาวิทยาลัย : 19)

2.4 ความสอดคล้องกับแผนอุดมศึกษาระยะยาว (พ.ศ. 2533 - 2547)

แผนอุดมศึกษาระยะยาว (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว, 2533) ได้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวกับการวิจัยไว้เป็นวัตถุประสงค์ แนวคิดพื้นฐาน และนโยบายด้านการวิจัย ซึ่งนโยบายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีความสอดคล้องกับแผนดังกล่าวในประเด็นของการพัฒนางานวิจัยดังนี้

ประเด็นการพัฒนางานวิจัยสอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐานของแผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ เร่งพัฒนาขีดความสามารถของสถาบันอุดมศึกษาในด้านการวิจัย เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 5) ในเรื่องของการส่งเสริมงานวิจัยที่มีทิศทางชัดเจน สอดคล้องกับนโยบายของแผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษา มีการกำหนดทิศทางและแผนงานการวิจัยในสาขาต่าง ๆ ของสถาบันอย่างชัดเจน (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 6) ในเรื่องของการพัฒนางานวิจัยโดยเน้นการมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ การนำไปบูรณาการกับการเรียนการสอน สอดคล้องกับนโยบายของแผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ ให้การวิจัยและกิจการมการเรียนการสอน เกื้อหนุนและสนับสนุน ซึ่งกันและกัน สำหรับนโยบายต่อเนื่อง ในเรื่องของการส่งเสริมความร่วมมือด้านการวิจัยกับต่างประเทศ สอดคล้องกับนโยบายของแผนอุดมศึกษาระยะยาว ในเรื่องของการส่งเสริมความร่วมมือ และการระดมสรรพกำลัง ระหว่างสถาบัน

อุดมศึกษา กับหน่วยงานภายนอก ในการดำเนินการวิจัย ด้านการวิจัย รวมทั้งความร่วมมือกับสถาบัน วิชาการและองค์กรต่างประเทศ (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 6)

2.5 ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ, 2540) ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ไว้หลายด้าน โดยได้กำหนดเป็น วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ ซึ่งนโยบายด้านการวิจัยของ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีความสอดคล้องกับแนวทางในการพัฒนาในประเด็นของการพัฒนางานวิจัย ดังนี้

ประเด็นการพัฒนางานวิจัยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตาม แนวทางการพัฒนาสติปัญญา ทักษะ และมีมือแรงงาน คือ การเสริมสร้างศักยภาพคนด้านการวิจัยและ พัฒนา การสนับสนุนให้มีการสร้างองค์ความรู้และฐานความรู้ด้านวิทยาศาสตร์พื้นฐานอย่างกว้างขวาง การส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างทีมนักวิจัยและเครือข่ายการวิจัยที่เชื่อมโยงกับนักวิจัยต่างประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 24)

จากนโยบายด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จะเห็นได้ว่านโยบายตาม แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีจุดเน้นในเรื่องการพัฒนางานวิจัย โดยมุ่งหวังความเป็นเลิศทางวิชาการ การนำไปบูรณาการกับการเรียน การสอน และการประยุกต์ใช้เมื่อขึ้นาและแก้ปัญหาของภาคใต้และประเทศ และนโยบายของผู้บริหาร เน้นในเรื่องทิศทางของการวิจัย การวิจัยด้านภูมิภาคศึกษา การใช้บัณฑิตศึกษาเป็นกลไกในการพัฒนา งานวิจัย ทรัพยากรในการวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิจัย นอกจากนี้ร่องอธิการบดีที่รับผิดชอบดูแล งานด้านการวิจัย ยังมีนโยบายที่เป็นจุดเน้นโดยเฉพาะ คือ เน้นเรื่องทิศทางของการวิจัย การสร้างกลุ่ม วิจัย และการร่วมมือด้านการวิจัยกับต่างประเทศ ซึ่งนโยบายของผู้บริหารมีความสอดคล้องกับนโยบาย ตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ นอกจากนี้นโยบายในด้านการวิจัยยังมีความสอดคล้องกับนโยบายของทบวง มหาวิทยาลัย แผนอุดมศึกษาระยะยาว และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในประเด็นของการ พัฒนางานวิจัย และสอดคล้องกับแผนอุดมศึกษาระยะยาว ตามนโยบายเกี่ยวกับการกำหนดทิศทาง งานวิจัย สอดคล้องกับแผนทบวงมหาวิทยาลัย แผนอุดมศึกษาระยะยาว แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ตามนโยบายเกี่ยวกับการร่วมมือด้านการวิจัยกับต่างประเทศ

3. นโยบายด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

3.1 นโยบายจากแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

3.1.1 วัตถุประสงค์

ให้บริการวิชาการแก่ชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในทุกระดับและเพื่อเป็นที่พึ่งทางวิชาการแก่สังคม

3.1.2 นโยบายหลัก

ผลักดันให้เกิดความร่วมมือในกิจกรรมบริการวิชาการ กับองค์กรภาครัฐและเอกชนต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ

3.1.3 นโยบายต่อเนื่อง

1. บริการวิชาการในรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ แก่สังคมทุกระดับอย่างทั่วถึง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและตอบสนองความต้องการทางเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น ภาคใต้ และประเทศ

2. เพิ่มบทบาทของนักศึกษาในกิจกรรมบริการวิชาการ

จากวัตถุประสงค์ นโยบายหลัก และนโยบายต่อเนื่องแสดงให้เห็นถึงจุดเน้นคือให้บริการวิชาการแก่ชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ โดยมีนโยบายหลักที่รองรับคือ ความร่วมมือกับภาครัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศ และมีนโยบายต่อเนื่องคือ บริการวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ อย่างทั่วถึงและเพิ่มบทบาทของนักศึกษาในกิจกรรมบริการวิชาการ

3.2 นโยบายจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร

1. สนับสนุนการบริการวิชาการที่สัมพันธ์กับการวิจัย

2. ส่งเสริมการบริการวิชาการทั้งในรูปแบบที่ให้เปล่าเพื่อบรรเทาทุกข์ให้สังคม รูปแบบที่คิดค่าบริการเพียงเพื่อให้คุ้มทุน และการบริการวิชาการที่มีผลกำไรเมื่อมีประโยชน์ร่วมกัน

3. ส่งเสริมสนับสนุนการบริการวิชาการในรูปแบบการศึกษาวิจัย

4. เพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ

นอกจากนโยบายดังกล่าว ซึ่งเป็นนโยบายโดยรวมของมหาวิทยาลัยแล้ว จากการสัมภาษณ์รองอธิการบดี (ประเสริฐ ชิตพงศ์, สัมภาษณ์ 10 กันยายน 2540) ที่รับผิดชอบดูแลงานในด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม พบว่า ได้กำหนดนโยบายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมไว้ดังนี้

1. เน้นให้มีความเชื่อมโยงกับงานวิจัย

2. ให้ความสำคัญกับการพัฒนากลุ่มผู้ด้อยโอกาส

จากนโยบายด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมของผู้บริหารมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ พบว่า มีจุดเห็น 2 ประการ ประการแรก คือ รูปแบบของการให้บริการทางวิชาการ โดยเน้นที่ความสัมพันธ์กับการวิจัย และการบริการแบบให้เปล่า พอดีชุมชน และมีผลกำไร ประการที่สอง คือ กลุ่มเป้าหมายในการให้บริการ คือ การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ

จากนโยบายของรองอธิการบดีที่รับผิดชอบด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม พบว่า มีจุดเห็นในเรื่องของการให้บริการที่เชื่อมโยงกับงานวิจัย และเน้นกลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่มผู้ด้อยโอกาส

เมื่อศึกษาความสอดคล้องของนโยบายด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมของผู้บริหารมหาวิทยาลัยกับนโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่านโยบายของผู้บริหารมีความสอดคล้องกับนโยบายตามแผนฯ โดยเป็นการนำนโยบายตามแผนฯ บางประเด็นมากำหนดเป็นนโยบายในการปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกันในประเด็นของรูปแบบการให้บริการ และกลุ่มเป้าหมายในการให้บริการ แต่อย่างไรก็ตาม นโยบายของผู้บริหารยังมีจุดเน้นเฉพาะลงไปอีกประการหนึ่ง คือ เน้นการบริการวิชาการ ที่สัมพันธ์กับการวิจัย

จากนโยบายด้านการให้บริการทางวิชาการดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย แผนอุดมศึกษาระยะยาว และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่มีความสอดคล้องกับแผนดังกล่าวหรือไม่ โดยศึกษาในประเด็นหลักที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มุ่งเน้น ตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และตามนโยบายของผู้บริหาร ในประเด็นของรูปแบบการให้บริการทางวิชาการ และกลุ่มเป้าหมายในการให้บริการทางวิชาการ

3.3 ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของทบวงมหาวิทยาลัย

ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2540) โดยได้กำหนดไว้เป็นวัตถุประสงค์ และกลยุทธ์ในด้านต่าง ๆ ซึ่งนโยบายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีความสอดคล้องกับแผนดังกล่าวในประเด็นของรูปแบบการให้บริการทางวิชาการ ดังนี้

ประเด็นรูปแบบการให้บริการทางวิชาการ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ด้านการพัฒนาผลผลิตของอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมทั้งด้านปริมาณและคุณภาพและทันการ (ทบวงมหาวิทยาลัย : 24) คือ ให้สถาบันอุดมศึกษาให้บริการทางวิชาการที่มีคุณภาพตามความต้องการของสังคม (ทบวงมหาวิทยาลัย : 25) โดยมีกลยุทธ์ คือ พัฒนาระบบการบริการวิชาการให้สังคมได้รับประโยชน์สูงสุด (ทบวงมหาวิทยาลัย : 25)

3.4 ความสอดคล้องกับแผนอุดมศึกษาระยะยาว (2533 - 2547)

แผนอุดมศึกษาระยะยาว (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว, 2533) ได้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวกับการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมไว้เป็นวัตถุประสงค์ แนวคิดพื้นฐาน และนโยบาย ด้านการบริการวิชาการ ซึ่งนโยบายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีความสอดคล้องกับแผนดังกล่าวในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ประเด็นรูปแบบการให้บริการทางวิชาการ และกลุ่มเป้าหมายในการให้บริการวิชาการ สอดคล้องกับแนวคิดพื้นฐานของแผนอุดมศึกษาระยะยาว คือ ขยายขอบเขตและรูปแบบของการบริการ วิชาการของสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นกลไกใหม่ในการกระจายโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา และในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 7) สำหรับนโยบายที่รองรับมีความสอดคล้องกับนโยบายของแผนอุดมศึกษาระยะยาวคือ พัฒนางาน บริการวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาให้มีความหลากหลายในรูปแบบ วิธีการ สาระ และกลุ่มเป้าหมาย มากยิ่งขึ้น โดยเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิต การงาน และสภาพแวดล้อมให้แก่ทรัพยากรมนุษย์ทุกระดับ ของประเทศ (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 7)

3.5 ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ, 2540) ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ไว้หลายด้าน โดยได้กำหนดเป็น วัตถุประสงค์ เป้าหมายและยุทธศาสตร์ ซึ่งนโยบายด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีความสอดคล้องกับแนวทางในการพัฒนาในประเด็นรูปแบบ และ กลุ่มเป้าหมาย ในการให้บริการทางวิชาการ

ประเด็นรูปแบบและกลุ่มเป้าหมายในการให้บริการทางวิชาการในแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ไม่ได้ระบุไว้โดยตรง แต่อย่างไรก็ตาม ในเรื่องของการพัฒนาศักยภาพของคนไทย ได้ กำหนดไว้ว่าสนับสนุนการกระจายบริการทางสังคมอย่างมีคุณภาพ ทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข และ บริการโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจให้ทั่วถึงแต่ละพื้นที่ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ : 16) และฝึกอบรมและพัฒนาทักษะให้คนในชนบทมีความสามารถในการประกอบ อาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในแต่ละพื้นที่ รวมทั้งสร้างปัจจัยสนับสนุนในการ ประกอบอาชีพส่วนตัว (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 16)

จากนโยบายด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จะ เห็นได้ว่านโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีจุดเน้นในเรื่องของรูปแบบของการให้บริการทางวิชาการ ในรูปแบบ ต่าง ๆ และการให้บริการแก่สังคมทุกระดับอย่างทั่วถึง และนโยบายของผู้บริหารมหาวิทยาลัย เน้นใน

เรื่องของรูปแบบการให้บริการทางวิชาการที่ต้องสัมพันธ์กับการวิจัย และการบริการแบบให้เปล่าพอคุ้มทุน และมีผลกำไร และกลุ่มเป้าหมายในการให้บริการ คือ ต้องเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ซึ่งนโยบายของผู้บริหารมีความสอดคล้องกับนโยบายตามแผนฯ นอกจากนี้ นโยบายในด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมยังมีความสอดคล้องกับนโยบายของทบวงมหาวิทยาลัยในเรื่องของการส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาให้บริการทางวิชาการที่มีคุณภาพตามความต้องการของสังคม และสอดคล้องกับแผนอุดมศึกษาระยะยาวในเรื่องของการพัฒนางานบริการวิชาการ ให้มีความหลากหลาย ในรูปแบบ วิธีการ สาระ และกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น สำหรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ไม่ได้กำหนดเกี่ยวกับการให้บริการทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาไว้โดยตรง แต่มีความสอดคล้อง ในเรื่องของการพัฒนาศักยภาพของคนไทย โดยการกระจายการบริการทางสังคม ในด้านการศึกษาอย่างมีคุณภาพ และการฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพให้คนในชนบทมีความสามารถในการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานในแต่ละพื้นที่

4. นโยบายด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

4.1 นโยบายจากแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

4.1.1 วัตถุประสงค์

ทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดความเข้าใจ เห็นคุณค่าและเห็นความสำคัญของวัฒนธรรมที่หลากหลาย ทั้งในสังคมไทยและสังคมโลก

4.1.2 นโยบายหลัก

ส่งเสริมการศึกษาและค้นคว้าวิจัย ในสาระและพลวัตของศิลปะและวัฒนธรรม โดยเน้นในด้านค่านิยม วิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่น และทรัพยากรทางศิลปะและวัฒนธรรมของภาคใต้

4.1.3 นโยบายต่อเนื่อง

1. รณรงค์และส่งเสริมให้นักศึกษา บุคลากร และมหาวิทยาลัยเป็นแกนนำด้านกิจกรรมทางวัฒนธรรม

2. สนับสนุนและเสริมสร้างแบบอย่างวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ ในกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

3. สนับสนุนและสร้างเสริมความเข้าใจในวัฒนธรรมที่หลากหลาย โดยการสร้างเครือข่าย และความร่วมมือทางด้านวัฒนธรรม ทั้งในระดับท้องถิ่น ประเทศและนานาชาติ

จากวัตถุประสงค์ นโยบายหลัก และนโยบายต่อเนื่อง แสดงให้เห็นถึงเป้าหมายที่มุ่งเน้น คือ การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม โดยมีนโยบายหลัก คือ ส่งเสริมการศึกษาและค้นคว้าวิจัย ด้านศิลปวัฒนธรรมโดยเน้นค่านิยม วิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่น และทรัพยากรทางศิลปะและ

วัฒนธรรมของภาคใต้ และมีนโยบายต่อเนื่อง คือ เป็นแกนนำด้านกิจกรรมทางวัฒนธรรม สนับสนุนและเสริมสร้างวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ ความเข้าใจในวัฒนธรรมที่หลากหลาย

4.2 นโยบายจากสัมภาษณ์ผู้บริหาร

1. สนับสนุนการศึกษาวิจัยวัฒนธรรมภาคใต้
2. ส่งเสริมการทำนุบำรุงวัฒนธรรมด้วยระบบเผยแพร่ และอนุรักษ์
3. สนับสนุนและส่งเสริมการใช้ศิลปวัฒนธรรม เพื่อเป็นสื่อกลางในการสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจระหว่างชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน
4. สนับสนุนและส่งเสริมให้นักศึกษาและบุคคลทั่วไป เข้าใจความงามและคุณค่าของสรรพสิ่งทั้งหลายโดยกระบวนการทางศิลปวัฒนธรรม

จากนโยบายด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ของผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่ามีจุดเน้น 3 ประการ คือ การวิจัย การเผยแพร่อนุรักษ์ และการสร้างความเข้าใจ ทั้งใน นักศึกษา บุคลากร และความเข้าใจระหว่างชาติ

เมื่อศึกษาความสอดคล้องของนโยบายด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กับนโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พบว่านโยบายของผู้บริหารมีความสอดคล้องกับนโยบายตามแผนฯ โดยเป็นการนำนโยบายตามแผนฯ บางประเด็นมากำหนดเป็นนโยบายในการปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกันในประเด็นของ การศึกษาวิจัยวัฒนธรรมภาคใต้ และการสร้างความเข้าใจในวัฒนธรรม

จากนโยบายด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมดังกล่าว ผู้วิจัยได้ศึกษาความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย แผนอุดมศึกษาระยะยาวและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ว่ามีความสอดคล้องกับแผนดังกล่าวหรือไม่ โดยศึกษาในประเด็นหลักที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มุ่งเน้นคือ การศึกษาวิจัยวัฒนธรรมภาคใต้ และการสร้างความเข้าใจในวัฒนธรรม

4.3 ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของทบวงมหาวิทยาลัย

ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2540) โดยได้กำหนดไว้เป็นวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ในด้านต่างๆ ซึ่งนโยบายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีความสอดคล้องกับแผนดังกล่าวในประเด็นต่างๆ ดังนี้

ประเด็นการศึกษาวิจัยวัฒนธรรมภาคใต้ ในแผนของทบวงมหาวิทยาลัยไม่ได้ระบุไว้โดยตรง แต่ได้ระบุไว้ในวัตถุประสงค์ด้านคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและความเป็นเลิศทางวิชาการ ไว้ว่า ส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนาภูมิปัญญาไทย (ทบวงมหาวิทยาลัย : 20)

ประเด็นการสร้างความเข้าใจ ในวัฒนธรรม มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ด้านความเป็นสากลของอุดมศึกษาไทยและการเปิดสู่ภูมิภาค ซึ่งได้กำหนดกลยุทธ์ไว้ว่า สร้างความตระหนักให้นักศึกษา และบุคลากรถึงคุณค่าวัฒนธรรมไทย และให้มีโลกทัศน์สากลเกี่ยวกับวัฒนธรรมต่างชาติต่างภาษา เพื่อให้มีความสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับนานาชาติประเทศ (ทบวงมหาวิทยาลัย : 27)

4.4 ความสอดคล้องกับแผนอุดมศึกษาระยะยาว (พ.ศ. 2533 - 2547)

แผนอุดมศึกษาระยะยาว (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว, 2533) ได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ไว้เป็นวัตถุประสงค์ แนวคิดพื้นฐาน และนโยบายด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งนโยบายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีความสอดคล้องกับแผนดังกล่าวในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ประเด็นการศึกษาวิจัยวัฒนธรรมภาคใต้ ในแผนอุดมศึกษาระยะยาว ไม่ได้ระบุไว้โดยตรง แต่ได้ระบุไว้ในนโยบายข้อหนึ่งว่า ส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษามีการผสมผสานกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมเข้ากับภารกิจด้านอื่น ๆ (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 9)

ประเด็นการสร้างความเข้าใจในวัฒนธรรม สอดคล้องกับนโยบายของแผนอุดมศึกษาระยะยาวคือสร้างความตระหนักให้นักศึกษาและบุคลากรอุดมศึกษาถึงคุณค่าของวัฒนธรรมไทย และให้มีโลกทัศน์สากลเกี่ยวกับวัฒนธรรมต่างชาติต่างภาษาเพื่อให้มีความสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับนานาชาติประเทศ (ทบวงมหาวิทยาลัย, คณะกรรมการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว : 9)

4.5 ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2540) ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ไว้หลายด้าน โดยได้กำหนดเป็นวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ ซึ่งนโยบายด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีความสอดคล้องกับแผนดังกล่าวในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ประเด็นการศึกษาวิจัยวัฒนธรรมภาคใต้ สอดคล้องกับแนวทางในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คือ ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีอันดีงาม เพื่อสร้างศักยภาพความเข้มแข็งของครอบครัวและชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 45) และสอดคล้องกับแนวทางในการเสริมสร้างวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนา คือ ส่งเสริมการวิจัยการรวบรวมข้อมูลข่าวสารและผลการวิจัยเพื่อเสริมสร้างภูมิปัญญาให้สูงขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 66)

ประเด็นการสร้างความเข้าใจในวัฒนธรรม สอดคล้องกับแนวทางในการบริหารจัดการ เพื่อให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาจิตใจ โดยการส่งเสริมให้ประชาชนและชุมชนมีความรู้ความเข้าใจและเกิดความภาคภูมิใจที่จะอนุรักษ์ฟื้นฟูและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และ ภูมิปัญญาที่มีอยู่ในท้องถิ่น และนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 20) และสอดคล้องกับแนวทาง การเสริมสร้างวัฒนธรรมเพื่อการพัฒนา คือ การเสริมสร้างความภาคภูมิใจในความเป็นไทย และการเป็นส่วนหนึ่งของสังคมโลก รวมทั้งการขยายโลกทัศน์ทางวัฒนธรรม โดยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจถึงรากฐานวัฒนธรรมระดับชาติ ระดับท้องถิ่น และประโยชน์ของวัฒนธรรมที่มีต่อชุมชนและการยอมรับวิถีชีวิตที่แตกต่างหลากหลายภายในสังคมและสนับสนุนให้แลกเปลี่ยน เรียนรู้ สร้างความสัมพันธ์ และความเข้าใจอันดีเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทยกับนานาชาติ และให้สามารถรับวัฒนธรรมต่างชาติมาประยุกต์ใช้อย่างรู้เท่าทัน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ : 67)

จากนโยบายด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จะเห็นได้ว่านโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีจุดเน้นในเรื่องของ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยการส่งเสริม การศึกษาและค้นคว้าวิจัย โดยเน้นค่านิยม วิถีชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่น และทรัพยากรทางศิลปะและ วัฒนธรรมของภาคใต้ และเป็นแกนนำ ด้านกิจกรรมทางวัฒนธรรม สนับสนุนและเสริมสร้างวัฒนธรรมที่ พึ่งประสงค์ ความเข้าใจในวัฒนธรรมที่หลากหลาย และนโยบายของผู้บริหารมหาวิทยาลัย เน้นในเรื่อง ของการวิจัย การเผยแพร่อนุรักษ์ และการสร้างความเข้าใจ ทั้งในนักศึกษา บุคลากร และความเข้าใจ ระหว่างชาติ ซึ่งนโยบายของผู้บริหารมีความสอดคล้องกับนโยบายตามแผนฯ นอกจากนั้นนโยบายด้าน การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ยังมีความสอดคล้องกับนโยบายตามแผน พัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย แผนอุดมศึกษาระยะยาว และแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในประเด็นของ การสร้างความเข้าใจในวัฒนธรรมให้เกิดความเข้าใจ ความ ตระหนัก ถึงคุณค่าวัฒนธรรมไทย และให้มีโลกทัศน์สากลเพื่อความสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับนานาประเทศ และมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในประเด็น การวิจัยทางวัฒนธรรม

ความสัมพันธ์ระหว่างนโยบายด้านการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากนโยบายด้านการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อยู่ภายใต้วัตถุประสงค์หลักเดียวกัน คือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การพัฒนาองค์ความรู้ระดับสูง และการชี้นำและสนองตอบต่อการพัฒนาภาคใต้ ส่วนนโยบายของผู้บริหาร อยู่ภายใต้หลักการเดียวกัน คือ การสร้างปัญญาเป็นฐานของทุกภารกิจ

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ของแต่ละภารกิจตามนโยบายที่กำหนดไว้พบว่านโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ด้านการวิจัย สัมพันธ์กับนโยบายด้านการสอน คือ เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ในสาขาวิชา และการนำการวิจัยไปบูรณาการกับการเรียนการสอน นอกจากนี้ ยังสัมพันธ์กับนโยบายด้านการให้บริการทางวิชาการ คือ การประยุกต์ใช้งานวิจัยเพื่อชี้นำรูปแบบการพัฒนาและการแก้ปัญหาที่สำคัญของภาคใต้และประเทศ สำหรับนโยบายด้านการบริการทางวิชาการสัมพันธ์กับนโยบายด้านการสอน คือ การเพิ่มบทบาทของนักศึกษา ในกิจกรรมบริการวิชาการ และนโยบายด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่สัมพันธ์กับการวิจัย คือ การส่งเสริมการศึกษาและค้นคว้าวิจัยทางศิลปวัฒนธรรม

นอกจากนั้นนโยบายของผู้บริหารที่มีความสัมพันธ์กัน คือ นโยบายด้านการสอน สัมพันธ์กับนโยบายด้านการวิจัย คือ สนับสนุนบัณฑิตศึกษาให้เป็นกลไกในการพัฒนางานวิจัยคุณภาพสูง และเพื่อสร้างนักวิจัยรุ่นใหม่ และนโยบายด้านการให้บริการทางวิชาการสัมพันธ์กับนโยบายด้านการวิจัย คือ การสนับสนุนการบริการวิชาการที่สัมพันธ์กับการวิจัย และส่งเสริมสนับสนุนการบริการในรูปแบบของการศึกษาวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ของนโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2549) และฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากการศึกษานโยบายตามภารกิจทั้ง 4 ด้าน ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) และฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) พบว่า นโยบายตามภารกิจแต่ละด้านบางส่วนมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันและบางส่วนมีความแตกต่างกัน ดังนี้

1. ด้านการสอน

1.1 ความต่อเนื่องของนโยบายตามภารกิจด้านการสอน

จากวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 ที่เน้นการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เมื่อต่อเนื่องมาถึงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 ประเด็นของคุณภาพและประสิทธิภาพก็ยังคงเป็นจุดเน้น โดยแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 มุ่งการผลิตบัณฑิตอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

ในด้านการผลิตบัณฑิต ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 เน้นการผลิตบัณฑิตที่พึงประสงค์มีคุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งยังคงเป็นนโยบายในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 เช่นกัน นอกจากนี้ในเรื่องทักษะพื้นฐานของนักศึกษา ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 เน้นการคิดเป็น การใช้คอมพิวเตอร์ การจัดการ การใช้ภาษาต่างประเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งเป็นนโยบายที่ต่อเนื่องมาถึงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8

นอกจากนโยบายที่ต่อเนื่องแล้ว ยังมีนโยบายที่เป็นพื้นฐานหรือการเตรียมการมาจากแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 และเพิ่มจุดเน้นเฉพาะเจาะจงลงไป ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 โดยมีนโยบายในด้านต่าง ๆ คือ

ในด้านการผลิตบัณฑิต ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 เป็นช่วงที่พัฒนา เตรียมความพร้อม และขีดความสามารถในการผลิตบัณฑิตในระดับสูงกว่าปริญญาตรี และเมื่อต่อเนื่องมาถึงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 ก็กำหนดในวัตถุประสงค์อย่างชัดเจนว่าผลิตบัณฑิตในระดับบัณฑิตศึกษา

ในด้านหลักสูตรสาขาวิชา ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 เป็นช่วงพัฒนาความพร้อมและขีดความสามารถในการเปิดสาขาวิชาใหม่ และในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 เป็นช่วงที่พัฒนาสาขาวิชาใหม่ และหรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสาขาวิชาเดิม

1.2 ความแตกต่างของนโยบายด้านการสอน

ความแตกต่างของนโยบายด้านการสอนระหว่างแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 และแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 มีทั้งความแตกต่างในประเด็นของนโยบายที่เปลี่ยนแปลงไปหรือ

มีจุดเน้นเฉพาะเจาะจงลงไป นโยบายที่ปรากฏในแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 แต่ไม่ปรากฏในแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8 และนโยบายใหม่ในแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8

ประเด็นการผลิตบัณฑิต ในแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 จะมุ่งการผลิตกำลังคนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี แต่ในแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8 จะมุ่งผลิตเฉพาะในระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี และนโยบายของผู้บริหารยังมีจุดเน้นเฉพาะลงไปอีกว่า จะชะลอการเปิดหลักสูตรใหม่ในระดับปริญญาตรี ยกเว้นคณะใหม่ แต่จะสนับสนุนการเปิดหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะหลักสูตรระดับปริญญาเอก

ประเด็นหลักสูตรสาขาวิชา ในแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 เป็นการเน้นกระบวนการจัดทำหลักสูตรโดยทั่วไป ปรับปรุงปรัชญา โครงสร้าง และเนื้อหาสาระของหลักสูตร แต่ไม่ได้เจาะจงว่า ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เกี่ยวกับภูมิภาค และหลักสูตรนานาชาติ

นอกจากประเด็นดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีประเด็นนโยบายใหม่ ที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8 คือ เรื่องของการประกันคุณภาพการศึกษา

สำหรับประเด็นที่กำหนดไว้เป็นนโยบายในแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 แต่ไม่ได้กำหนดไว้เป็นนโยบายในแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8 คือ เรื่องของการพัฒนาอาจารย์

2. ด้านการวิจัย

2.1 ความต่อเนื่องของนโยบายตามภารกิจด้านการวิจัย

นโยบายด้านการวิจัยในแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 และในแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8 มีความต่อเนื่องสัมพันธ์กัน แต่ในนโยบายในแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 จะเน้นในเรื่องของการเตรียมการ การจัดการ คือ เน้นการพัฒนาโครงสร้าง กลไก ระบบงาน การพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัย การเพิ่มปริมาณงานวิจัย และเน้นลักษณะงานวิจัย คือ งานวิจัยพื้นฐาน งานวิจัยสหสาขาวิชา งานวิจัยประยุกต์ โดยได้บรรยายละเอียดของการดำเนินการไว้ในมาตรการแต่ละด้าน แต่ในนโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8 จะไม่มุ่งในเรื่องการจัดการอีก แต่จะมุ่งในเรื่องผลงานด้านการวิจัย และลักษณะของงานวิจัย และการพัฒนางานวิจัยไปสู่มาตรฐานสากล

นอกจากนี้ วัตถุประสงค์โดยรวมก็มีความต่อเนื่องกัน โดยแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 มุ่งพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการวิจัยเพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ การพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคใต้ ซึ่งในแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8 ก็ยังคงมุ่งประเด็น การพัฒนางานวิจัย เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการ แต่ในประเด็นของการพัฒนานั้น แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8 มุ่งไปสู่การประยุกต์ใช้ผลงานด้านการวิจัย เพื่อการขึ้นารูปแบบการพัฒนา และการแก้ปัญหาที่สำคัญของภาคใต้และของประเทศ

2.2 ความแตกต่างของนโยบายด้านการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 และแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8 มีประเด็นที่แตกต่างกันคือ ในแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8 ได้มุ่งเน้นเรื่องการบูรณาการการวิจัยกับการเรียนการสอนด้วย แต่ในแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 ไม่ได้มุ่งเน้นในประเด็นนี้

3. ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

3.1 ความต่อเนื่องของนโยบายด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

นโยบายด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ในแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 จะมุ่งไปที่การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดยการพัฒนาโครงสร้าง กลไก ระบบงาน การพัฒนาอาจารย์ให้มีทักษะในการให้บริการ การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นและการใช้สื่อมวลชนและเทคโนโลยีการสื่อสารในการให้บริการ ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นนโยบายที่เน้นในเรื่องการวางระบบ การเตรียมการ การสร้างพื้นฐานในการให้บริการทางวิชาการ ซึ่งจะเป็นการเตรียมการสำหรับนโยบายในช่วงแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8 ดังนั้นนโยบายในช่วงแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8 จะไม่ระบุถึงเรื่องเหล่านี้อีก แต่จะเน้นไปในเรื่องของการให้บริการทางวิชาการในรูปแบบและวิธีการต่าง ๆ นอกจากนี้ เป้าหมายของการให้บริการในแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 ซึ่งเน้นการขึ้นสู่สังคม และให้คำปรึกษาได้ตามความต้องการของท้องถิ่น จะต่อเนื่องมายังเป้าหมายของแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8 คือ เน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทุกระดับและเป็นที่พึ่งทางวิชาการ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 จะให้บริการตามที่ร้องขอ หรือตามความต้องการของท้องถิ่น แต่แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8 จะกระจายให้ทั่วถึงทุกระดับ และเน้นในเรื่องของวิชาการมากขึ้น

3.2 ความแตกต่างของนโยบายด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

นโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 เน้นบทบาทของอาจารย์ในการให้บริการ แต่นโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8 จะเน้นบทบาทของนักศึกษาด้วย และนโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 จะเน้นว่าการให้บริการทางวิชาการเป็นภารกิจหลักประการหนึ่ง แต่นโยบายของผู้บริหารในช่วงแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8 จะเน้นความสัมพันธ์ระหว่างภารกิจด้านการบริการวิชาการกับภารกิจด้านการวิจัยด้วย

4. ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

4.1 ความต่อเนื่องของนโยบายด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

นโยบายด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ตามแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 จะมุ่งไปที่การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของการดำเนินงาน โดยเน้นที่การพัฒนาองค์กร กลไก การสร้างวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ และสร้างความพร้อมในการปรับตัวทางวัฒนธรรม ซึ่งจะต่อเนื่องมายังนโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 8 ที่เน้นในเรื่องการเตรียมการสร้างความพร้อม สร้างความ

เข้าใจ เห็นคุณค่า และเห็นความสำคัญของวัฒนธรรมที่หลากหลายขึ้น และใช้วัฒนธรรมเป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้าใจระหว่างกัน

4.2 ความแตกต่างของนโยบายด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

นโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษาฯ ฉบับที่ 7 จะเน้นเฉพาะการส่งเสริมการเรียนการสอนทางด้านศิลปวัฒนธรรม แต่นโยบายตามแผนพัฒนาการศึกษาฯ ฉบับที่ 8 จะเน้นในเรื่องการค้นคว้าวิจัยทางศิลปวัฒนธรรม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 2 บทบาทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การศึกษาข้อมูลในส่วนนี้เป็นการศึกษาจากเอกสาร โดยจะนำเสนอเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 นำเสนอข้อมูลที่จะแสดงให้เห็นถึงบทบาทตามภารกิจด้านการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยจะนำเสนอ แต่ละบทบาท คือ บทบาทตามภารกิจด้านการสอน บทบาทตามภารกิจด้านการวิจัย บทบาทตามภารกิจด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และบทบาทตามภารกิจด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ตอนที่ 2 นำเสนอข้อมูลที่จะแสดงให้เห็นถึงบทบาทตามภารกิจด้านการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ศึกษา เฉพาะปี 2540 โดยจะนำเสนอแต่ละบทบาท คือ บทบาทตามภารกิจด้านการสอน บทบาทตามภารกิจด้านการวิจัย บทบาทตามภารกิจด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และบทบาทตามภารกิจด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ตอนที่ 1 บทบาทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

1. บทบาทตามภารกิจด้านการสอน

ข้อมูลที่จะแสดงให้เห็นถึงบทบาทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามภารกิจด้านการสอน ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณ หลักสูตรสาขาวิชา นักศึกษา อาจารย์ การพัฒนาอาจารย์ และการขยายโอกาสทางการศึกษา

1.1 งบประมาณ

งบประมาณที่นำเสนอในที่นี้ เป็นงบประมาณตามแผนงานจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ซึ่งแผนงานดังกล่าวประกอบด้วยงานการจัดการศึกษาในสาขาต่างๆ งานตามโครงการเร่งรัดผลิตบัณฑิต สาขาวิชาที่ขาดแคลน โครงการก่อสร้างอาคารเรียนต่างๆ ฯลฯ

ตารางที่ 1 งบประมาณแผ่นดิน ตามแผนงานจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ระหว่างปีงบประมาณ 2535-2540

(หน่วย : บาท)

ปี	งบประมาณ	อัตราเพิ่ม/ลด (ร้อยละ)	ร้อยละของงบประมาณทั้งหมด
2535	393,163,100	27.98	40.97
2536	456,005,600	15.98	41.64
2537	504,069,100	10.54	41.36
2538	657,142,100	30.37	41.25
2539	756,993,400	15.19	39.97

ที่มา : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 1 แสดงถึงงบประมาณด้านการจัดการศึกษา ซึ่งในแต่ละปีจะได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้น แต่ไม่ได้เพิ่มในอัตราสม่ำเสมอ โดยในแต่ละปีได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 10 สำหรับปีที่มีอัตราเพิ่มมากที่สุด คือปี 2538 โดยได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 30.37

เมื่อเปรียบเทียบงบประมาณตามแผนงานจัดการศึกษา กับงบประมาณที่ได้รับทั้งหมดคิดเป็นประมาณร้อยละ 41 ของงบประมาณทั้งหมดของมหาวิทยาลัย

1.2 หลักสูตรสาขาวิชา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เปิดสอนในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี โดยจะนำเสนอข้อมูลจำนวนสาขาวิชาที่เปิดสอนในแต่ละระดับการศึกษา จำนวนสาขาวิชาที่เปิดสอนในแต่ละวิทยาเขต และการเปิดสาขาวิชาใหม่

1.2.1 สาขาวิชาที่เปิดสอน

ตารางที่ 2 จำนวนสาขาวิชาที่เปิดสอนระหว่างปีการศึกษา 2535-2539 จำแนกตามระดับการศึกษา

(หน่วย : สาขาวิชา)

ระดับการศึกษา	2535 (ร้อยละ)	2536 (ร้อยละ)	2537 (ร้อยละ)	2538 (ร้อยละ)	2539 (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
ต่ำกว่าปริญญาตรี	8 (6.50)	8 (6.30)	9 (6.77)	9 (6.08)	8 (5.03)	42 (6.08)
ปริญญาตรี	77 (62.60)	78 (61.42)	79 (59.40)	85 (57.43)	88 (55.35)	407 (58.98)
สูงกว่าปริญญาตรี	38 (30.89)	41 (32.28)	45 (33.83)	54 (36.49)	63 (39.62)	241 (34.92)
รวม	123	127	133	148	159	690

ที่มา : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลิตกำลังคนในระดับปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมาคือระดับสูงกว่าปริญญาตรี และระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ โดยจำนวนสาขา จะเพิ่มขึ้นทุกปี เมื่อศึกษาในภาพเฉลี่ยตลอดทั้งแผนฯ 7 พบว่า สัดส่วนของการผลิตในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี จะเป็นประมาณร้อยละ 6 ร้อยละ 59 และร้อยละ 35 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 จำนวนสาขาวิชาที่เปิดสอนในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ระหว่างปีการศึกษา 2535-2539
จำแนกตามวิทยาเขต

(หน่วย : สาขาวิชา)

วิทยาเขต/โครงการจัดตั้งวิทยาเขต	2535 (ร้อยละ)	2536 (ร้อยละ)	2537 (ร้อยละ)	2538 (ร้อยละ)	2539 (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
หาดใหญ่	2 (26.00)	2 (25.00)	2 (22.22)	2 (22.22)	2 (25.00)	10 (23.81)
ปัตตานี	1*	1*	1 (11.11)	1 (11.11)		2 (4.76)
ภูเก็ต	6 (75.00)	6 (75.00)	6 (66.67)	6 (66.67)	6 (75.00)	30 (71.43)
สุราษฎร์ธานี	3**	3**	3**	3**	3**	
รวมทั้งมหาวิทยาลัย	8	8	9	9	8	42

ที่มา : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

หมายเหตุ : * เป็นสาขาวิชาของวิทยาลัยชุมชนภูเก็ต

** เป็นสาขาวิชาของวิทยาลัยชุมชนภูเก็ต

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า สาขาวิชาที่เปิดสอนในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ส่วนใหญ่
เปิดสอนที่โครงการจัดตั้งวิทยาเขตภูเก็ต คิดเป็นสัดส่วนโดยเฉลี่ย ร้อยละ 71.43 ของจำนวนสาขาวิชา
ทั้งหมด

สำหรับโครงการจัดตั้งวิทยาเขตตรงไม่ได้เปิดสอนในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 จำนวนสาขาวิชาที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรี ระหว่างปีการศึกษา 2535-2539
จำแนกตามวิทยาเขต

(หน่วย : สาขาวิชา)

วิทยาเขต/โครงการจัดตั้งวิทยาเขต	2535 (ร้อยละ)	2536 (ร้อยละ)	2537 (ร้อยละ)	2538 (ร้อยละ)	2539 (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
หาดใหญ่	40 (51.95)	41 (52.56)	43 (54.43)	46 (54.12)	46 (52.27)	216 (53.07)
ปัตตานี	37 (48.05)	37 (47.44)	35 (44.30)	38 (44.71)	41 (46.59)	188 (46.19)
ภูเก็ต			1 (1.27)	1 (1.18)	1 (1.14)	3 (0.74)
ตรัง	1*	1*	1*	1*	1*	
รวมทั้งมหาวิทยาลัย	77	78	79	85	88	407

ที่มา : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

หมายเหตุ : * สาขาวิชาที่เปิดสอนในโครงการจัดตั้งวิทยาเขตตรัง เป็นสาขาวิชาของคณะวิทยาการจัดการ
วิทยาเขตหาดใหญ่

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่าสาขาวิชาที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่เปิดสอนที่
วิทยาเขตหาดใหญ่ คิดเป็นสัดส่วนโดยเฉลี่ยประมาณ ร้อยละ 53.07 ของจำนวนสาขาวิชาทั้งหมด
สำหรับโครงการจัดตั้งวิทยาเขตสุราษฎร์ธานีไม่ได้เปิดสอนในระดับปริญญาตรี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 จำนวนสาขาวิชาที่เปิดสอนในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ระหว่างปีการศึกษา 2535-2539
จำแนกตามวิทยาเขต

(หน่วย : สาขาวิชา)

วิทยาเขต/โครงการจัดตั้งวิทยาเขต	2535 (ร้อยละ)	2536 (ร้อยละ)	2537 (ร้อยละ)	2538 (ร้อยละ)	2539 (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
หาดใหญ่	32 (84.21)	34 (82.93)	37 (82.22)	42 (77.78)	48 (76.19)	193 (80.08)
ปัตตานี	6 (15.79)	7 (17.07)	8 (17.78)	12 (22.22)	15 (23.81)	48 (19.92)
สุราษฎร์ธานี					1*	1*
รวมทั้งมหาวิทยาลัย	38	41	45	54	63	241

ที่มา : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

หมายเหตุ : * สาขาวิชาที่เปิดสอนในโครงการจัดตั้งวิทยาเขตสุราษฎร์ธานีเป็นสาขาวิชาคสมทบ
ของคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาเขตปัตตานี

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า สาขาวิชาที่เปิดสอนในระดับสูงกว่าปริญญาตรี เปิดสอนที่
วิทยาเขตหาดใหญ่ คิดเป็นสัดส่วนโดยเฉลี่ยร้อยละ 80.08 ของจำนวนสาขาวิชาทั้งหมด

สำหรับโครงการจัดตั้งวิทยาเขตภูเก็ต และโครงการจัดตั้งวิทยาเขตตรัง ไม่ได้เปิดสอนใน
ระดับสูงกว่าปริญญาตรี

ส่วนสาขาวิชาที่เปิดสอนที่โครงการจัดตั้งวิทยาเขตสุราษฎร์ธานีเป็นสาขาวิชาของวิทยาเขต
ปัตตานี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 จำนวนสาขาวิชาทุกระดับการศึกษาที่เปิดสอนระหว่างปีการศึกษา 2535 - 2539
จำแนกตามวิทยาเขต

(หน่วย : สาขาวิชา)

วิทยาเขต/โครงการจัดตั้งวิทยาเขต	2535 (ร้อยละ)	2536 (ร้อยละ)	2537 (ร้อยละ)	2538 (ร้อยละ)	2539 (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
หาดใหญ่	74 (60.16)	77 (60.63)	82 (61.65)	90 (60.81)	96 (60.38)	419 (60.72)
ปัตตานี	43 (34.96)	44 (34.65)	44 (33.08)	51 (34.46)	56 (35.22)	238 (34.49)
ภูเก็ต	6 (4.88)	6 (4.72)	7 (5.26)	7 (4.73)	7 (4.40)	33 (4.78)
สุราษฎร์ธานี	3*	3*	3*	3*	5*	17*
ตรัง	1**	1**	1**	1**	1**	5**
รวมทั้งมหาวิทยาลัย	123	127	133	148	159	690

ที่มา : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

หมายเหตุ : * สาขาวิชาที่เปิดสอนในโครงการจัดตั้งวิทยาเขตสุราษฎร์ธานีเป็นสาขาวิชาของวิทยาลัยชุมชนภูเก็ต และเป็นสาขาวิชาภาคสมทบของคณะศึกษาศาสตร์
** สาขาวิชาที่เปิดสอนในโครงการจัดตั้งวิทยาเขตตรัง เป็นสาขาวิชาของคณะวิทยาการจัดการ

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า จำนวนสาขาวิชาที่เปิดสอนทั้งหมด ส่วนใหญ่จะเปิดสอนที่ วิทยาเขตหาดใหญ่ คิดเป็นสัดส่วนโดยเฉลี่ยร้อยละ 60.72 ของจำนวนสาขาวิชาทั้งหมด รองลงมาคือ วิทยาเขตปัตตานี คิดเป็นสัดส่วนโดยเฉลี่ยร้อยละ 34.49 และโครงการจัดตั้งวิทยาเขตภูเก็ต คิดเป็น สัดส่วนโดยเฉลี่ยร้อยละ 4.78

สำหรับสาขาวิชาที่เปิดสอนที่โครงการจัดตั้งวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี และโครงการจัดตั้ง วิทยาเขตตรัง ไม่ได้เป็นสาขาวิชาของโครงการจัดตั้งวิทยาเขตเอง แต่เป็นการนำสาขาวิชาของวิทยาเขตอื่น มาเปิดสอน

ตารางที่ 7 จำนวนสาขาวิชาที่เปิดสอนระหว่างปีการศึกษา 2535-2539 จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

(หน่วย : สาขาวิชา)

กลุ่มสาขาวิชา	2535 (ร้อยละ)	2536 (ร้อยละ)	2537 (ร้อยละ)	2538 (ร้อยละ)	2539 (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	56 (45.53)	59 (46.46)	62 (46.62)	70 (47.30)	76 (47.80)	323 (46.81)
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	20 (16.26)	20 (15.75)	22 (16.54)	22 (14.86)	22 (13.84)	106 (15.36)
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	47 (38.21)	48 (37.80)	49 (36.84)	56 (37.84)	61 (38.36)	261 (37.83)
รวม	123	127	133	148	159	690

ที่มา : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่าจากจำนวนสาขาวิชาที่เปิดสอนทั้งหมด เมื่อจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา พบว่า กลุ่มสาขาวิชาที่เปิดสอนมากที่สุด คือ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คิดเป็นสัดส่วนโดยเฉลี่ยร้อยละ 46.81 รองลงมาคือ กลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คิดเป็นสัดส่วนโดยเฉลี่ยร้อยละ 37.83 และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ คิดเป็นสัดส่วนโดยเฉลี่ยร้อยละ 15.36

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.2.2 สาขาวิชาที่เปิดใหม่

ตารางที่ 8 จำนวนสาขาวิชาที่เปิดใหม่ ระหว่างปีการศึกษา 2535-2539 จำแนกตามระดับการศึกษา

(หน่วย : สาขาวิชา)

ปี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก	รวม
2535		4	4	1	9
2536		1	3		4
2537	1	3	3	1	8
2538		5	9		14
2539		3	7	2	12
รวม	1	16	26	4	47
ร้อยละเฉลี่ย	2.13	34.04	55.32	8.51	

ที่มา : สารสนเทศ 2540 กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 8 พบว่า ในช่วงระยะเวลา 5 ปี สาขาวิชาที่เปิดใหม่ เป็นระดับปริญญาโท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละโดยเฉลี่ย 55.32 รองลงมาก็คือระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 34.04 และระดับปริญญาเอก คิดเป็นร้อยละ 8.51 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 จำนวนสาขาวิชาที่เปิดใหม่ระหว่างปีการศึกษา 2535-2539 จำแนกตามวิทยาเขต

วิทยาเขต/โครงการจัดตั้งวิทยาเขต	(หน่วย : สาขาวิชา)					รวม	ร้อยละ เฉลี่ย
	2535	2536	2537	2538	2539		
หาดใหญ่	9	3	5	10	6	33	70.21
ปัตตานี		1	2	4	6	13	27.66
ภูเก็ต			1			1	2.13
รวมทั้งมหาวิทยาลัย	9	4	8	14	12	47	

ที่มา : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 9 พบว่า วิทยาเขตที่เปิดสาขาวิชาใหม่มากที่สุด คือ วิทยาเขตหาดใหญ่ โดยในช่วงระยะเวลา 5 ปี เปิดสาขาวิชาใหม่มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ โดยเฉลี่ย 70.21 รองลงมาคือ วิทยาเขตปัตตานี คิดเป็นร้อยละโดยเฉลี่ย 27.66

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 จำนวนสาขาวิชาที่เปิดใหม่ ระหว่างปีการศึกษา 2535-2539 จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

(หน่วย : สาขาวิชา)

กลุ่มสาขาวิชา	2535	2536	2537	2538	2539	รวม	ร้อยละเฉลี่ย
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	4	3	4	9	5	25	53.19
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	2		1	1	1	5	10.64
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	3	1	3	4	6	17	36.17
รวม	9	4	8	14	12	47	

ที่มา : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่าในการเปิดสาขาวิชาใหม่ จะเปิดในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เป็นส่วนใหญ่ โดยในช่วงระยะเวลา 5 ปี คิดเป็นร้อยละโดยเฉลี่ย 53.19 รองลงมาคือ กลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ คิดเป็นร้อยละโดยเฉลี่ย 36.17 และกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพคิดเป็นร้อยละโดยเฉลี่ย 10.64 ตามลำดับ

1.3 นักศึกษา

การนำเสนอข้อมูลนักศึกษา จะนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ จำนวนนักศึกษา ในแต่ละระดับการศึกษา กลุ่มสาขาวิชา วิทยาเขต ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ภูมิภาค อาชีพบิดามารดาของนักศึกษา และข้อมูลผู้สำเร็จการศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.3.1 จำนวนนักศึกษา

ตารางที่ 11 จำนวนนักศึกษาระหว่างปีการศึกษา 2535-2539 จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาและระดับการศึกษา

(หน่วย : คน)

กลุ่มสาขาวิชา/ระดับการศึกษา	2535	2536	2537	2538	2539	รวม
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี						
ต่ำกว่าปริญญาตรี			6			6
ปริญญาตรี	2,950	2,903	2,922	3,012	3,320	15,107
สูงกว่าปริญญาตรี	225	270	330	395	488	1,708
รวม	3,175	3,173	3,258	3,407	3,808	16,821
วิทยาศาสตร์สุขภาพ						
ต่ำกว่าปริญญาตรี	60	35	30	29	14	168
ปริญญาตรี	1,809	1,937	2,010	2,109	2,191	10,056
สูงกว่าปริญญาตรี	58	63	78	88	86	373
รวม	1,927	2,035	2,118	2,226	2,291	10,597
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์						
ต่ำกว่าปริญญาตรี	411	402	398	408	423	2,042
ปริญญาตรี	3,344	3,487	3,648	3,895	3,962	18,336
สูงกว่าปริญญาตรี	463	569	620	815	948	3,415
รวม	4,218	4,458	4,666	5,118	5,333	23,793
รวมทั้งสิ้น	9,320	9,666	10,042	10,751	11,432	51,211

ที่มา : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีจำนวนนักศึกษาเพิ่มขึ้นทุกปี และเพิ่มขึ้นในทุกกลุ่มสาขาวิชา และเมื่อศึกษาแต่ละระดับการศึกษาพบว่า จำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรี และระดับสูงกว่าปริญญาตรีจะเพิ่มขึ้นทุกปี แต่จำนวนนักศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีจะมีทั้งที่เพิ่มขึ้นและลดลง โดยในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์สุขภาพจะลดลง แต่ในกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จะมีทั้งเพิ่มขึ้นและลดลง

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนนักศึกษารวมทั้ง 5 ปี ในแต่ละกลุ่มสาขาวิชา พบว่าจำนวนนักศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี : วิทยาศาสตร์สุขภาพ : มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์คิดเป็นอัตราเท่ากับ 3.3 : 2.1 : 4.6 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า จำนวนนักศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นนักศึกษาในกลุ่มสาขาวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ รองลงมาคือกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์สุขภาพ ตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบ จำนวนนักศึกษา แต่ละระดับการศึกษารวมทั้ง 5 ปี พบว่า จำนวนนักศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 2,216 คน ในระดับปริญญาตรีมีจำนวน 43,499 คน และในระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีจำนวน 5,496 คน คิดเป็นอัตราส่วนของจำนวนนักศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี : ปริญญาตรี : สูงกว่าปริญญาตรี เท่ากับ 0.4 : 8.5 : 1.1 ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีจำนวนนักศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมาคือระดับสูงกว่าปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ร้อยละเฉลี่ยของจำนวนนักศึกษาระหว่างปี 2535 - 2539 แต่ละกลุ่มสาขาวิชา จำแนกตามระดับการศึกษา

กลุ่มสาขาวิชา	ต่ำกว่า ป.ตรี	ป.ตรี	สูงกว่า ป.ตรี	รวม
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	0.04	89.81	10.15	100
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	1.59	94.89	3.52	100
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	8.58	77.06	14.36	100

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่าในทุกกลุ่มสาขาวิชา จะมีจำนวนนักศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมาคือ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี และต่ำกว่าปริญญาตรี ตามลำดับ

ตารางที่ 13 ร้อยละเฉลี่ยของจำนวนนักศึกษาระหว่างปี 2535 - 2539 แต่ละระดับการศึกษาจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

ระดับการศึกษา	วิทยาศาสตร์และ	วิทยาศาสตร์	มนุษยศาสตร์และ	รวม
	เทคโนโลยี	สุขภาพ	สังคมศาสตร์	
ต่ำกว่าปริญญาตรี	0.27	7.58	92.15	100
ปริญญาตรี	34.73	23.12	42.15	100
สูงกว่าปริญญาตรี	31.08	6.79	62.14	100

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่าในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มีนักศึกษาในทุกระดับการศึกษาดังแต่ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี สาขาวิชาอื่น คือ ร้อยละ 92.15, 42.15 และ 62.14 ตามลำดับ

ในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จะมีนักศึกษาในระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มากเป็นลำดับที่สอง คือ ร้อยละ 34.73 และ 31.08 ตามลำดับ

ในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จะมีนักศึกษาในระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มากเป็นลำดับที่สามคือ ร้อยละ 23.12 และ 6.79 ตามลำดับ ส่วนในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีจะมีนักศึกษามากเป็นลำดับที่สอง คือ ร้อยละ 7.58

ตารางที่ 14 จำนวนนักศึกษา รวมทั้งหมดระหว่างปี 2535 - 2539 จำแนกตามวิทยาเขตและระดับการศึกษา

(หน่วย : คน)

วิทยาเขต/โครงการจัดตั้งวิทยาเขต	ต่ำกว่า ป.ตรี	ป.ตรี	สูงกว่า ป.ตรี	รวม	ร้อยละ
หาดใหญ่	168	29,643	3,250	33,061	64.56
ปัตตานี	45	12,984	2,246	15,275	29.83
ภูเก็ต	1,277	298		1,575	3.08
สุราษฎร์ธานี	726			726	1.42
ตรัง		574		574	1.12
รวมทั้งมหาวิทยาลัย	2,216	43,499	5,496	51,211	

ที่มา : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่าจำนวนนักศึกษาเฉลี่ยรวมทั้ง 5 ปีของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จะเป็นนักศึกษาในวิทยาเขตหาดใหญ่มากที่สุด ร้อยละ 64.56 รองลงมาคือ วิทยาเขตปัตตานี ร้อยละ 29.83 สำหรับวิทยาเขตที่มีนักศึกษาน้อยที่สุด คือ โครงการจัดตั้งวิทยาเขตตรัง ร้อยละ 1.12

สำหรับวิทยาเขตที่เปิดสอนทุกระดับการศึกษา คือ วิทยาเขตหาดใหญ่ และวิทยาเขตปัตตานี ส่วนโครงการจัดตั้งวิทยาเขตภูเก็ตไม่ได้เปิดสอนในระดับสูงกว่าปริญญาตรี โครงการจัดตั้งวิทยาเขตสุราษฎร์ธานีเปิดสอนเฉพาะระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และโครงการจัดตั้งวิทยาเขตตรังเปิดสอนเฉพาะระดับปริญญาตรี

1.3.2 ศาสนา

ข้อมูลเกี่ยวกับการนับถือศาสนาของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้จากการการสำรวจของกองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งสำรวจระหว่างปี 2535 - 2539 โดยใช้ข้อมูลจาก สน. 1- 2 ซึ่งเป็นเอกสารส่วนหนึ่งของเอกสารลงทะเบียน โดยในช่วงระยะเวลาดังกล่าวมีนักศึกษามาลงทะเบียนเรียน รวมทั้งหมด 15,511 คน (ไม่รวมระดับประกาศนียบัตร ระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง และระดับปริญญาเอก) และได้กรอกข้อมูลพื้นฐาน (สน. 1 - 2) จำนวน 14,854 คน คิดเป็นร้อยละ 95.76 ของนักศึกษาที่มาลงทะเบียน

ตารางที่ 15 จำนวนรวมของนักศึกษาที่นับถือศาสนาต่าง ๆ ระหว่างปีการศึกษา 2535 - 2539

(หน่วย : คน)

ศาสนา	จำนวน	ร้อยละ
พุทธ	13,508	90.94
อิสลาม	1,238	8.33
คริสต์	101	0.68
ไม่ระบุ	7	0.05
รวม	14,854	

ที่มา : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ นับถือศาสนาพุทธมากที่สุด ร้อยละ 90.94 รองลงมาคือ ศาสนาอิสลาม ร้อยละ 8.33 และศาสนาคริสต์ ร้อยละ 0.68 ตามลำดับ

1.3.3 ภูมิสำเนาของนักศึกษา

กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้สำรวจข้อมูลภูมิสำเนาของนักศึกษาจากเอกสาร สน. 1 - 2 ซึ่งมีนักศึกษารอกข้อมูลดังกล่าว ร้อยละ 95.76 ของนักศึกษาที่ลงทะเบียนในระหว่างปีการศึกษา 2535 - 2539

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 จำนวนรวมของนักศึกษาตามภูมิลำเนาต่าง ๆ ระหว่างปีการศึกษา 2535 - 2539

(หน่วย : คน)

ภูมิลำเนา	จำนวน	ร้อยละ
กรุงเทพมหานคร	949	6.39
ภาคกลาง	124	0.83
ภาคตะวันออก	166	1.12
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	360	2.42
ภาคเหนือ	312	2.10
ภาคตะวันตก	364	2.45
ภาคใต้	12,407	83.53
ต่างประเทศ	29	0.20
ไม่ระบุ	143	0.96
รวม	14,854	

ที่มา : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 16 พบว่า นักศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้มากที่สุด ร้อยละ 83.53 รองลงมาคือ กรุงเทพมหานคร ร้อยละ 6.39 และภาคตะวันตก ร้อยละ 2.45 ตามลำดับ

1.3.4 อาชีพบิดา มารดา

กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้สำรวจข้อมูลอาชีพของบิดา มารดา ของนักศึกษา จากเอกสาร สน. 1 - 2 ซึ่งมีนักศึกษากรอกข้อมูลดังกล่าวร้อยละ 95.76 ของนักศึกษา ที่ลงทะเบียนเรียน ในระหว่างปีการศึกษา 2535 - 2539

ตารางที่ 17 อาชีพของบิดาของนักศึกษาาระหว่างปีการศึกษา 2535 - 2539

(หน่วย : คน)

อาชีพบิดา	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	3,404	25.65
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	482	3.63
ลูกจ้างเอกชน	608	4.58
เจ้าของ/ผู้ประกอบการกิจการส่วนตัว/ค้าขาย	3,299	24.85
เกษตรกร/ชาวประมง	3,621	27.28
รับจ้าง	1,113	8.39
ไม่ประกอบอาชีพ	226	1.70
อื่น ๆ /ไม่ระบุ	520	3.92
รวม	13,273	

ที่มา : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

หมายเหตุ : ข้อมูลนี้เป็นข้อมูลเฉพาะระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรี

จากตารางที่ 17 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ มีบิดาประกอบอาชีพ เกษตร และประมง มากที่สุดร้อยละ 27.28 รองลงมาคือรับราชการ ร้อยละ 25.65 และเป็นเจ้าของผู้ประกอบการกิจการส่วนตัว ค้าขาย ร้อยละ 24.85 ตามลำดับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 อาชีพของมารดาของนักศึกษา ระหว่างปีการศึกษา 2535 - 2539

(หน่วย : คน)

อาชีพมารดา	จำนวน	ร้อยละ
รับราชการ	2,452	18.47
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	83	0.63
ลูกจ้างเอกชน	312	2.35
เจ้าของ/ผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	3,288	24.77
เกษตรกร/ชาวประมง	3,232	24.35
รับจ้าง	599	4.51
ไม่ประกอบอาชีพ	2,990	22.53
อื่น ๆ /ไม่ระบุ	317	2.39
รวม	13,273	

ที่มา : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 18 พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีมารดาประกอบอาชีพ เจ้าของผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย มากที่สุดร้อยละ 24.77 รองลงมาคือ อาชีพเกษตรกร ชาวประมง ร้อยละ 24.35 และ ไม่ประกอบอาชีพ ร้อยละ 22.53 ตามลำดับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.3.5 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา

ตารางที่ 19 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาระหว่างปีการศึกษา 2535 - 2539 จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาและระดับการศึกษา

(หน่วย : คน)

กลุ่มสาขาวิชา/ระดับการศึกษา	2535	2536	2537	2538	2539	รวม
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี						
ต่ำกว่าปริญญาตรี	91	56		104		251
ปริญญาตรี	521	649	720	703	597	3,190
ปริญญาโท	21	35	56	46	51	209
รวม	633	740	776	853	648	3,650
วิทยาศาสตร์สุขภาพ						
ต่ำกว่าปริญญาตรี	39	20	15	14	14	102
ปริญญาตรี	342	373	390	425	463	1,993
ประกาศนียบัตรบัณฑิต		1	1			2
ปริญญาโท	11	9	8	18	3	49
ปริญญาเอก			7	9	3	19
รวม	392	403	421	466	483	2,165
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์						
ต่ำกว่าปริญญาตรี	107	114	158	73	200	652
ปริญญาตรี	765	781	923	932	896	4,297
ปริญญาโท	95	141	137	178	234	785
รวม	967	1,036	1,218	1,183	1,330	5,734
รวมทั้งสิ้น	1,992	2,179	2,416	2,502	2,461	11,549

ที่มา : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สามารถผลิตบัณฑิตในปริมาณที่เพิ่มขึ้นทุกกลุ่มสาขาวิชาและทุกปีการศึกษา ยกเว้นในปีการศึกษา 2539 ที่มีจำนวนบัณฑิตลดลง

เมื่อศึกษาแต่ละกลุ่มสาขาวิชาพบว่า ในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีจะมีผู้สำเร็จการศึกษาลดลงในปี 2539 และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จะมีผู้สำเร็จการศึกษาลดลงในปี 2538 และเมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของจำนวนผู้สำเร็จการศึกษารวม 5 ปี ในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี : วิทยาศาสตร์สุขภาพ : มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ พบว่า เท่ากับ 3.2

: 1.9 : 4.9 แสดงให้เห็นว่ามีผู้สำเร็จการศึกษาในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มากที่สุด รองลงมา คือ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์สุขภาพ ตามลำดับ

เมื่อศึกษาแต่ละระดับการศึกษารวมทั้ง 5 ปี พบว่า มีผู้สำเร็จการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี 1,005 คน ปริญญาตรี 9,480 คน ประกาศนียบัตรบัณฑิต 2 คน ปริญญาโท 1,043 คน และปริญญาเอก 19 คน ซึ่งเป็นสัดส่วนผู้สำเร็จการศึกษาในระดับ ต่ำกว่าปริญญาตรี : ปริญญาตรี : ปริญญาโท : ปริญญาเอก เท่ากับ 0.88 : 8.21 : 0.9 : 0.02

1.4 อาจารย์

การนำเสนอข้อมูลอาจารย์ จะนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับจำนวนของอาจารย์ตามวุฒิ การศึกษา และตำแหน่งทางวิชาการ

1.4.1 วุฒิกการศึกษา

ตารางที่ 20 จำนวนอาจารย์ระหว่างปี 2535 - 2539 จำแนกตามวุฒิกการศึกษา

	(หน่วย : คน)				
วุฒิกการศึกษา	2535	2536	2537	2538	2539
ปริญญาตรี	271	274	283	294	279
ปริญญาโท	654	684	706	720	751
ปริญญาเอก	291	324	332	331	362
รวม	1,216	1,282	1,301	1,345	1,392

ที่มา : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่าในช่วงต้นแผนฯ (ปี 2535) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีจำนวนอาจารย์ 1,216 คน และเมื่อสิ้นแผนฯ (ปี 2539) มหาวิทยาลัยมีจำนวนอาจารย์ 1,392 คน เพิ่มขึ้นจำนวน 176 คน โดยมีวุฒิกการศึกษาเพิ่มขึ้น คือ วุฒิปริญญาตรีเพิ่มขึ้น 8 คน วุฒิปริญญาโท เพิ่มขึ้น 97 คน และวุฒิปริญญาเอกเพิ่มขึ้น 71 คน

เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนวุฒิกการศึกษาของอาจารย์ในระดับปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรี ในช่วงต้นแผนฯ (ปี 2535) และช่วงปลายแผนฯ (ปี 2539) พบว่ามีสัดส่วนเท่ากับ 2.4 : 5.4 : 2.2 และ 2.6 : 5.4 : 2.0 โดยยังคงเป็นสัดส่วนในวุฒิปริญญาโทมากที่สุด รองลงมาคือปริญญาเอก และปริญญาตรี

1.4.2 ตำแหน่งทางวิชาการ

ตารางที่ 21 จำนวนอาจารย์ระหว่างปี 2535 - 2539 จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ

ตำแหน่งทางวิชาการ	(หน่วย : คน)				
	2535	2536	2537	2538	2539
อาจารย์	809	854	851	886	918
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	329	342	353	262	366
รองศาสตราจารย์	76	84	95	96	107
ศาสตราจารย์	2	2	2	1	1
รวม	1,216	1,282	1,301	1,345	1,392

ที่มา : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์มากที่สุด รองลงมาคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบในช่วงต้นแผนฯ (ปี 2535) และปลายแผนฯ (ปี 2539) พบว่า ตำแหน่งอาจารย์เพิ่มขึ้น 109 คน ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์เพิ่มขึ้น 37 คน ตำแหน่งรองศาสตราจารย์เพิ่มขึ้น 31 คน และตำแหน่งศาสตราจารย์ลดลง 1 คน

เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนระหว่าง ศาสตราจารย์ : รองศาสตราจารย์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ : อาจารย์ ในช่วงต้นแผนฯ และปลายแผนฯ เท่ากับ 0.01 : 0.63 : 2.71 : 6.66 และ 0.01 : 0.77 : 2.63 : 6.59 (ตำแหน่งศาสตราจารย์ในช่วงต้นแผนฯ เท่ากับ 2 คน และในช่วงปลายแผนฯ เท่ากับ 1 คน แต่เนื่องจากเป็นตัวเลขที่น้อย การแสดงสัดส่วนในช่วงต้นแผนฯ และปลายแผนฯ จึงเท่ากัน)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.5 การพัฒนาอาจารย์

การนำเสนอข้อมูลพัฒนาอาจารย์ จะนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ การไปศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ และการไป ประชุม ฝึกอบรม ดูงาน ณ ต่างประเทศ

1.5.1 การไปศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ

การนำเสนอข้อมูลการพัฒนาอาจารย์โดยการไปศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ จะนำเสนอข้อมูล การไปศึกษาต่อด้วยทุนของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และทุนอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ทุนของมหาวิทยาลัย เช่น ทุนรัฐบาลไทย ทุนรัฐบาลต่างประเทศ

1.5.1.1 การไปศึกษาต่อด้วยทุนของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้เริ่มมีทุนอุดหนุนเพื่อการศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศที่จัดสรรจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัยเอง ตั้งแต่ปี 2539 โดยในปี 2539 มีผู้ได้รับจัดสรรทุน 2 ราย จากคณะศึกษาศาสตร์และคณะเภสัชศาสตร์

1.5.1.2 การไปศึกษาต่อด้วยทุนอื่น ๆ

การนำเสนอข้อมูลการไปศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศ ภายใต้อื่น ๆ เช่น ทุนรัฐบาลไทย ทุนรัฐบาลต่างประเทศ จะนำเสนอเป็นจำนวน รวม 5 ปี ระหว่างปี 2535 - 2539

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 จำนวนรวมของอาจารย์ที่ไปศึกษาต่อ ณ ต่างประเทศระหว่างปี 2535 - 2539 จำแนกตาม
กลุ่มสาขาวิชา

(หน่วย : คน)

กลุ่มสาขาวิชา	จำนวน	ร้อยละ
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	71	51.45
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	56	40.58
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	11	7.97
รวม	138	

ที่มา : กองการเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 22 แสดงให้เห็นว่าในระยะเวลา 5 ปี อาจารย์ในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้รับการพัฒนาด้วยการไปศึกษาต่อมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.45 รองลงมา คือ อาจารย์ในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ร้อยละ 40.58 และอาจารย์ในกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 7.97

1.5.2 การไปประชุม ฝึกอบรม คูงาน ณ ต่างประเทศ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้จัดสรรงบประมาณจากเงินงบประมาณและเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย ร่วมกับเงินรายได้ของคณะ เพื่อพัฒนาอาจารย์โดยการส่งไปประชุม ฝึกอบรม คูงาน ณ ต่างประเทศ ซึ่งการนำเสนอจะนำเสนอเป็นจำนวนรวม 5 ปี ระหว่างปี 2535 - 2539

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 23 จำนวนรวมของอาจารย์ที่ไปประชุม ผิกอบรม ดุงาน ณ ต่างประเทศ ระหว่างปี 2535 - 2539 จำแนกตามสาขาวิชา

(หน่วย : คน)

กลุ่มสาขาวิชา	จำนวน	ร้อยละ
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	313	59.85
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	118	22.56
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	92	17.59
รวม	523	

ที่มา : กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 23 แสดงให้เห็นว่าในระยะเวลา 5 ปี อาจารย์ในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ได้รับการพัฒนาโดยการไปประชุม ผิกอบรม ดุงาน ณ ต่างประเทศมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 59.85 รองลงมา คือ อาจารย์ในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ร้อยละ 22.56 และกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 17.59

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างการพัฒนาโดยการไปศึกษาต่อ และการไปประชุม ผิกอบรม ดุงาน พบว่า กลุ่มอาจารย์ที่ได้รับการพัฒนามากที่สุด ยังคงเป็นอาจารย์ในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รองลงมาคือ วิทยาศาสตร์สุขภาพ และมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ตามลำดับ

1.6 การขยายโอกาสทางการศึกษา

การนำเสนอข้อมูลในส่วนนี้ จะนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับ การขยายโอกาสทางการศึกษาที่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้ดำเนินการอยู่ ซึ่งมหาวิทยาลัยมีโครงการต่าง ๆ ดังนี้

1. การสอบคัดเลือก โดยวิธีรับตรง เป็นการรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของ 14 จังหวัดภาคใต้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยการสอบแข่งขันกันเองในกลุ่มนักเรียนภาคใต้ จำนวนรับ 50 % ของจำนวนที่นั่งทั้งหมดที่คณะ/ประเภทวิชาจะรับได้ในแต่ละปี

2. โควตาโรงเรียน เป็นการคัดเลือกนักเรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในลำดับสูงสุด 10% แรกของชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของแต่ละโรงเรียน ให้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย โดยการสอบแข่งขันกันเองในกลุ่มนักเรียนเหล่านี้ จำนวนรับทั้งสิ้น 20% ของจำนวนที่นั่งทั้งหมดที่คณะ/ประเภทวิชาจะรับได้ในแต่ละปี หรือคิดเป็น 40% ของจำนวนที่นั่งจากการสอบคัดเลือกฯ โดยวิธีรับตรงในข้อที่ 1

3. โควตาอำเภอ เป็นการให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของแต่ละอำเภอซึ่งไม่มีผู้สอบผ่านข้อเขียนจากการสอบคัดเลือกฯ โดยวิธีรับตรงเลย หรือได้แต่ไม่ถึง 2 คน ให้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ได้จนครบ 2 คนจากทุกอำเภอที่มีโรงเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

4. **แพทย์โคเวตาจังหวัด** เป็นโครงการพิเศษที่ให้โอกาสนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดภาคใต้ที่มีอัตราส่วนจำนวนแพทย์ต่อจำนวนประชากรต่ำกว่ามาตรฐาน ให้เข้าศึกษาในคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยให้โควตาทั้งสิ้น 20 คน

5. **ทันตแพทย์โคเวตาจังหวัด** เป็นโครงการพิเศษที่ให้โอกาสนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดภาคใต้ที่มีอัตราส่วนจำนวนทันตแพทย์ต่อจำนวนประชากรต่ำกว่ามาตรฐาน ให้เข้าศึกษาในคณะทันตแพทย์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยให้โควตาทั้งสิ้น 5 คน

6. **โครงการส่งเสริมนักเรียนใน 14 จังหวัดภาคใต้** ที่มีความสามารถพิเศษด้านกีฬา และศิลปวัฒนธรรม เป็นการให้โอกาสนักเรียนในท้องถิ่นที่มีความสามารถพิเศษด้านกีฬา และศิลปวัฒนธรรม ที่สมัครสอบคัดเลือกฯ โดยวิธีรับตรง โดยพิจารณาเข้ารับการศึกษาในคณะ/ประเภทวิชาที่เลือกเป็นอันดับสุดท้าย จำนวนรับกำหนดตามความเหมาะสม

7. **โครงการมหาดไทย** เป็นโครงการความร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทย ในการดำเนินการสอบคัดเลือกนักเรียนไทยที่นับถือศาสนาอิสลามใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ จังหวัด นราธิวาส ปัตตานี ยะลา และสตูล เข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ 9 สถาบัน/มหาวิทยาลัย ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โครงการนี้เริ่มมาตั้งแต่ปี 2522 จำนวนรับนักศึกษาปีละ 46 คน

ในปี 2530 โครงการสิ้นสุดลง การแก้ไขปัญหามีการต่อโครงการอีก 1 ปี ถึงปีการศึกษา 2531 ส่วนในปีการศึกษาต่อ ๆ ไป ได้ลดจำนวนลงปีละ ร้อยละ 20 จนถึงปี 2535 อย่างไรก็ตามเมื่อสิ้นสุดโครงการลงในปี 2535 กระทรวงมหาดไทย ก็ยังเห็นควรต่อไปอีก 5 ปี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2536 - 2540 กำหนดจำนวนรับปีละ 16 คน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้ให้ความร่วมมือในการสอบคัดเลือกนักเรียน

8. **โครงการส่งเสริมการศึกษาทั่วไปแก่นักศึกษาไทยที่นับถือศาสนาอิสลาม** เรียกชื่อโดยย่อว่า โครงการ คอ.บต. เป็นโครงการความร่วมมือระหว่างศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ กองทัพบกที่ 4 และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนไทยที่นับถือศาสนาอิสลามใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้แก่ นราธิวาส ปัตตานี ยะลา สตูล และสงขลา เป็นโครงการระหว่างปี 2526 - 2530 จำนวนรับนักศึกษาปีละ 50 คน

ในปี 2530 เมื่อโครงการสิ้นสุดลง มีการต่อโครงการอีก 1 ปี คือ ในปีการศึกษา 2531 และปีการศึกษาต่อ ๆ ไปลดจำนวนลงปีละ ร้อยละ 20 จนหมดสิ้นจำนวนลงภายใน 5 ปี โครงการนี้สิ้นสุดลงในปี 2536

สำหรับข้อมูลที่จะนำเสนอต่อไป เป็นข้อมูลจำนวนผู้เข้าศึกษาตามโครงการส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษ โครงการมหาดไทย และโครงการส่งเสริมการศึกษาทั่วไปแก่นักศึกษาที่นับถือศาสนาอิสลาม

ตารางที่ 24 จำนวนผู้เข้าศึกษาตามโครงการส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษ ระหว่างปีการศึกษา 2536 - 2539 จำแนกตามคณะ

คณะ	(หน่วย : คน)					รวม (ร้อยละ)
	2536	2538	2537	2538	2539	
วิศวกรรมศาสตร์			2			2 (3.45)
วิทยาศาสตร์	3	3		1	1	8 (13.79)
วิทยาการจัดการ	14	6	1		2	23 (39.66)
ทรัพยากรธรรมชาติ	4	2	3	1		10 (17.24)
เภสัชศาสตร์		1				1 (1.72)
อุตสาหกรรมเกษตร					1	1 (1.72)
ศึกษาศาสตร์	1	5		2		8 (13.79)
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	1			3		4 (6.90)
โครงการจัดตั้งวิทยาเขตตรง	1					1 (17.2)
รวมทั้งมหาวิทยาลัย	24	17	6	7	4	58

ที่มา : หน่วยสอบคัดเลือก มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

หมายเหตุ : แสดงเฉพาะคณะที่มีผู้เข้าศึกษา

จากตารางที่ 24 พบว่า ในภาพเฉลี่ยรวม 5 ปี มีผู้เข้าศึกษาตามโครงการส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษ ในคณะวิทยาการจัดการมากที่สุด ร้อยละ 39.66 รองลงมาคือ คณะทรัพยากรธรรมชาติ ร้อยละ 17.24 และคณะวิทยาศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 13.79 ตามลำดับ

ตารางที่ 25 จำนวนผู้เข้าศึกษาตามโครงการมหาดไทย ระหว่างปีการศึกษา 2535 - 2539
จำแนกตามคณะ

(หน่วย : คน)

คณะ	2535	2536	2537	2538	2539	รวม (ร้อยละ)
วิศวกรรมศาสตร์			2	2	2	6 (19.35)
วิทยาศาสตร์	1		1	1		3 (9.68)
แพทยศาสตร์					1	1 (3.23)
วิทยาการจัดการ				1	1	2 (6.45)
ทวีปการธรรมชาติ			1			1 (3.23)
เภสัชศาสตร์	1		2	2	2	7 (22.58)
ศึกษาศาสตร์		3	2		1	6 (19.35)
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์		2	1	2		5 (16.13)
รวมทั้งมหาวิทยาลัย	2	5	9	8	7	31

ที่มา : หน่วยสอบคัดเลือก มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

หมายเหตุ : แสดงเฉพาะคณะที่มีผู้เข้าศึกษา

จากตารางที่ 25 พบว่าในภาพเฉลี่ยรวม 5 ปี มีผู้เข้าศึกษาตามโครงการมหาดไทยในคณะเภสัชศาสตร์มากที่สุด ร้อยละ 22.58 รองลงมาคือ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 19.35 และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 16.13 ตามลำดับ

ตารางที่ 26 จำนวนผู้เข้าศึกษาตามโครงการส่งเสริมการศึกษาทั่วไปแก่นักศึกษาไทยที่นับถือ ศาสนา
อิสลาม ระหว่างปีการศึกษา 2535 - 2536 จำแนกตามคณะ

(หน่วย : คน)

คณะ	2535	2536	รวม (ร้อยละ)
วิศวกรรมศาสตร์	1	2	3 (12.50)
วิทยาศาสตร์	3	1	4 (16.67)
วิทยาการจัดการ	3	3	6 (25.00)
เภสัชศาสตร์	1	3	4 (16.67)
พยาบาลศาสตร์	1	2	3 (12.50)
ศึกษาศาสตร์	3		3 (12.50)
มนุษยศาสตร์และสังคม ศาสตร์		1	1 (4.17)
รวม	12	12	24

ที่มา : หน่วยสอบคัดเลือก มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

หมายเหตุ : แสดงเฉพาะคณะที่มีผู้เข้าศึกษา

โครงการนี้สิ้นสุดในปี 2536

จากตารางที่ 26 พบว่า ในช่วง 2 ปีสุดท้ายก่อนสิ้นสุดโครงการ มีผู้เข้าศึกษาตามโครงการส่งเสริมการศึกษาแก่นักศึกษาไทยที่นับถือศาสนาอิสลาม ในคณะวิทยาการจัดการมากที่สุด ร้อยละ 25.00 รองลงมาคือ คณะเภสัชศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 16.67

2. บทบาทตามภารกิจด้านการวิจัย

ข้อมูลที่จะแสดงให้เห็นถึงบทบาทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามภารกิจด้านการวิจัย ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณ แหล่งทุน โครงการวิจัย และการเผยแพร่ผลงานวิจัย

2.1 งบประมาณ

งบประมาณที่จะนำเสนอในที่นี้เป็นงบประมาณตามแผนงานวิจัยระดับอุดมศึกษา ซึ่งหมายรวมถึง งานวิจัยพื้นฐาน โครงการจัดหาเครื่องมือวิทยาศาสตร์ ฯลฯ

ตารางที่ 27 งบประมาณแผ่นดิน ตามแผนงานวิจัยระดับอุดมศึกษาระหว่างปีงบประมาณ 2535-2539

(หน่วย : บาท)

ปี	งบประมาณ	อัตราเพิ่ม/ลด (ร้อยละ)	ร้อยละของงบประมาณ ทั้งหมด
2535	10,971,100	22.22	1.14
2536	11,463,500	4.49	1.05
2537	13,009,300	13.48	1.07
2538	15,693,200	20.63	0.99
2539	68,660,200	337.52	3.63

ที่มา : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 27 แสดงให้เห็นถึงงบประมาณด้านการวิจัย ซึ่งในแต่ละปีจะได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้น แต่ไม่ได้เพิ่มในอัตราที่สม่ำเสมอ ในแต่ละปีจะมีอัตราเพิ่มที่แตกต่างกันมาก ปีที่ได้รับงบประมาณทางด้านวิจัยมากที่สุด คือ ปี 2539 โดยอัตราเพิ่มสูงถึงร้อยละ 337.52

เมื่อเปรียบเทียบงบประมาณตามแผนงานวิจัยกับงบประมาณที่ได้รับทั้งหมด ถ้าเปรียบเทียบเฉพาะช่วง 4 ปี (2535 - 2538) จะเป็นประมาณร้อยละ 1 ของงบประมาณทั้งหมด แต่สำหรับปี 2539 จะเพิ่มขึ้นเป็นประมาณ ร้อยละ 3 ของงบประมาณทั้งหมด

2.2 แหล่งทุนและจำนวนโครงการวิจัย

นอกจากเงินงบประมาณแผ่นดินที่ได้รับจัดสรรตามแผนงานวิจัยระดับอุดมศึกษาแล้ว มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ยังได้รับเงินจากแหล่งทุนต่าง ๆ ทั้งจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย แหล่งทุนอื่น ๆ ภายในประเทศ และแหล่งทุนต่างประเทศ

ตารางที่ 28 จำนวนโครงการวิจัยและจำนวนเงินที่ได้รับจากแหล่งทุนต่าง ๆ ระหว่างปี 2535 - 2539

(หน่วย : บาท)

(ตัวเลขในวงเล็บ คือ จำนวนโครงการวิจัย)

แหล่งทุน/งบประมาณ	2535	2536	2537	2538	2539
แผ่นดิน	7,654,260 (78)	7,558,674 (88)	8,821,950 (85)	11,057,128 (89)	12,349,420 (74)
เงินรายได้	708,920 (76)	1,559,487 (69)	2,120,490 (67)	5,025,599 (81)	4,563,729 (115)
ภายในประเทศ	11,993,022 (45)	14,511,074 (29)	10,949,733 (34)	17,712,135 (27)	28,246,654 (34)
ต่างประเทศ	6,093,644 (13)	8,861,841 (15)	9,491,331 (15)	9,750,146 (16)	10,841,104 (11)
รวม	26,449,846 (212)	32,491,076 (201)	31,383,504 (201)	43,545,008 (213)	56,000,907 (234)

ที่มา : กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 28 แสดงให้เห็นถึงแหล่งทุนและจำนวนโครงการวิจัยในแต่ละปี ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแหล่งทุนที่เป็นแหล่งทุนใหญ่ มีจำนวนเงินที่ได้รับสูงกว่าแหล่งทุนอื่นๆ คือ แหล่งทุนภายในประเทศ สำหรับจำนวนโครงการวิจัย จะเห็นได้ว่าในแต่ละปีจะมีจำนวนมากกว่า 200 โครงการ และโครงการส่วนใหญ่จะเป็นโครงการที่ได้รับเงินจากงบประมาณแผ่นดิน และเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29 เปรียบเทียบร้อยละของจำนวนเงิน และจำนวนโครงการจากแหล่งทุนต่าง ๆ ระหว่างปี 2535-2539

(ตัวเลขแถวบน : ร้อยละของจำนวนเงิน)

(ตัวเลขในวงเล็บแถวล่าง : ร้อยละของจำนวนโครงการ)

แหล่งทุน/งบประมาณ	2535	2536	2537	2538	2539	รวม
แผ่นดิน	28.94 (36.79)	23.26 (43.78)	28.11 (42.29)	25.39 (41.78)	22.05 (31.62)	24.99 (39.02)
เงินรายได้	2.68 (35.85)	4.80 (34.33)	6.76 (33.33)	11.54 (38.03)	8.15 (49.15)	7.36 (38.45)
ภายในประเทศ	45.34 (21.23)	44.66 (14.43)	34.89 (16.92)	40.68 (12.68)	50.44 (14.53)	43.93 (15.93)
ต่างประเทศ	23.04 (6.13)	27.27 (7.46)	30.24 (7.46)	22.39 (7.51)	19.36 (4.70)	23.72 (5.60)

จากตารางที่ 29 พบว่า แหล่งทุนที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้รับเงินวิจัยมากที่สุดคือ แหล่งทุนภายในประเทศ โดยในภาพรวมเฉลี่ย 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.93 รองลงมาคือ แหล่งทุนจากงบประมาณแผ่นดิน ร้อยละ 24.99 แหล่งทุนจากต่างประเทศ ร้อยละ 23.72 และแหล่งทุนจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย ร้อยละ 7.36 ตามลำดับ

เมื่อศึกษาจำนวนโครงการวิจัยพบว่าโครงการวิจัยส่วนใหญ่ได้รับเงินจากงบประมาณแผ่นดิน คิดเป็นร้อยละ 39.02 ของจำนวนโครงการทั้งหมด รองลงมาได้รับเงินจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 38.45 เงินจากแหล่งทุนภายในประเทศ ร้อยละ 15.93 และเงินจากแหล่งทุนต่างประเทศ ร้อยละ 6.60 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.3 จำนวนโครงการวิจัยในแต่ละวิทยาเขต

ตารางที่ 30 จำนวนโครงการวิจัยระหว่างปีงบประมาณ 2535-2539 จำแนกตามวิทยาเขต

(หน่วย : โครงการ)

วิทยาเขต/โครงการจัดตั้งวิทยาเขต	2535 (ร้อยละ)	2536 (ร้อยละ)	2537 (ร้อยละ)	2538 (ร้อยละ)	2539 (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
หาดใหญ่	177 (83.49)	163 (81.09)	161 (80.10)	170 (79.81)	198 (84.62)	869 (81.90)
ปัตตานี	35 (16.51)	38 (18.91)	35 (17.41)	36 (16.90)	29 (12.39)	173 (16.31)
ภูเก็ต			1 (0.50)	2 (0.94)	5 (2.14)	8 (0.75)
สุราษฎร์ธานี			4 (1.99)	5 (2.35)	2 (0.85)	11 (1.04)
รวม	212	201	201	213	234	1,061

ที่มา : กองบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 30 พบว่า จำนวนโครงการวิจัยของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในแต่ละปีจะมีมากกว่า 200 โครงการ แต่ไม่เกิน 240 โครงการ และเมื่อศึกษาในแต่ละวิทยาเขตพบว่า วิทยาเขตที่มีจำนวนโครงการวิจัยมากที่สุดคือ วิทยาเขตหาดใหญ่ โดยในภาพเฉลี่ยรวม 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 81.90 ของจำนวนโครงการทั้งหมด รองลงมาคือ วิทยาเขตปัตตานี ร้อยละ 16.31 โครงการจัดตั้งวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี ร้อยละ 1.04 และโครงการจัดตั้งวิทยาเขตภูเก็ต ร้อยละ 0.75 ตามลำดับ

ส่วนโครงการจัดตั้งวิทยาเขตตังถังยั้งไม่มีโครงการวิจัย

ตารางที่ 31 จำนวนโครงการวิจัยในวิทยาเขตภาคใหญ่ ระหว่างปี 2535-2539 จำแนกตามคณะ/หน่วยงาน

คณะ/หน่วยงาน	(หน่วย : โครงการ)					รวม
	2535 (ร้อยละ)	2536 (ร้อยละ)	2537 (ร้อยละ)	2538 (ร้อยละ)	2539 (ร้อยละ)	
วิศวกรรมศาสตร์	19 (10.73)	21 (12.88)	16 (9.94)	9 (5.29)	13 (6.57)	78 (8.98)
วิทยาศาสตร์	29 (16.38)	27 (16.56)	27 (16.77)	30 (17.86)	41 (20.71)	154 (17.72)
แพทยศาสตร์	32 (18.08)	34 (20.86)	28 (17.39)	49 (28.82)	54 (27.27)	197 (22.67)
วิทยาการจัดการ	7 (3.95)	5 (3.07)	8 (4.97)	4 (2.35)	5 (2.53)	29 (3.34)
ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	35 (19.77)	32 (19.63)	42 (26.09)	40 (23.53)	28 (14.14)	177 (20.37)
เภสัชศาสตร์	7 (3.95)	10 (6.13)	6 (3.73)	8 (4.71)	3 (1.52)	34 (3.91)
พยาบาลศาสตร์	11 (6.21)	12 (7.36)	15 (9.32)	14 (8.24)	12 (6.06)	64 (7.36)
ทันตแพทยศาสตร์	4 (2.26)	8 (4.91)	2 (1.24)	3 (1.76)	10 (5.05)	27 (3.11)
อุตสาหกรรมเกษตร	16 (9.04)	8 (4.91)	6 (3.73)	9 (5.29)	21 (10.61)	60 (6.90)
การจัดการสิ่งแวดล้อม		2 (1.23)	2 (1.24)			4 (0.46)
สำนักงานอธิการบดี					1 (0.51)	1 (0.12)
สำนักวิจัยและพัฒนา	16 (9.04)	4 (2.45)	6 (3.73)	3 (1.76)	7 (3.54)	36 (4.14)
โครงการจัดตั้งสถาบันทรัพยากรชายฝั่ง			2 (1.24)	1 (0.59)	2 (1.01)	5 (0.58)
ศูนย์คอมพิวเตอร์	1 (0.56)		1 (0.62)		1 (0.51)	3 (0.36)
รวม	177	163	161	170	198	869

ที่มา : กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 31 พบว่า ในภาพรวมเฉลี่ยทั้ง 5 ปี คณะที่มีจำนวนโครงการวิจัยมากที่สุด คือ คณะแพทยศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 22.67 รองลงมาคือ คณะทรัพยากรธรรมชาติและ ร้อยละ 20.37 และคณะวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 17.72 ตามลำดับ สำหรับคณะที่มีจำนวนโครงการวิจัยน้อยที่สุดคือ คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 0.46

ในส่วนของหน่วยงานต่างๆ ในวิทยาเขตภาคใหญ่ ก็มีโครงการวิจัยบ้าง เมื่อศึกษาในภาพเฉลี่ยรวม 5 ปี พบว่า มีไม่ถึงร้อยละ 1 ของจำนวนโครงการทั้งหมด ยกเว้นสำนักวิจัยและพัฒนา ซึ่งมีจำนวนร้อยละ 4.14

ตารางที่ 32 จำนวนโครงการวิจัยในวิทยาเขตปัตตานี ระหว่างปีการศึกษา 2535 - 2539 จำแนกตาม คณะ/หน่วยงาน

คณะ/หน่วยงาน	(หน่วย : โครงการ)					รวม (ร้อยละ)
	2535 (ร้อยละ)	2536 (ร้อยละ)	2537 (ร้อยละ)	2538 (ร้อยละ)	2539 (ร้อยละ)	
ศึกษาศาสตร์	5 (14.29)	8 (21.05)	7 (20.00)	11 (30.56)	11 (37.93)	42 (24.28)
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	4 (11.43)	11 (28.96)	8 (22.86)	2 (5.56)	1 (3.46)	26 (15.03)
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	22 (62.86)	17 (44.74)	16 (45.71)	17 (47.22)	15 (51.72)	87 (50.29)
วิทยาลัยอิสลามศึกษา	1 (2.86)	1 (2.63)		3 (8.33)	1 (3.46)	6 (3.74)
สำนักงานอธิการบดี				1 (2.78)		1 (0.58)
สถาบันศิลปะและวัฒนธรรม/ ศูนย์การศึกษาเกี่ยวกับภาคใต้	1 (2.89)	1 (2.86)	1 (2.86)		1 (3.45)	4 (2.31)
สำนักวิทยบริการ	1 (2.86)		3 (8.57)	2 (5.56)		6 (3.47)
สำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง	1 (2.86)					1 (2.58)
รวม	35	38	35	36	29	173

ที่มา : กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 32 พบว่าในภาพเฉลี่ยรวม 5 ปี คณะที่มีจำนวนโครงการวิจัยมากที่สุดคือ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 50.29 รองลงมาคือ คณะศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 24.28 และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 15.03 ตามลำดับ สำหรับคณะที่มีจำนวนโครงการวิจัยน้อยที่สุดคือ วิทยาลัยอิสลามศึกษา

ในส่วนของหน่วยงานต่างๆ ในวิทยาเขตปัตตานี ก็มีโครงการวิจัยบ้าง เมื่อศึกษาในภาพเฉลี่ยรวม 5 ปี พบว่าหน่วยงานที่มีโครงการวิจัยมากที่สุดคือ สำนักวิทยบริการ ร้อยละ 3.47

2.4 จำนวนโครงการวิจัยในแต่ละสาขา

ข้อมูลการจำแนกโครงการวิจัยตามสาขานี้ เป็นการจำแนกตามสาขาที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์กำหนดไว้ จำนวน 13 สาขา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 33 จำนวนโครงการวิจัย ระหว่างปี 2536-2539 จำแนกตามสาขา

สาขา	(หน่วย : โครงการ)					รวม
	2535 (ร้อยละ)	2536 (ร้อยละ)	2537 (ร้อยละ)	2538 (ร้อยละ)	2539 (ร้อยละ)	
ป่าลุ่มน้ำมัน	4 (1.89)	5 (2.49)	6 (2.99)	4 (1.88)	2 (0.85)	21 (1.98)
ยางพารา	13 (6.13)	3 (1.49)	6 (2.99)	12 (5.63)	12 (5.13)	46 (4.34)
เกษตร ปศุสัตว์ ประมง	38 (17.92)	39 (19.40)	38 (18.91)	42 (19.72)	29 (12.39)	186 (17.53)
พัฒนาภาคใต้	1 (0.47)	5 (2.49)	10 (4.98)		4 (1.71)	20 (1.89)
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	12 (5.66)	8 (3.98)	18 (8.96)	15 (7.04)	14 (5.98)	67 (6.31)
สาธารณสุขและการแพทย์	56 (26.42)	45 (22.39)	43 (21.39)	64 (30.05)	73 (31.20)	281 (26.48)
สังคมศาสตร์	26 (12.26)	19 (9.45)	10 (4.98)	18 (8.45)	22 (9.40)	95 (8.95)
พัฒนาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์	11 (5.19)	6 (2.99)	5 (2.49)	3 (1.41)	3 (1.28)	28 (2.64)
วิทยาศาสตร์พื้นฐาน	10 (4.72)	34 (16.92)	19 (9.45)	17 (7.98)	16 (6.84)	96 (9.05)
สิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	6 (2.83)	12 (5.97)	13 (6.47)	4 (1.88)	3 (1.28)	38 (3.58)
อุตสาหกรรมบริการ	20 (9.43)	15 (7.46)	12 (5.97)	13 (6.10)	34 (14.53)	94 (8.86)
วิจัยเชิงนโยบายและเศรษฐศาสตร์	1 (0.47)		2 (1.00)	14 (6.57)	6 (2.56)	23 (2.17)
วิทยาศาสตร์ประยุกต์	14 (6.60)	10 (4.98)	19 (9.45)	7 (3.29)	16 (6.84)	66 (6.22)
รวม	212	201	201	213	234	1,061

ที่มา : กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 33 แสดงการทำวิจัยของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในสาขาต่างๆ เมื่อศึกษาเป็นรายปีพบว่า ในปี 2535 สาขาที่มีจำนวนโครงการวิจัยมากที่สุด เรียงตามลำดับคือ สาธารณสุขและการแพทย์ ร้อยละ 26.42 เกษตร ปศุสัตว์ ประมง ร้อยละ 17.92 สังคมศาสตร์ ร้อยละ 12.26 ส่วนสาขาที่มีจำนวนโครงการวิจัยน้อย เรียงตามลำดับคือ พัฒนภาคใต้ ร้อยละ 0.47 วิจัยเชิงนโยบายและเศรษฐศาสตร์ ร้อยละ 0.47 ปาล์มน้ำมัน ร้อยละ 1.89

ในปี 2536 สาขาที่มีจำนวนโครงการวิจัยมากที่สุด เรียงตามลำดับคือ สาธารณสุขและการแพทย์ ร้อยละ 22.39 เกษตร ปศุสัตว์ ประมง ร้อยละ 19.40 วิทยาศาสตร์พื้นฐาน ร้อยละ 16.92 ส่วนสาขาที่มีจำนวนโครงการวิจัยน้อย เรียงตามลำดับคือ วิจัยเชิงนโยบายและเศรษฐศาสตร์ ไม่มีการทำวิจัย สาขาพยาบาล ร้อยละ 1.49 สาขาปาล์มน้ำมัน และพัฒนภาคใต้ ร้อยละ 2.49

ในปี 2537 สาขาที่มีจำนวนโครงการวิจัยมากที่สุด เรียงตามลำดับคือ สาธารณสุขและการแพทย์ ร้อยละ 21.39 สาขาเกษตร ปศุสัตว์ ประมง ร้อยละ 18.91 สาขาวิทยาศาสตร์พื้นฐานและวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ร้อยละ 9.45 ส่วนสาขาวิชาที่มีโครงการวิจัยน้อย เรียงตามลำดับคือ วิจัยเชิงนโยบายและเศรษฐศาสตร์ ร้อยละ 1.00 พัฒนาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 2.49 และปาล์มน้ำมัน ยางพารา ร้อยละ 2.99

ในปี 2538 สาขาที่มีจำนวนโครงการวิจัยมากที่สุด เรียงตามลำดับคือ สาธารณสุขและการแพทย์ ร้อยละ 30.05 เกษตร ปศุสัตว์ ประมง ร้อยละ 19.72 สังคมศาสตร์ ร้อยละ 8.45 ส่วนสาขาวิชาที่มีโครงการวิจัยน้อย เรียงตามลำดับคือ พัฒนภาคใต้ ไม่มีโครงการวิจัย วิจัยเชิงนโยบายและเศรษฐศาสตร์ ร้อยละ 1.41 ปาล์มน้ำมัน สิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 1.88

ในปี 2539 สาขาที่มีจำนวนโครงการวิจัยมากที่สุด คือ สาธารณสุขและการแพทย์ ร้อยละ 31.20 อุตสาหกรรม ร้อยละ 14.53 เกษตร ปศุสัตว์ ประมง ร้อยละ 12.39 ส่วนสาขาวิชาที่มีจำนวนโครงการวิจัยน้อย เรียงตามลำดับคือ ปาล์มน้ำมัน ร้อยละ 0.85 พัฒนาเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ สิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 1.28 พัฒนภาคใต้ ร้อยละ 1.71

เมื่อศึกษาในภาพรวมเฉลี่ยทั้ง 5 ปี พบว่า สาขาที่มีจำนวนโครงการวิจัยมากที่สุด เรียงตามลำดับคือ สาธารณสุขและการแพทย์ ร้อยละ 26.48 เกษตร ปศุสัตว์ ประมง ร้อยละ 17.53 วิทยาศาสตร์พื้นฐาน ร้อยละ 9.05 ส่วนสาขาวิชาที่มีจำนวนโครงการวิจัยน้อย เรียงตามลำดับคือ พัฒนภาคใต้ ร้อยละ 1.89 ปาล์มน้ำมัน ร้อยละ 1.98 วิจัยเชิงนโยบายและเศรษฐศาสตร์ ร้อยละ 2.17

2.5 การเผยแพร่ผลงานวิจัย

ข้อมูลการเผยแพร่ผลงานวิจัยนี้เป็นข้อมูลจากหนังสือ PSU Annual Research Abstracts ซึ่งเป็นหนังสือที่รวบรวมผลงานทางวิชาการในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตารางที่ 34 แสดงจำนวนรวมและลักษณะการเผยแพร่ผลงานวิจัยในวิทยาเขตภาคใหญ่ ระหว่างปี 2536 - 2539 จำแนกตามคณะ

(หน่วย : เรื่อง)

คณะ	ตีพิมพ์ในวารสาร		เสนอในการประชุม (ร้อยละ)	รายงาน (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
	ในประเทศ (ร้อยละ)	ต่างประเทศ (ร้อยละ)			
วิศวกรรมศาสตร์	12 (3.04)	10 (5.99)	37 (10.63)	32 (13.17)	91 (7.89)
วิทยาศาสตร์	63 (15.95)	28 (16.77)	125 (35.92)	48 (19.75)	264 (22.90)
แพทยศาสตร์	145 (36.71)	60 (35.93)	80 (22.99)	43 (17.70)	328 (28.45)
วิทยาการจัดการ	1 (0.25)	1 (0.60)	2 (0.57)	16 (6.58)	20 (1.73)
ทรัพยากรธรรมชาติและ ศาสตร์	114 (28.86)	31 (18.56)	45 (12.93)	35 (14.40)	225 (19.51)
เภสัชศาสตร์	19 (4.81)	16 (9.58)	12 (3.45)	21 (8.64)	68 (5.90)
พยาบาลศาสตร์	15 (3.80)		6 (1.72)	24 (9.88)	45 (3.90)
ทันตแพทยศาสตร์	13 (3.29)	15 (8.98)	31 (8.91)	5 (2.06)	64 (5.55)
อุตสาหกรรมเกษตร	9 (2.28)	6 (3.59)	9 (2.59)	19 (7.82)	43 (3.73)
การจัดการสิ่งแวดล้อม	4 (1.01)		1 (0.29)		5 (0.43)
รวม (ร้อยละ)	395 (34.26)	167 (14.48)	348 (30.18)	243 (21.08)	1,153

ที่มา : กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

หมายเหตุ : ไม่มีข้อมูลปี 2535

จากตารางที่ 34 พบว่าในช่วงระยะเวลา 4 ปี ระหว่างปี 2536-2539 มหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ มีผลงานทางวิชาการที่ตีพิมพ์ใน PSU Annual Research Abstracts จำนวน 1,153 เรื่อง โดยคณะที่มีผลงานมากที่สุดคือ คณะแพทยศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 28.45 รองลงมาคือ คณะวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 22.90 และคณะทรัพยากรธรรมชาติ ร้อยละ 19.51 ตามลำดับ

จากผลงานจำนวน 1,153 เรื่องดังกล่าว จะเป็นผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารภายใน ประเทศมากที่สุด ร้อยละ 34.26 รองลงมาคือ เป็นผลงานที่เสนอในที่ประชุม ร้อยละ 30.18 เป็น ผลงานที่เสนอเป็นรายงานการวิจัย ร้อยละ 21.08 และเป็นผลงานที่ตีพิมพ์ในวารสารต่างประเทศ ร้อยละ 14.48 ตามลำดับ

เมื่อศึกษาในแต่ละลักษณะการเผยแพร่พบว่า คณะที่มีผลงานตีพิมพ์ในวารสารในประเทศ มากที่สุดคือ คณะแพทยศาสตร์ ร้อยละ 36.71 รองลงมาคือ คณะทรัพยากรธรรมชาติ ร้อยละ 28.86 และคณะวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 15.95 ตามลำดับ

คณะที่มีผลงานตีพิมพ์ในวารสารต่างประเทศมากที่สุดคือ คณะแพทยศาสตร์ ร้อยละ 35.93 รองลงมาคือ คณะทรัพยากรธรรมชาติ ร้อยละ 18.56 และคณะวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 16.77 ตามลำดับ

คณะที่เสนอผลงานในการประชุมมากที่สุดคือ คณะวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 35.92 รองลงมา คือ คณะแพทยศาสตร์ ร้อยละ 22.99 และคณะทรัพยากรธรรมชาติ ร้อยละ 12.93 ตามลำดับ คณะที่เสนอผลงานในลักษณะรายงานการวิจัยมากที่สุดคือ คณะวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 19.75 รองลงมา คือ คณะแพทยศาสตร์ ร้อยละ 17.70 และคณะทรัพยากรธรรมชาติ ร้อยละ 14.40 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 35 แสดงจำนวนรวม และลักษณะการเผยแพร่ผลงานวิจัย ในวิทยาเขตปัตตานี ระหว่างปี 2536-2539 จำแนกตามคณะ

(หน่วย : เรื่อง)

คณะ	ตีพิมพ์ในวารสาร		เสนอในการประชุม (ร้อยละ)	รายงาน (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
	ในประเทศ (ร้อยละ)	ต่างประเทศ (ร้อยละ)			
ศึกษาศาสตร์	5 (26.32)	1 (25.00)		21 (32.81)	27 (24.77)
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	1 (5.26)			4 (6.25)	5 (4.59)
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	13 (68.42)	3 (75.00)	22 (100)	39 (60.94)	77 (70.64)
รวม (ร้อยละ)	19 (17.43)	4 (3.67)	22 (20.18)	64 (58.72)	109

ที่มา : กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

หมายเหตุ : ไม่มีข้อมูลปี 2535

จากตารางที่ 35 พบว่า ในช่วงระยะเวลา 4 ปี ระหว่างปี 2536 - 2539 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีผลงานทางวิชาการที่ตีพิมพ์ใน PSU Annual Research Abstracts จำนวน 109 เรื่อง โดยคณะที่มีผลงานมากที่สุดคือ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 70.64 รองลงมาคือ คณะศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 24.77 และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 4.59 ตามลำดับ

จากผลงานจำนวน 109 เรื่องดังกล่าว จะเป็นผลงานที่เสนอเป็นรายงานการวิจัยมากที่สุด ร้อยละ 58.72 รองลงมาคือ การเสนอในที่ประชุม ร้อยละ 20.18 การตีพิมพ์ในวารสารต่างประเทศ ร้อยละ 3.67 ตามลำดับ

เมื่อศึกษาในแต่ละลักษณะการเผยแพร่พบว่า คณะที่มีผลงานตีพิมพ์ในวารสารภายในประเทศมากที่สุดคือ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 68.42 รองลงมาคือ คณะศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 26.32 และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 5.26 ตามลำดับ

คณะที่มีผลงานตีพิมพ์ในวารสารต่างประเทศมากที่สุดคือ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 75.00 รองลงมาคือ คณะศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 25.00

คณะที่เสนอผลงานในการประชุม มีเพียงคณะเดียวคือ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะที่เสนอผลงานในลักษณะรายงานการวิจัยมากที่สุดคือ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 60.94 รองลงมาคือ คณะศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 32.81 และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 6.25 ตามลำดับ

3. บทบาทตามภารกิจด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

ข้อมูลที่จะแสดงให้เห็นถึงบทบาทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามภารกิจด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณ และลักษณะการให้บริการประเภทต่าง ๆ

3.1 งบประมาณ

งบประมาณที่จะนำเสนอในที่นี้เป็นงบประมาณตามแผนงานบริการทางวิชาการแก่สังคม ซึ่งหมายถึง งานส่งเสริมการศึกษาและฝึกอบรมพิเศษ โครงการก่อสร้างอาคาร ฯลฯ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 36 งบประมาณแผ่นดินตามแผนงานบริการวิชาการแก่สังคม ระหว่างปี 2535 - 2539

(หน่วย : บาท)

ปี	งบประมาณ	อัตราเพิ่ม/ลด (ร้อยละ)	ร้อยละของงบประมาณ ทั้งหมด
2535	34,822,700	77.31	3.63
2536	58,034,100	60.91	5.12
2537	58,270,000	3.99	4.78
2538	79,981,800	37.26	5.02
2539	92,365,900	15.48	4.88

ที่มา : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 36 แสดงถึงงบประมาณด้านการบริการวิชาการแก่สังคม ซึ่งในแต่ละปี จะได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้น แต่ไม่ได้เพิ่มในอัตราที่สม่ำเสมอ ในแต่ละปีมีอัตราเพิ่มที่แตกต่างกันมาก ปีที่งบประมาณมีอัตราเพิ่มสูงที่สุด คือ ปี 2535 โดยมีอัตราเพิ่มร้อยละ 77.31

เมื่อเปรียบเทียบงบประมาณตามแผนงานบริการวิชาการแก่สังคม กับงบประมาณที่ได้รับทั้งหมด คิดเป็นประมาณร้อยละ 4 ของงบประมาณทั้งหมดของมหาวิทยาลัย

3.2 ประเภทของการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้แบ่งลักษณะการให้บริการวิชาการแก่สังคมออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ประเภทให้เปล่าแก่กลุ่มผู้ด้อยโอกาสและยากไร้ ที่มหาวิทยาลัยจะต้องรับผิดชอบงบประมาณในการดำเนินการ

2. ประเภทให้บริการโดยไม่มุ่งหวังผลกำไร สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่มีงบประมาณจำกัด โดยผู้ให้บริการหรือผู้ร่วมกิจกรรมมีส่วนร่วมรับผิดชอบค่าใช้จ่าย มหาวิทยาลัยอาจจัดสรรงบประมาณให้ส่วนหนึ่งสนับสนุนในการจัดกิจกรรม และอาจเก็บค่าธรรมเนียมบริการวิชาการตามความจำเป็นและเหมาะสม

3. ประเภทให้บริการโดยมีผลกำไร เป็นกิจกรรมที่มุ่งบริการสำหรับกลุ่มเป้าหมาย ที่มีงบประมาณเพียงพอ มหาวิทยาลัยจะได้นำค่าธรรมเนียมนี้ไปพัฒนางานในส่วนอื่น ๆ

3.3 การให้บริการทางวิชาการของสำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้จัดตั้งสำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง ขึ้นเพื่อขยายขอบเขตการให้บริการ นอกเหนือจากการดำเนินการตามปกติของคณะต่าง ๆ

ตารางที่ 37 การให้บริการทางวิชาการโดยการฝึกอบรมของสำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง ระหว่างปี 2535 - 2539 จำแนกตามลักษณะของการให้บริการ

ลักษณะการบริการ	2535	2536	2537	2538	2539	(หน่วย : โครงการ)
						รวม (ร้อยละ)
ให้เปล่า	39	23	27	55	38	182 (34.34)
ให้โดยไม่มุ่งผลกำไร	46	80	84	56	67	333 (62.83)
มีผลกำไร	7	3	1	2	2	15 (2.83)
รวม	92	106	112	113	107	530

ที่มา : สำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 37 พบว่าลักษณะการให้บริการทางวิชาการของสำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง ในภาพรวมเฉลี่ยทั้ง 5 ปี จะเป็นการให้บริการโดยไม่มุ่งผลกำไรมากที่สุด ร้อยละ 62.83 รองลงมาคือให้บริการแบบให้เปล่า ร้อยละ 34.34 และให้บริการแบบมีผลกำไร ร้อยละ 2.83 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 38 จำนวนผู้รับบริการ โดยการฝึกอบรมที่จัดโดยสำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง ระหว่างปี 2535 -2539 จำแนกตามกลุ่มผู้รับบริการ

กลุ่มผู้รับบริการ	2535	2536	2537	2538	2539	(หน่วย : คน)
						รวม (ร้อยละ)
ข้าราชการ	1,126	1,710	1,823	2,273	1,570	8,501 (21.81)
บุคลากรทางการศึกษา	2,661	2,485	1,808	1,667	1,705	10,326 (26.49)
ประชาชนทั่วไป	1,757	2,172	4,452	5,892	5,500	19,773 (50.72)
นักธุรกิจ	161	103		53	67	384 (0.99)
รวม	5,704	6,470	8,083	9,885	8,842	38,984

ที่มา : สำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 38 พบว่า กลุ่มผู้รับบริการวิชาการ ในภาพรวมเฉลี่ย 5 ปี ส่วนใหญ่จะเป็นประชาชนทั่วไป ร้อยละ 50.72 รองลงมาคือบุคลากรทางการศึกษาร้อยละ 26.49 และข้าราชการ ร้อยละ 21.81 ตามลำดับ

นอกจากการให้บริการทางวิชาการ โดยสำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่องแล้ว ยังมีงานบริการทางวิชาการ ที่มหาวิทยาลัยให้บริการในลักษณะของการให้คำปรึกษาและการเป็นที่ปรึกษาโดยการศึกษาวิเคราะห์ความเป็นไปได้ (Feasibility Studies) ของโครงการพัฒนาต่าง ๆ และการจัดฝึกอบรม ประชุม สัมมนา ฯลฯ โดยคณะหน่วยงานต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย อนึ่งเนื่องจากไม่มีข้อมูลที่สมบูรณ์ในระหว่างปี 2536 - 2537 จึงนำเสนอข้อมูลเฉพาะในปี 2538 - 2539 ที่เป็นข้อมูลที่รวบรวมไว้สมบูรณ์แล้ว

ตารางที่ 39 การให้บริการทางวิชาการในลักษณะต่าง ๆ ระหว่างปี 2538 - 2539

(หน่วย : โครงการ/ครั้ง)

ลักษณะการให้บริการ	2538	2539	รวม (ร้อยละ)
เป็นที่ปรึกษาโดยการศึกษาวิเคราะห์ (Feasibility Studies)	43	43	86 (0.62)
ฝึกอบรม	92	141	233 (1.68)
ประชุม	14	21	35 (0.25)
สัมมนา	24	26	50 (0.36)
บรรยายพิเศษ	22	37	59 (0.42)
จัดนิทรรศการ	85	70	155 (1.12)
ให้คำปรึกษา	11	29	40 (0.29)
เป็นวิทยากร	1,033	1,188	2,221 (16.00)
วิเคราะห์ทดสอบ	4,653	6,351	11,004 (79.26)
รวม	5,977	7,906	13,883

ที่มา : กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 39 พบว่า ลักษณะการให้บริการทางวิชาการ ส่วนใหญ่จะเป็นการให้บริการในลักษณะวิเคราะห์ทดสอบ ร้อยละ 79.26 รองลงมาคือ การเป็นวิทยากร ร้อยละ 16.00 และการฝึกอบรมร้อยละ 1.68 ตามลำดับ

4. บทบาทตามภารกิจด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ข้อมูลที่จะแสดงให้เห็นถึงบทบาทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามภารกิจด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณและกิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

4.1 งบประมาณ

งบประมาณที่จะนำเสนอในที่นี้เป็นงบประมาณตามแผนงานอนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่ และพัฒนาศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม ซึ่งหมายถึงงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ตารางที่ 40 งบประมาณแผ่นดิน ตามแผนงานอนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่ และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

(หน่วย : บาท)

ปี	งบประมาณ	อัตราเพิ่ม/ลด (ร้อยละ)	ร้อยละของงบประมาณ ทั้งหมด
2535	1,173,300	13.82	0.12
2536	1,326,400	13.05	0.12
2537	1,846,600	39.22	0.15
2538	1,477,700	19.98*	0.09
2539	1,920,600	29.97	0.10

ที่มา : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

หมายเหตุ : * อัตราลด

จากตารางที่ 40 แสดงถึงงบประมาณด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ซึ่งมีทั้งที่ได้รับเพิ่มขึ้น และลดลง โดยในปี 2538 งบประมาณที่ได้รับลดลง ร้อยละ 19.98

เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณตามแผนงานอนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่ และพัฒนาศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม กับงบประมาณที่ได้รับทั้งหมด คิดเป็นประมาณร้อยละ 0.1 ของงบประมาณทั้งหมดของมหาวิทยาลัย

4.2 กิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ข้อมูลกิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่น่าสนใจ จะเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการอนุรักษ์ และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม การเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม การแลกเปลี่ยนและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทย กับต่างประเทศ การส่งเสริมและสร้างเครือข่ายทางวัฒนธรรม การวิจัยทางด้านศิลปวัฒนธรรม

ตารางที่ 41 กิจกรรมการอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม ระหว่างปี 2536 - 2539

กิจกรรม	2536	2536	2537	2538	2539
จัดอบรมศิลปวัฒนธรรมให้แก่เยาวชน นักศึกษา และบุคลากร ในด้านต่าง ๆ เช่น นาฏศิลป์และการแสดง ศิลปการว่า มโนราห์ ดนตรีไทย ศิลปวาดภาพและงานประดิษฐ์ โครงการอนุรักษ์ศิลปะต้นแบบที่เป็นเอกลักษณ์ของภาคใต้	/	/	/	/	/
การจัดงานส่งเสริมผ้าทอพื้นเมืองภาคใต้			/	/	
การสัมมนาดนตรีไทย			/		
โครงการค่ายยุวศิลป์			/		/
โครงการโลกสดใสในบ้านเกิด			/		
โครงการวันอนุรักษ์มรดกไทย				/	/
การจัดงานประเพณีสงกรานต์				/	
การจัดงานประเพณีลอยกระทง				/	/
โครงการอนุรักษ์เรือนไทย บ้านพระยาศรีพิบูลพิทยพัรศ				/	
โครงการมหาดุริยางค์ไทย					/

ที่มา : รายงานประจำปี กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 41 แสดงถึงกิจกรรมการอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินการสม่ำเสมอ คือ การจัดอบรมศิลปวัฒนธรรมให้แก่เยาวชน นักศึกษาและบุคลากร

ตารางที่ 42 กิจกรรมการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมระหว่างปี 2535 - 2539

กิจกรรม	2535	2536	2537	2538	2539
งานมหกรรมศิลปวัฒนธรรม	/			/	
นิทรรศการศิลปกรรมของเยาวชน	/				
การแสดงวัฒนธรรมสัญจร เช่น หนังตะลุงสัญจร มโนราห์สัญจร โขนสัญจร	/	/		/	
นิทรรศการถนนสู่ภาคใต้		/			
โครงการศิลปสัญจรช่วยแก้ปัญหาพิษ			/		
โครงการไทยคดีศึกษา สำหรับชาวต่างประเทศ				/	
นิทรรศการวิชาการ				/	
นิทรรศการเคลื่อนที่				/	
นิทรรศการพิพิธภัณฑ์เรือนย่ามาตย์โทพระยาพิบูล พิทยาพรรค					/
นิทรรศการเรือกอและและเรือนไทยมุสลิม					/

ที่มา : รายงานประจำปี กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 42 แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม ที่ดำเนินการส่วนใหญ่จะเป็นการจัดนิทรรศการ นอกจากนี้ยังมีการจัดวัฒนธรรมสัญจร ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นศิลปะพื้นบ้านของภาคใต้ เช่น หนังตะลุง มโนราห์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 43 กิจกรรมการแลกเปลี่ยนและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยกับต่างประเทศ ระหว่างปี 2535-2539

กิจกรรม	2535	2536	2537	2538	2539
การแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมกับประเทศมาเลเซีย	/	/	/	/	
ร่วมงานมหกรรมเผยแพร่วัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ ในอาเซียน ณ ประเทศมาเลเซีย	/				
จัดแสดงละครเวทีโดยคณะนักแสดงจากประเทศอินโดนีเซีย		/			
การแสดงนาฏศิลป์ ณ ประเทศบรูไน			/		
การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างประเทศไทย - มาเลเซีย - อินโดนีเซีย			/		/
จัดแสดงนาฏศิลป์อินเดีย				/	

ที่มา : รายงานประจำปี กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 43 แสดงให้เห็นว่าการแลกเปลี่ยนและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยกับต่างประเทศ ส่วนใหญ่จะเป็นการแลกเปลี่ยนและเผยแพร่กับประเทศเพื่อนบ้านคือ มาเลเซีย อินโดนีเซีย และบรูไน โดยเป็นการแลกเปลี่ยนและเผยแพร่กับประเทศมาเลเซียมากที่สุด

ตารางที่ 44 กิจกรรมการส่งเสริมและสร้างเครือข่ายทางวัฒนธรรม ระหว่างปี 2535-2539

กิจกรรม	2535	2536	2537	2538	2539
การสัมมนาศิลปินภาคใต้	/				
โครงการศิลปวัฒนธรรมมหาวิทยาลัยภูมิภาค		/		/	
การจัดงานวันเด็กแห่งชาติ				/	/
การสัมมนาภูมิปัญญาพื้นบ้านภาคใต้				/	/
การสัมมนา เรื่อง ความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมของ กลุ่มชาติพันธุ์ภาคใต้				/	
การสัมมนาและเดินป่าศึกษาสมุนไพรในจังหวัดชายแดนภาคใต้					/
การสร้างเครือข่ายการวิจัย เพื่อจัดทำโครงการวิจัยและพัฒนาสื่อ ธรรมชาติ					/

ที่มา : รายงานประจำปี กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 44 แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการส่งเสริมและสร้างเครือข่ายทางวัฒนธรรม ส่วนใหญ่จะเป็นการจัดสัมมนาในเรื่องต่าง ๆ

ตารางที่ 45 การวิจัยทางด้านศิลปวัฒนธรรม ระหว่างปี 2535-2539

ชื่องานวิจัย	2535	2536	2537	2538	2539
รูปแบบบ้านเรือนของชาวไทยภาคใต้	/				
แนวทางการพัฒนาศูนย์การศึกษาเกี่ยวกับภาคใต้		/			
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี					
การศึกษาบริเวณแหล่งเตาเผาเครื่องถ้วยโบราณใน จังหวัดปัตตานี			/		
การสำรวจข้อมูลและวิจัยเพื่อรวบรวมแหล่งทอผ้าพื้นบ้านภาคใต้					/
การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับช่างทอผ้าพื้นบ้านภาคใต้					/

ที่มา : รายงานประจำปี กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 45 แสดงให้เห็นถึงโครงการวิจัยทางด้านศิลปวัฒนธรรม ซึ่งมีไม่มากนัก และส่วนใหญ่จะเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล

นอกจากกิจกรรมการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมข้างต้นแล้ว มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ยังมี พิพิธภัณฑ์พระเทพญาณโมลี และพิพิธภัณฑ์คติชนวิทยา ซึ่งเปิดให้เข้าชมโดยทั่วไป นอกจากนี้ยังผลิตสื่อสารคดี รายการวิทยุเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมอีกด้วย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 บทบาทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ข้อมูลที่จะแสดงให้เห็นถึงบทบาทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามภารกิจด้านการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เป็นข้อมูลที่ต่อเนื่องมาจากข้อมูลในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยข้อมูลที่จะเสนอในตอนนี้เป็นข้อมูลเฉพาะในปี 2540 และเนื่องจากการศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาจากเอกสาร ดังนั้นข้อมูลในบางส่วนที่ยังไม่ได้มีการรวบรวมไว้เป็นเอกสาร หรือยังไม่ได้จัดทำฐานข้อมูลไว้ ซึ่งไม่สามารถนำเสนอในครั้งนี้ได้

1. บทบาทตามภารกิจด้านการสอน

ข้อมูลที่จะแสดงให้เห็นถึงบทบาทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามภารกิจด้านการสอน ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณ หลักสูตรสาขาวิชา นักศึกษา อาจารย์ และการขยายโอกาสทางการศึกษา

1.1 งบประมาณ

ตารางที่ 46 งบประมาณแผ่นดิน ตามแผนงานจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2540

(หน่วย : บาท)		
งบประมาณ	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	ร้อยละของงบประมาณทั้งหมด
1,089,633,900	43.94	49.30

ที่มา : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 46 แสดงให้เห็นว่างบประมาณตามแผนงานจัดการศึกษา ได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้น ร้อยละ 43.94 เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราเพิ่มในแผนฯ 7 พบว่ามีอัตราเพิ่มมากกว่าที่ผ่านมา โดยในช่วงแผนฯ 7 ปีที่มีอัตราเพิ่มสูงสุด มีอัตราเพิ่มร้อยละ 30.37

เมื่อเปรียบเทียบงบประมาณตามแผนงานจัดการศึกษากับงบประมาณที่ได้รับทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 49.30 ของงบประมาณทั้งหมด ซึ่งในแผนฯ 7 จะเป็นประมาณร้อยละ 41 ของงบประมาณทั้งหมด

1.2 หลักสูตรสาขาวิชา

ตารางที่ 47 จำนวนสาขาวิชาที่เปิดสอนในปีการศึกษา 2540 จำแนกตามวิทยาเขตและระดับการศึกษา

(หน่วย : สาขาวิชา)

วิทยาเขต/โครงการจัดตั้งวิทยาเขต	ต่ำกว่า ป.ตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่า ป.ตรี	รวม	ร้อยละ
หาดใหญ่	2	46	51	99	60.37
ปัตตานี		41	17	58	35.37
ภูเก็ต	6	1		7	4.27
สุราษฎร์ธานี	3*		2*	5*	
ตรัง		1**		1**	
รวมทั้งมหาวิทยาลัย	8	88	68	164	
ร้อยละ	4.88	53.66	41.45		

ที่มา : สารสนเทศ 2540 กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

หมายเหตุ * เป็นสาขาวิชาของวิทยาลัยชุมชนภูเก็ต 3 สาขาวิชา และเป็นสาขาวิชาของคณะศึกษาศาสตร์ 2 สาขาวิชา
** เป็นสาขาวิชาของคณะวิทยาการจัดการวิทยาเขตหาดใหญ่

จากตารางที่ 47 แสดงให้เห็นว่า ในปีการศึกษา 2540 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เปิดสอนทั้งหมด 164 สาขาวิชา โดยเป็นระดับปริญญาตรีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.66 รองลงมาคือระดับสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 41.45 และระดับต่ำกว่าปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 4.88 ตามลำดับ

เมื่อศึกษาแต่ละวิทยาเขต พบว่า วิทยาเขตหาดใหญ่มีจำนวนหลักสูตรสาขาวิชามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.37 รองลงมาคือวิทยาเขตปัตตานี ร้อยละ 35.37 และวิทยาเขตภูเก็ต ร้อยละ 4.27 ตามลำดับ

สถาบันนวัตกรรมการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 48 จำนวนสาขาวิชาที่เปิดสอนในปีการศึกษา 2540 จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

(หน่วย : สาขาวิชา)

กลุ่มสาขาวิชา	จำนวน	ร้อยละ
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	77	46.95
วิทยาศาสตร์สุขภาพ	25	15.24
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	62	37.80
รวม	164	

ที่มา : สารสนเทศ 2540 กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 48 แสดงให้เห็นว่า สาขาวิชาที่เปิดสอนจะอยู่ในกลุ่มสาขาวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มากที่สุด ร้อยละ 46.95 สำหรับกลุ่มสาขาวิชาที่เปิดสอนรองลงมาคือ กลุ่มสาขาวิชาทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 37.80 และกลุ่มสาขาวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ ร้อยละ 15.24 ตามลำดับ

ตารางที่ 49 จำนวนสาขาวิชาที่เปิดใหม่ในปีการศึกษา 2540 จำแนกตามวิทยาเขต ระดับการศึกษา และกลุ่มสาขาวิชา

(หน่วย : สาขาวิชา)

วิทยาเขต	ระดับการศึกษา		กลุ่มสาขาวิชา		
	ป.บัณฑิต	ป.โท	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์สุขภาพ	มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
หาดใหญ่		3	1	2	
ปัตตานี	1	1	1		1
รวม	1	4	2	2	1
ร้อยละ	20.00	80.00	40.00	40.00	20.00

ที่มา : สารสนเทศ 2540 กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 49 แสดงว่า สาขาวิชาที่เปิดใหม่เป็นสาขาวิชาในระดับปริญญาโทมากที่สุด ร้อยละ 80 โดยมีการเปิดสาขาวิชาใหม่เฉพาะที่วิทยาเขตหาดใหญ่ และวิทยาเขตปัตตานีเท่านั้น และเปิดในวิทยาเขตหาดใหญ่มากกว่าวิทยาเขตปัตตานี สำหรับกลุ่มสาขาวิชาที่เปิด จะเป็นในกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์สุขภาพ มากกว่ามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

1.3 นักศึกษา

การนำเสนอข้อมูลนักศึกษา จะนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ จำนวนนักศึกษาในแต่ละระดับ การศึกษา กลุ่มสาขาวิชา และวิทยาเขต โดยเป็นข้อมูลในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2540

ตารางที่ 50 จำนวนนักศึกษารายปีการศึกษา 2540 จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาและระดับการศึกษา

(หน่วย : คน)		
กลุ่มสาขาวิชา/ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	95	1.81
ปริญญาตรี	4,526	86.34
สูงกว่าปริญญาตรี	621	11.85
รวม	5,242	100
วิทยาศาสตร์สุขภาพ		
ปริญญาตรี	2,292	95.46
สูงกว่าปริญญาตรี	109	4.54
รวม	2,401	100
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	200	3.70
ปริญญาตรี	4,039	74.73
สูงกว่าปริญญาตรี	1,166	21.57
รวม	5,405	100
รวมทั้งสิ้น	13,048	

ที่มา : สารสนเทศ 2540 กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 50 แสดงจำนวนนักศึกษารายปีการศึกษา 2540 ซึ่งมีจำนวน 13,048 คน โดยมีจำนวนเพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2539 (ปีการศึกษา 2539 มีนักศึกษาจำนวน 11,432 คน)

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนนักศึกษารายปีการศึกษาในแต่ละกลุ่มสาขาวิชา พบว่า จำนวนนักศึกษารายปีการศึกษาในกลุ่มสาขา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี : วิทยาศาสตร์สุขภาพ : มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คิดเป็นอัตราส่วน เท่ากับ 4.02 : 1.84 : 4.14 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าจำนวนนักศึกษารายปีการศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นนักศึกษารายปีการศึกษาในกลุ่มสาขา ศึกษามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มากที่สุด แต่อย่างไรก็ตามนักศึกษารายปีการศึกษาในกลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีก็มีจำนวนใกล้เคียงกับนักศึกษารายปีการศึกษาในกลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ส่วนสาขาวิชาที่มีจำนวนนักศึกษารายปีการศึกษาน้อยที่สุดคือ กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

เมื่อเปรียบเทียบจำนวนนักศึกษาในแต่ละระดับการศึกษา พบว่าในทุกกลุ่มสาขาวิชาจะมี นักศึกษาระดับปริญญาตรี มากที่สุด รองลงมาคือระดับสูงกว่าปริญญาตรี

ตารางที่ 51 จำนวนนักศึกษา ปีการศึกษา 2540 จำแนกตามวิทยาเขตและระดับการศึกษา

(หน่วย : คน)

วิทยาเขต/โครงการจัดตั้งวิทยาเขต	ต่ำกว่า ป.ตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่า ป.ตรี	รวม	ร้อยละ
หาดใหญ่		7,507	1,104	8,611	65.99
ปัตตานี		3,059	792*	3,851	29.51
ภูเก็ต	107	202		309	2.37
สุราษฎร์	188			188	1.44
ตรัง		89		89	0.68
รวมทั้งมหาวิทยาลัย	295	10,857	1,896	13,048	

ที่มา : สารสนเทศ 2540 กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

หมายเหตุ : * จำนวนนักศึกษา 792 คน เป็นจำนวนนักศึกษาที่วิทยาเขตปัตตานี 621 คน และเป็นนักศึกษา ภาคสมทบที่เปิดสอนที่โครงการจัดตั้งวิทยาเขตสุราษฎร์ธานีอีก 171 คน

จากตารางที่ 51 แสดงว่ามีนักศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมาคือ ระดับสูงกว่าปริญญาตรี เมื่อเปรียบเทียบจำนวนนักศึกษา ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี : ปริญญาตรี : สูงกว่าปริญญาตรี เป็นอัตราส่วนเท่ากับ 0.23 : 8.32 : 1.45

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างวิทยาเขต พบว่า วิทยาเขตที่มีจำนวนนักศึกษามากที่สุดคือวิทยาเขตหาดใหญ่ ร้อยละ 65.99 รองลงมาคือ วิทยาเขตปัตตานี ร้อยละ 29.51 สำหรับวิทยาเขตที่เปิดสอนในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คือ โครงการจัดตั้งวิทยาเขตภูเก็ตและโครงการจัดตั้งวิทยาเขตสุราษฎร์ธานี และวิทยาเขตที่เปิดสอนในระดับสูงกว่าปริญญาตรี มี 2 วิทยาเขต คือ วิทยาเขตหาดใหญ่และวิทยาเขตปัตตานี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.4 อาจารย์

การนำเสนอข้อมูลอาจารย์ จะนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับจำนวนของอาจารย์ตามวุฒิ การศึกษา และตำแหน่งทางวิชาการ

ตารางที่ 52 จำนวนอาจารย์ ปี 2540 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

(หน่วย : คน)

วุฒิการศึกษา	จำนวน
ปริญญาตรี	298
ปริญญาโท	759
ปริญญาเอก	371
รวม	1,428

ที่มา : สารสนเทศ 2540 กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

หมายเหตุ : เป็นข้อมูล ณ วันที่ 20 มีนาคม 2540

จากตารางที่ 52 แสดงให้เห็นว่า ในปี 2540 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีอาจารย์ จำนวน 1,428 คน เมื่อเปรียบเทียบกับปีสุดท้ายในแผนฯ 7 (ปี 2539) พบว่า มีอาจารย์เพิ่มขึ้น 36 คน โดยอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีเพิ่มขึ้น 19 คน ระดับปริญญาโทเพิ่มขึ้น 8 คน และระดับปริญญาเอกเพิ่มขึ้น 9 คน

เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนวุฒิการศึกษาของอาจารย์ในระดับปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรี ในช่วงปลายแผนฯ 7 (ปี 2539) กับต้นแผนฯ 8 (ปี 2540) พบว่า มีสัดส่วนเท่ากับ 2.6 : 5.4 : 2.0 และ 2.6 : 5.32 : 2.09 ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกันมาก โดยสัดส่วนวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทมากที่สุด รองลงมาคือ ปริญญาเอก

ตารางที่ 53 จำนวนอาจารย์ ปี 2540 จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ

(หน่วย : คน)

ตำแหน่งทางวิชาการ	จำนวน
อาจารย์	928
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	380
รองศาสตราจารย์	118
ศาสตราจารย์	2
รวม	1,428

ที่มา : สารสนเทศ 2540 กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

หมายเหตุ : เป็นข้อมูล ณ วันที่ 20 มีนาคม 2540

จากตารางที่ 53 แสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีอาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์มากที่สุด รองลงมาคือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบในช่วงปลายแผนฯ 7 (ปี 2539) กับต้นแผนฯ 8 (ปี 2540) พบว่า ตำแหน่งอาจารย์เพิ่มขึ้น 10 คน ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์เพิ่มขึ้น 14 คน ตำแหน่งรองศาสตราจารย์เพิ่มขึ้น 11 คน ตำแหน่งศาสตราจารย์เพิ่มขึ้น 1 คน

เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนระหว่าง ศาสตราจารย์ : รองศาสตราจารย์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ : อาจารย์ ในช่วงปลายแผนฯ 7 และต้นแผนฯ 8 เท่ากับ 0.01 : 0.77 : 2.63 : 6.59 และ 0.01 : 0.83 : 2.66 : 6.50 ซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกันมาก

1.5 การขยายโอกาสทางการศึกษา

การนำเสนอข้อมูลการขยายโอกาสทางการศึกษา จะนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการรับนักศึกษาในโครงการส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษด้านกีฬาและศิลปวัฒนธรรม และการรับนักศึกษาในโครงการมหาดไทย ซึ่งเป็นโครงการความร่วมมือกับกระทรวงมหาดไทย ในการรับนักศึกษาไทยที่นับถือศาสนาอิสลามใน 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

ตารางที่ 54 จำนวนผู้เข้าศึกษาตามโครงการส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษ และโครงการมหาดไทย
ในปีการศึกษา 2540 จำแนกตามคณะ

(หน่วย : คน)

คณะ	โครงการความสามารถพิเศษ		โครงการมหาดไทย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แพทยศาสตร์			3	37.50
เภสัชศาสตร์			1	12.50
ทรัพยากรธรรมชาติ	2	33.33		
อุตสาหกรรมเกษตร	1	16.66		
วิศวกรรมศาสตร์	2	33.33	1	12.50
วิทยาการจัดการ	1	16.66	2	25.00
ศึกษาศาสตร์			1	12.50
รวม	6		8	

ที่มา : หน่วยสอบคัดเลือก มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 54 แสดงว่ามีผู้เข้าศึกษาตามโครงการส่งเสริมความสามารถพิเศษใน 4 คณะ คือ คณะทรัพยากรธรรมชาติและคณะวิศวกรรมศาสตร์ ร้อยละ 33.33 รองลงมาคือ คณะอุตสาหกรรมเกษตร และคณะวิศวกรรมศาสตร์ ร้อยละ 16.66

สำหรับโครงการมหาดไทย มีผู้เข้าศึกษาในคณะแพทยศาสตร์มากที่สุด ร้อยละ 37.50 รองลงมาคือ คณะวิทยาการจัดการ ร้อยละ 25.00

2. บทบาทตามภารกิจด้านการวิจัย

ข้อมูลที่จะแสดงให้เห็นถึงบทบาทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามภารกิจด้านการวิจัย ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณ แหล่งทุน โครงการวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิจัย

2.1 งบประมาณ

ตารางที่ 55 งบประมาณแผ่นดินตามแผนงานวิจัยระดับอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2540

(หน่วย : คน)

งบประมาณ	อัตราเพิ่ม	ร้อยละของงบประมาณทั้งหมด
78,879,800	14.88	3.57

ที่มา : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 55 แสดงให้เห็นว่างบประมาณตามแผนงานวิจัยได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.88 เมื่อเปรียบเทียบกับอัตราเพิ่มในแผนฯ 7 พบว่ามีอัตราเพิ่มน้อยกว่าที่ผ่านมา โดยในช่วงแผนฯ 7 ปีที่มีอัตราเพิ่มสูงสุดมีอัตราเพิ่มร้อยละ 337.52

เมื่อเปรียบงบประมาณตามแผนงานวิจัย กับงบประมาณที่ได้รับทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 3.57 ของงบประมาณทั้งหมด ซึ่งในแผนฯ 7 จะเป็นประมาณร้อยละ 1 ของงบประมาณทั้งหมด และในปี 2539 เป็นร้อยละ 3.63 ของงบประมาณทั้งหมด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.2 แหล่งทุนและจำนวนโครงการวิจัย

ตารางที่ 56 จำนวนโครงการวิจัยและจำนวนเงินที่ได้รับจากแหล่งทุนต่าง ๆ ในปี 2540

(หน่วย : บาท)

แหล่งทุน/งบประมาณ	เงิน		โครงการ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แผ่นดิน	14,706,509	29.76	85	38.29
เงินรายได้	4,370,718	8.85	100	45.05
ภายในประเทศ	25,651,954	51.92	28	12.61
ต่างประเทศ	4,681,369	9.47	9	4.05
รวม	49,410,631		222	

ที่มา : กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 56 แสดงให้เห็นถึงแหล่งทุนและจำนวนโครงการวิจัย ซึ่งแหล่งทุนที่เป็นแหล่งทุนใหญ่ มีจำนวนเงินที่ได้รับสูงกว่าแหล่งทุนอื่น ๆ คือ แหล่งทุนภายในประเทศ คิดเป็นร้อยละ 51.92 รองลงมาคือ แหล่งทุนจากงบประมาณแผ่นดิน ร้อยละ 29.76

เมื่อศึกษาโครงการวิจัยพบว่าโครงการวิจัยส่วนใหญ่ เป็นโครงการวิจัยที่ได้รับเงินจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย คิดเป็นร้อยละ 45.05 รองลงมาคือ โครงการวิจัยที่ได้รับเงินจากงบประมาณแผ่นดิน ร้อยละ 38.29

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.2.1 จำนวนโครงการวิจัยในแต่ละวิทยาเขต

ตารางที่ 57 จำนวนโครงการวิจัยปีงบประมาณ 2540 จำแนกตามวิทยาเขต

			(หน่วย : โครงการ)
วิทยาเขต/โครงการจัดตั้งวิทยาเขต	จำนวน	ร้อยละ	
หาดใหญ่	188	84.68	
ปัตตานี	30	13.51	
ภูเก็ต	4	1.80	
รวม	222		

ที่มา : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 57 แสดงให้เห็นว่าวิทยาเขตที่มีจำนวนโครงการวิจัยมากที่สุดคือ วิทยาเขตหาดใหญ่ ร้อยละ 84.68 รองลงมาคือ วิทยาเขตปัตตานี ร้อยละ 13.51 และโครงการจัดตั้งวิทยาเขตภูเก็ต ร้อยละ 1.80 ตามลำดับ

สำหรับโครงการจัดตั้งวิทยาเขตสุราษฎร์ธานีและโครงการจัดตั้งวิทยาเขตตรัง ยังไม่มีโครงการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 58 จำนวนโครงการวิจัยปี 2540 ในวิทยาเขตหัดใหญ่ จำแนกตามคณะ/หน่วยงาน

วิทยาเขต/โครงการจัดตั้งวิทยาเขต	จำนวน	ร้อยละ (หน่วย : โครงการ)
วิศวกรรมศาสตร์	13	6.91
วิทยาศาสตร์	41	21.81
แพทยศาสตร์	40	21.28
วิทยาการจัดการ	6	3.19
ทรัพยากรธรรมชาติ	25	13.30
เภสัชศาสตร์	7	3.72
พยาบาลศาสตร์	6	3.19
ทันตแพทยศาสตร์	4	2.13
อุตสาหกรรมเกษตร	36	19.15
สำนักวิจัยและพัฒนา	7	3.72
โครงการจัดตั้งสถาบันทรัพยากรชายฝั่ง	2	1.06
ศูนย์คอมพิวเตอร์	1	0.53
รวม	188	

ที่มา : กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 58 พบว่า คณะที่มีจำนวนโครงการวิจัยมากที่สุด คือ คณะวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 21.81 รองลงมาคือ คณะแพทยศาสตร์ ร้อยละ 21.28 และคณะอุตสาหกรรมเกษตร ร้อยละ 19.15

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 59 จำนวนโครงการวิจัย ปี 2540 ในวิทยาเขตปัตตานี จำแนกตามคณะ/หน่วยงาน

(หน่วย : โครงการ)		
คณะ/หน่วยงาน	จำนวน	ร้อยละ
ศึกษาศาสตร์	7	23.33
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	4	13.33
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	15	50.00
วิทยาลัยอิสลามศึกษา	1	3.33
สถาบันศิลปะและวัฒนธรรม	1	3.33
สถาบันกัลยาณิวัฒนา	2	6.67
รวม	30	

ที่มา : กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 59 พบว่า คณะที่มีโครงการวิจัยมากที่สุด คือ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ คณะศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 23.33 และคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 13.33 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2.2.2 จำนวนโครงการวิจัยในแต่ละสาขา

ตารางที่ 60 จำนวนโครงการวิจัยปี 2540 จำแนกตามสาขา

สาขา	จำนวน	(หน่วย : โครงการ)
		ร้อยละ
ปาล์มน้ำมัน	3	1.35
ยางพารา	10	4.50
เกษตร ปศุสัตว์ และประมง	31	13.96
พัฒนาภาคใต้	2	0.90
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	17	7.66
สาธารณสุขและการแพทย์	47	21.17
สังคมศาสตร์	16	7.21
พัฒนาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์	8	3.60
วิทยาศาสตร์พื้นฐาน	21	9.46
สิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	4	1.80
อุตสาหกรรมบริการ	40	18.02
วิจัยเชิงนโยบายและเศรษฐศาสตร์	11	4.95
วิทยาศาสตร์ประยุกต์	12	5.41
รวม	222	

ที่มา : กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 60 แสดงการทำวิจัยของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในสาขาต่าง ๆ โดยสาขาที่มีจำนวนโครงการวิจัยมากที่สุด คือ สาขาสาธารณสุขและการแพทย์ ร้อยละ 21.17 รองลงมาคือ สาขาอุตสาหกรรมบริการ ร้อยละ 18.02 และสาขาเกษตร ปศุสัตว์ และประมง ร้อยละ 13.96 ตามลำดับ

ส่วนสาขาที่มีโครงการวิจัยน้อยเรียงตามลำดับคือ พัฒนาภาคใต้ ร้อยละ 0.90 ปาล์มน้ำมัน ร้อยละ 1.35 และสิ่งประดิษฐ์ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 1.80

2.3 การเผยแพร่ผลงานวิจัย

ข้อมูลการเผยแพร่ผลงานวิจัยนี้เป็นข้อมูลจากหนังสือ PSU Annual Research Abstracts ซึ่งเป็นหนังสือที่รวบรวมผลงานทางวิชาการในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ตารางที่ 61 แสดงจำนวนและลักษณะการเผยแพร่ผลงานวิจัย ในวิทยาเขตหาดใหญ่ ในปี 2540
จำแนกตามคณะ

คณะ	ตีพิมพ์ในวารสาร		เสนอในการประชุม (ร้อยละ)	รายงาน (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
	ในประเทศ (ร้อยละ)	ต่างประเทศ (ร้อยละ)			
	(หน่วย : เรื่อง)				
วิศวกรรมศาสตร์	1 (0.91)	7 (10.94)	15 (15.15)	4 (8.33)	27 (8.41)
วิทยาศาสตร์	29 (26.36)	12 (18.75)	31 (31.31)	11 (22.92)	83 (25.86)
แพทยศาสตร์	32 (29.09)	20 (31.25)	19 (19.19)	5 (10.42)	76 (23.68)
วิทยาการจัดการ	1 (0.91)			3 (6.25)	4 (1.25)
ทรัพยากรธรรมชาติ	19 (17.27)	11 (17.19)	13 (13.13)	4 (8.33)	47 (14.64)
เภสัชศาสตร์	6 (5.45)	2 (3.13)	2 (2.02)	3 (6.25)	13 (4.05)
พยาบาลศาสตร์	8 (7.27)		1 (1.01)	11 (22.92)	20 (6.23)
ทันตแพทยศาสตร์	10 (9.09)	9 (14.06)	7 (7.07)	6 (12.50)	32 (9.97)
อุตสาหกรรมเกษตร	4 (3.64)	3 (4.69)	6 (6.06)	1 (2.08)	14 (4.36)
การจัดการสิ่งแวดล้อม			5 (5.05)		5 (1.56)
รวม (ร้อยละ)	110 (34.27)	64 (19.94)	99 (30.84)	48 (14.95)	321

ที่มา : กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 61 พบว่าในปี 2540 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ มีผลงานทางวิชาการที่ตีพิมพ์ใน PSU Annual Research Abstracts จำนวน 321 เรื่อง โดยคณะที่มีผลงานมากที่สุดคือ คณะวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 25.86 รองลงมาคือ คณะแพทยศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 23.68 และคณะทรัพยากรธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 14.64 ตามลำดับ

จากผลงานจำนวน 321 เรื่องดังกล่าว จะเป็นผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารภายในประเทศมากที่สุด ร้อยละ 34.27 รองลงมาคือ เป็นผลงานที่เสนอในที่ประชุมร้อยละ 30.84 เป็นผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารต่างประเทศ ร้อยละ 19.94 และเป็นผลงานที่เสนอเป็นรายงานการวิจัย ร้อยละ 14.95 ตามลำดับ

เมื่อศึกษาในแต่ละลักษณะการเผยแพร่พบว่า คณะที่มีผลงานตีพิมพ์ในวารสารภายในประเทศมากที่สุดคือ คณะแพทยศาสตร์ ร้อยละ 29.09 รองลงมาคือ คณะวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 26.36 และคณะทรัพยากรธรรมชาติ ร้อยละ 17.27 ตามลำดับ

คณะที่มีผลงานตีพิมพ์ในวารสารต่างประเทศ มากที่สุด คือ คณะแพทยศาสตร์ ร้อยละ 31.25 รองลงมาคือ คณะวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 18.75 และคณะทรัพยากรธรรมชาติ ร้อยละ 17.19 ตามลำดับ

คณะที่เสนอผลงานในการประชุมมากที่สุด คือ คณะวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 31.31 รองลงมาคือ คณะแพทยศาสตร์ ร้อยละ 19.19 และคณะวิศวกรรมศาสตร์ ร้อยละ 15.15 ตามลำดับ

คณะที่เสนอผลงานในลักษณะรายงานการวิจัยมากที่สุดคือ คณะวิทยาศาสตร์ และคณะพยาบาลศาสตร์ ร้อยละ 22.92 รองลงมาคือ คณะทันตแพทยศาสตร์ ร้อยละ 12.50 และคณะแพทยศาสตร์ ร้อยละ 10.42 ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 62 แสดงจำนวนและลักษณะการเผยแพร่ผลงานวิจัยในวิทยาเขตปัตตานี ในปี 2540
จำแนกตามคณะ

(หน่วย : เรื่อง)

คณะ	ตีพิมพ์ในวารสาร		เสนอในการประชุม (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
	ในประเทศ (ร้อยละ)	ต่างประเทศ (ร้อยละ)		
ศึกษาศาสตร์			2 (18.18)	6 (20.00)
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	1 (10.00)			10 (33.33)
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	9 (90.00)	2 (100)	9 (81.82)	14 (46.67)
รวม (ร้อยละ)	10 (18.87)	2 (3.77)	11 (20.75)	30 (56.60)

ที่มา : กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 62 พบว่าในปี 2540 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีผลงานทางวิชาการที่ตีพิมพ์ใน PSU Annual Research Abstracts จำนวน 53 เรื่อง โดยคณะที่มีผลงานมากที่สุดคือคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 64.15 รองลงมาคือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 20.75 และคณะศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 15.09 ตามลำดับ

จากผลงานจำนวน 53 เรื่อง ดังกล่าว จะเป็นผลงานที่เป็นรายงานการวิจัยมากที่สุด ร้อยละ 56.60 รองลงมาคือผลงานที่เสนอในที่ประชุมร้อยละ 20.75 ผลงานที่ตีพิมพ์ในวารสารภายในประเทศ ร้อยละ 18.87 และเป็นผลงานที่ตีพิมพ์ในวารสารต่างประเทศ ร้อยละ 3.77 ตามลำดับ

เมื่อศึกษาในแต่ละลักษณะการเผยแพร่ พบว่า คณะที่มีผลงานตีพิมพ์ในวารสารภายในประเทศมากที่สุด คือ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 90.00 รองลงมาคือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 10.00

คณะที่มีผลงานตีพิมพ์ในวารสารต่างประเทศมีเพียงคณะเดียว คือ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

คณะที่เสนอผลงานในการประชุมมากที่สุด คือ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 81.82 รองลงมาคือ คณะศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 18.18

คณะที่เสนอผลงานในลักษณะรายงานการวิจัยมากที่สุดคือ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 46.67 รองลงมาคือคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 33.33 และคณะศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 20.00 ตามลำดับ

3. บทบาทตามภารกิจด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

เนื่องจากข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทตามภารกิจด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมในปี 2540 ยังไม่ได้รวบรวมไว้เป็นเอกสาร และยังไม่ได้จัดทำฐานข้อมูลไว้ จึงนำเสนอได้เฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ

ตารางที่ 63 งบประมาณแผ่นดิน ตามแผนงานบริการวิชาการแก่สังคมประจำปีงบประมาณ 2540

(หน่วย : บาท)		
งบประมาณ	อัตราต (ร้อยละ)	ร้อยละของงบประมาณทั้งหมด
66,936,400	27.53	3.03

ที่มา : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 63 แสดงให้เห็นว่างบประมาณตามแผนงานบริการวิชาการแก่สังคม ได้รับงบประมาณลดลง ร้อยละ 27.53 เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณในแผนฯ 7 พบว่า ในแผนฯ 7 ได้รับงบประมาณซึ่งมีอัตราเพิ่มทุกปี

เมื่อเปรียบเทียบงบประมาณตามแผนงานบริการวิชาการแก่สังคม กับงบประมาณที่ได้รับทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 3.03 ของงบประมาณทั้งหมด ซึ่งในแผนฯ 7 จะเป็นประมาณร้อยละ 4 ของงบประมาณทั้งหมด

4. บทบาทตามภารกิจด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

เนื่องจากข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทตามภารกิจด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในปี 2540 ยังไม่ได้รวบรวมไว้เป็นเอกสาร และยังไม่ได้จัดทำฐานข้อมูลไว้ จึงนำเสนอได้เฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ

ตารางที่ 64 งบประมาณแผ่นดิน ตามแผนงานอนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่ และพัฒนาศาสนา ศิลปะและ
วัฒนธรรม

(หน่วย : บาท)

งบประมาณ	อัตราเพิ่ม (ร้อยละ)	ร้อยละของงบประมาณทั้งหมด
3,488,700	81.65	0.16

ที่มา : กองแผนงาน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากตารางที่ 64 แสดงให้เห็นว่า งบประมาณตามแผนงานอนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่ และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ได้รับงบประมาณเพิ่มขึ้น ร้อยละ 81.65 เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณในแผนฯ 7 พบว่า มีอัตราเพิ่มมากกว่าที่ผ่านมา

เมื่อเปรียบเทียบงบประมาณตามแผนงานอนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่ และพัฒนาศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม กับงบประมาณที่ได้รับทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 0.16 ซึ่งในแผนฯ 7 จะเป็นประมาณร้อยละ 0.1 ของงบประมาณทั้งหมด

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 3 บทบาทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ตามความเห็นของกรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

การนำเสนอข้อมูลในส่วนนี้ เป็นการตีความวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์กรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ซึ่งเป็นความเห็นในประเด็นที่เกี่ยวกับเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ บทบาทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ตามภารกิจด้านการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ภาพรวมของบทบาทตามภารกิจทั้ง 4 ด้าน ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ในการนำเสนอจะนำเสนอประเด็นต่าง ๆ ตามลำดับ ดังกล่าวข้างต้น โดยแบ่งกลุ่มความคิดเห็นตามกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ คือ กรรมการสภามหาวิทยาลัย ที่เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี ตัวแทนสภาอาจารย์ ผู้บริหารระดับคณบดี และผู้อำนวยการวิทยาลัย/วิทยาลัยชุมชน และผู้บริหารที่ไม่ได้เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย คือ ผู้บริหารระดับผู้อำนวยการศูนย์ สถาบัน สำนัก

1. เป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้กำหนดเป้าประสงค์ไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่า เป็นแหล่งวิชาการระดับสูงของประเทศ เป็นที่พึ่งของท้องถิ่น มีความเป็นเลิศทางวิชาการ และมีพลวัตในสังคมวิชาการนานาชาติ ซึ่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีความเห็นต่อเป้าประสงค์ดังกล่าว ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ความสอดคล้องต่อสภาพปัจจุบันของมหาวิทยาลัย และความสอดคล้องต่อสภาพความเป็นจริงของสังคม ภูมิภาค ประเทศ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี และตัวแทนสภาอาจารย์มีความเห็นตรงกันว่าเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีความสอดคล้องกับสภาพของมหาวิทยาลัยของสังคม ภูมิภาคและประเทศแล้ว ทั้งในแง่ของการเป็นมหาวิทยาลัยหลายวิทยาเขต ในแง่ของความมีพลวัตในสังคมวิชาการนานาชาติ แต่อย่างไรก็ตามกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิท่านหนึ่งมีความเห็นว่า การกำหนดเป้าประสงค์ ยังคงเป็นในทำนองเดียวกัน เหมือนเป็นมาตรฐานของประเทศ คือ กำหนดเพื่อให้ดูดีแต่ไม่ได้นำเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ มาวิเคราะห์และแปลออกมาเป็นวิถีปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลอย่างแท้จริง

เมื่อศึกษาแต่ละประเด็นของเป้าประสงค์ คือ ความเป็นแหล่งวิชาการระดับสูงของประเทศ ความเป็นที่พึ่งของท้องถิ่น ความเป็นเลิศทางวิชาการ และความมีพลวัตในสังคมวิชาการนานาชาติว่า การปฏิบัติภารกิจทั้ง 4 ด้านของมหาวิทยาลัยสามารถนำไปสู่ประเด็นต่าง ๆ ดังกล่าว ของเป้าประสงค์หรือไม่ กรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารมีความเห็น ดังนี้ คือ

1.2 ความเป็นแหล่งวิชาการระดับสูงของประเทศ

ถึงแม้ว่ามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จะตั้งเป้าประสงค์ไว้ว่าจะเป็นแหล่งวิชาการระดับสูงของประเทศ แต่กรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารส่วนใหญ่ก็มีความเห็นว่ามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ยังไม่สามารถบรรลุถึงเป้าประสงค์ที่วางไว้ได้ แต่ก็กำลังอยู่ในขั้นตอนของความพยายามที่จะไปให้ถึงเป้าหมายนี้ อย่างไรก็ตามมีผู้ให้ความเห็นว่า ถ้าในระดับปริญญาตรีในบางสาขา หรือในระดับประเทศ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ก็สามารถเป็นแหล่งวิชาการระดับสูงได้ แต่สิ่งที่ต้องพัฒนาต่อไป คือ ต้องพัฒนาในระดับบัณฑิตศึกษา และต้องพัฒนาให้เป็นแหล่งวิชาการระดับสูงในระดับสากลด้วย

1.3 ความเป็นที่พึ่งของท้องถิ่น

ในประเด็นของความเป็นที่พึ่งของท้องถิ่น กรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์สามารถเป็นที่พึ่งของท้องถิ่นได้ แต่อย่างไรก็ตามความคิดเห็นต่อระดับของความสามารถเป็นที่พึ่งของท้องถิ่นได้ ยังแตกต่างกัน โดยส่วนหนึ่งมีความเห็นว่ามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์สามารถเป็นที่พึ่งของท้องถิ่นได้ดีมาก แต่อีกส่วนหนึ่งมีความเห็นว่า ยังไม่สามารถเป็นที่พึ่งได้อย่างสมบูรณ์ คือ พึ่งได้ในบางประเด็นและในบางสาขาวิชาเท่านั้น นอกจากนี้บางท่านยังมีความเห็นว่ามหาวิทยาลัยยังไม่ได้ให้ความช่วยเหลือที่เป็นการลงลึกไปยังความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง และยังไม่สามารถที่จะชี้นำท้องถิ่นได้

1.4 ความเป็นเลิศทางวิชาการ

ในประเด็นของความเป็นเลิศทางวิชาการ กรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารของมหาวิทยาลัยมีความเห็นว่ามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ยังไม่เป็นเลิศทางวิชาการ แต่อย่างไรก็ตามส่วนหนึ่งมีความเห็นว่าเป็นที่น่าพอใจในระดับหนึ่งแล้วคือ ดำเนินการมาถูกทิศทางแต่ยังต้องพัฒนาต่อไป

1.5 ความมีพลวัตในสังคมวิชาการนานาชาติ

สำหรับเรื่องของความมีพลวัตในสังคมวิชาการนานาชาติ กรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารของมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่มีความเห็นว่ามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กำลังพยายามที่จะเข้าสู่ความเป็นนานาชาติ

เมื่อศึกษาในภาพโดยรวมของเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าการปฏิบัติภารกิจทั้ง 4 ด้านของมหาวิทยาลัย สามารถบรรลุเป้าประสงค์หรือไม่ กรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การปฏิบัติภารกิจของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์สามารถนำไปสู่เป้าประสงค์ที่วางไว้พอสมควร แต่อย่างไรก็ตามยังมีส่วนหนึ่งที่มีความเห็นว่าการกิจที่มหาวิทยาลัยปฏิบัติอยู่สามารถนำไปสู่เป้าประสงค์ได้ แต่ขึ้นอยู่กับระดับของการบรรลุและดัชนีชี้วัด ว่า

บรรลุแค่นั้นอย่างไร นอกจากนี้ยังมีบางท่านให้ความเห็นว่ามหาวิทยาลัยสามารถปฏิบัติการไปถึงเป้าประสงค์ที่วางไว้ได้ โดยเฉพาะในเรื่องของการเป็นที่พึ่งของท้องถิ่น และในเรื่องของต่างประเทศ

เมื่อศึกษาถึงความเหมาะสมของการกำหนดเป้าประสงค์ กรรมการสภามหาวิทยาลัย และผู้บริหารมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเป้าประสงค์ของมหาวิทยาลัยที่ได้กำหนดไว้ เป็นเป้าประสงค์ที่ถูกทิศทางแล้ว นอกจากนี้บางท่านให้ความเห็นว่า ควรจะต้องเพิ่มเป้าประสงค์ เรื่องการขึ้นสู่สังคม และบางท่านให้ความเห็นเพิ่มเติมว่าการกำหนดเป้าประสงค์จะต้องมีคำอธิบายเพิ่มเติมและต้องมีดัชนีชี้วัดด้วย

2. บทบาทตามภารกิจด้านการสอน

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทด้านการสอนในเรื่องต่าง ๆ เช่น การผลิตกำลังคน การจัดหลักสูตรสาขาวิชา การจัดระบบการเรียนการสอน การขยายโอกาสทางการศึกษา และการพัฒนาอาจารย์ ซึ่งการปฏิบัติหน้าที่ในเรื่องเหล่านี้ กรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัยมีความเห็นดังนี้ คือ

2.1 การผลิตกำลังคน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นต่อการผลิตกำลังคนของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่า มหาวิทยาลัยสามารถผลิตกำลังคนในเชิงปริมาณได้ตรงตามเป้าหมาย เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ส่วนในเชิงคุณภาพ สามารถทำได้ดีพอสมควร โดยภาพรวมก็คือผลิตกำลังคนได้อย่างเต็มกำลังความสามารถอย่างมีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ตามผู้ทรงคุณวุฒิบางท่านมีความเห็นว่า ในการผลิตกำลังคนของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ก็เป็นเช่นเดียวกับสถาบันอื่น ๆ คือผลิตกำลังคนระดับสูงที่มีความสามารถทางด้านเทคนิคเท่านั้น คือ เทคนิคด้านความรู้และเทคนิคการออกไปทำงาน สำหรับสาขาวิชาที่ผลิตกำลังคนออกไปนั้น กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยเปิดสอนในสาขาวิชาที่หลากหลาย แต่ยังมีสาขาวิชาอีกมากที่มหาวิทยาลัยสามารถผลิตกำลังคนได้ ส่วนการผลิตกำลังคนในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่า มหาวิทยาลัยยังทำได้น้อย ดังนั้นมหาวิทยาลัยต้องสนับสนุนการผลิตกำลังคนในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกให้มากขึ้น

สำหรับผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี มีความเห็นในเรื่องการผลิตกำลังคนไม่ต่างจากความเห็นของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คือ การผลิตกำลังคนในเชิงปริมาณ มหาวิทยาลัยสามารถตอบสนองความต้องการกำลังคนได้เป็นอย่างดี ส่วนในเชิงคุณภาพก็อยู่ในเกณฑ์ดี แต่อย่างไรก็ตามในเรื่องของการติดตามประเมินผลในเชิงคุณภาพทั้งในเรื่องของวิธีการติดตามและวิธีประเมินผล ยังมีน้อย

ความเห็นของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและความเห็นของผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี เป็นความคิดเห็นในมุมมองกว้าง ๆ ในภาพรวมของทั้งมหาวิทยาลัย เมื่อศึกษาเฉพาะเจาะจงในระดับคณะตามความเห็นของผู้บริหารระดับคณบดี พบว่า คณะทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ

เช่นคณะแพทยศาสตร์ จะมีบทบาทในการผลิตบัณฑิตครบวงจร ตั้งแต่ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จนถึงระดับปริญญาเอก ซึ่งเป็นการผลิตกำลังคนทางด้านการแพทย์ และสาธารณสุขทุกระดับ ส่วนคณะเภสัชศาสตร์กำลังพยายามผลักดันการเปิดในระดับบัณฑิตศึกษา คณะทันตแพทยศาสตร์พยายามรักษาคุณภาพของบัณฑิตโดยใช้การประเมินโดยบุคคลภายนอก ส่วนคณะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในเรื่องของการผลิตกำลังคนจะมีปัญหาเรื่องปริมาณของบัณฑิตที่ผลิต คือ คณะวิทยาศาสตร์ จะมีผู้เรียนตกออก ลากออก ระหว่างการศึกษาประมาณร้อยละ 30 และคณะวิศวกรรมศาสตร์ ยังผลิตบัณฑิตในปริมาณที่ยังน้อยและต้องการที่จะเพิ่มการผลิตมากขึ้น แต่คณะอื่น ๆ เช่น คณะทรัพยากรธรรมชาติและคณะอุตสาหกรรมเกษตร จะไม่มีปัญหาในด้านปริมาณของการผลิต สามารถผลิตได้เพียงพอต่อความต้องการ สำหรับคณะทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ก็ไม่มีปัญหาในการผลิตในเชิงปริมาณ

2.2 การจัดหลักสูตรสาขาวิชา

บทบาทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในประเด็นของการจัดหลักสูตรสาขาวิชา กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยเปิดสอนในหลักสูตรสาขาวิชาที่หลากหลาย โดยที่สาขาวิชาหลัก ๆ มีครบ แต่ยังไม่ครบถ้วนครอบคลุมทุกสาขาวิชายังสามารถขยายสาขาวิชาเพิ่มเติมได้อีก แต่อย่างไรก็ตามการจัดหลักสูตรสาขาวิชา ควรจะขึ้นอยู่กับแต่ละวิทยาเขต ซึ่งแต่ละวิทยาเขตต้องตอบสนองท้องถิ่นใกล้เคียงตัวมากที่สุด ส่วนในเรื่องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรสาขาวิชา กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยดำเนินการในเรื่องนี้บ่อย สำหรับสาขาวิชาที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สามารถทำได้ดีนั้น คือสาขาวิชาทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ วิศวกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์ วิทยาศาสตร์การแพทย์ เภสัชศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การศึกษาวิทยาศาสตร์ อิสลามศึกษา และสาขาวิชาที่คิดว่ามหาวิทยาลัยยังไม่เข้มแข็งนัก คือ สาขาวิชาทางด้านวิทยาการจัดการ ทันตแพทยศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สำหรับสาขาวิชาที่คิดว่ามหาวิทยาลัยยังขาดและสามารถขยายได้ คือ สาขาวิชานิติศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ สัตวแพทยศาสตร์ ผลิตภัณฑ์จากไม้ ประมง และยางพารา

สำหรับผู้บริหารในระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี มีความเห็นว่า การจัดหลักสูตรสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในเชิงปริมาณยังเป็นการจัดหลักสูตรสาขาวิชาในระดับปริญญาตรี แต่ในระดับบัณฑิตศึกษาก็พยายามเพิ่มสาขาให้มากขึ้น ในภาพรวมจำนวนหลักสูตรสาขาวิชาของมหาวิทยาลัย ยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ยังสามารถขยายสาขาวิชาที่จำเป็นในการพัฒนาประเทศได้อีก แต่มหาวิทยาลัยไม่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะต้องทำให้ได้ครบถ้วนสมบูรณ์ทั้งหมด แต่จะพยายามสร้างหลักสูตรสาขาวิชาที่สอดคล้องหรือเอื้อกับศักยภาพของพื้นที่ในแต่ละวิทยาเขต ส่วนในเรื่องการปรับปรุงหลักสูตรสาขาวิชาที่มีความเห็นว่าในระยะหลังมหาวิทยาลัยปรับหลักสูตรสาขาวิชาบ่อย สำหรับสาขาวิชาที่ผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดีมีความเห็นว่ามหาวิทยาลัยสามารถทำได้ดี คือสาขาทางด้านอิสลามศึกษา และเทคโนโลยียาง ส่วนสาขาวิชาที่คิดว่ายังขาดและสามารถขยายได้ คือ สาขาวิชานิติศาสตร์ สถาปัตยกรรมศาสตร์ สัตวแพทยศาสตร์ และสารสนเทศ

สำหรับการจัดหลักสูตรสาขาวิชา ในระดับคณะผู้บริหารระดับคณะบดีจะเน้นในเรื่องของการปรับปรุงหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร

2.2 การจัดระบบการเรียนการสอน

ในด้านการจัดระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า เป็นการจัดการเรียนการสอนตามแบบที่ใช้กันโดยทั่วไป คือเป็นการจัดแบบบรรยาย

ผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี มีความเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยทั่วไปก็ยังเป็นลักษณะการบรรยาย แต่อย่างไรก็ตามได้มีการเอาใจใส่ในเรื่องของการฝึกปฏิบัติการและการทดลองทำโครงการ และได้พยายามพัฒนากระบวนการเรียนการสอน โดยได้พยายามให้อาจารย์ โดยเฉพาะอาจารย์ใหม่ได้รับรู้ว่ากระบวนการเรียนการสอนที่ดีน่าจะเป็นอย่างไร

สำหรับความเห็นของตัวแทนสภาอาจารย์ มีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยยังใช้ระบบการเรียนการสอนแบบเก่าอยู่ คือ ยังสอนเหมือนสอนนักเรียนโรงเรียนมัธยม ยังไม่ได้เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ช่วยตัวเอง ได้มีโอกาสคิดเอง

สำหรับความคิดเห็นในระดับคณะ ของผู้บริหารระดับคณะบดี พบว่าการจัดระบบการเรียนการสอนขึ้นอยู่กับลักษณะธรรมชาติของคณะวิชานั้น ๆ แต่โดยทั่วไป ก็มีจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ แต่อย่างไรก็ตามได้พยายามที่จะปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนการสอนให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยตัวเองมากขึ้น และพยายามใช้สื่อและใช้เทคโนโลยีในการเรียนการสอนมากขึ้น

2.4 การพัฒนาอาจารย์

บทบาทด้านการพัฒนาอาจารย์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า การพัฒนาอาจารย์ที่ดำเนินการอยู่เป็นแบบที่ใช้กันโดยทั่วไป และยังไม่ค่อยมีระบบ เป็นการพัฒนาค่อนข้างเป็นกันเอง คือไม่ได้กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนว่าพัฒนาแล้วจะต้องทำอะไรต่อไป ภายในระยะเวลาเท่าใด และจะต้องมีจำนวนผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์ ทั้งหมดเท่าใด ภายในระยะเวลาเท่าใด แต่อย่างไรก็ตามการที่มหาวิทยาลัยพัฒนางานวิจัยในระดับบัณฑิตศึกษา ส่วนหนึ่งจะเป็นการพัฒนาอาจารย์ไปด้วย สำหรับประเด็นการพัฒนาอาจารย์นี้ผู้ทรงคุณวุฒิท่านหนึ่งมีความเห็นว่า โดยภาพรวมของทั้งระบบอุดมศึกษาแล้ว เรื่องการพัฒนาอาจารย์เป็นสิ่งที่ต้องที่สุด

ความเห็นของผู้บริหารระดับอธิการบดี และรองอธิการบดี เห็นว่าการพัฒนาอาจารย์เป็นนโยบายหลักของมหาวิทยาลัย โดยการพัฒนามีหลายส่วนทั้งการพัฒนาให้สามารถปฏิบัติงานที่ทำอยู่แล้วให้ดีขึ้น การส่งไปศึกษาต่อ ไปประชุม สัมมนา ต่างประเทศ การมีผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศเข้ามา โดยในการพัฒนานั้น ถ้าเป็นการส่งไปศึกษาต่อต่างประเทศ ด้วยทุนของมหาวิทยาลัยเอง มหาวิทยาลัยยังไม่มีกำลังเพียงพอ แต่ในขณะนี้ก็เริ่มมีบ้าง แต่จำนวนทุนต่ำมาก การไปศึกษาต่อ

ต่างประเทศจึงต้องอาศัยทุนของรัฐบาลไทยหรือรัฐบาลต่างประเทศ แต่การศึกษาภายในประเทศ มหาวิทยาลัยได้จัดสรรทุนการศึกษาไว้ให้ และหากเป็นการพัฒนาบุคลากรในเชิงของการพัฒนาความสามารถเฉพาะเรื่องมหาวิทยาลัยก็ทำได้มาก นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังมีความพยายามที่จะมีข้อตกลงร่วมกันกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ เพื่อเปิดโอกาสให้การพัฒนาอาจารย์เป็นไปได้อย่างมาก

สำหรับความเห็นของตัวแทนสภาอาจารย์ มีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยได้พัฒนาอาจารย์โดยการพัฒนาคนหนุ่มคนสาว แต่ได้ละเลยการพัฒนาอาจารย์ที่มีอายุ 40 ปี ขึ้นไป คือ มหาวิทยาลัยยังไม่ได้แบ่งการพัฒนาอาจารย์ออกเป็นกลุ่ม ดังนั้นการพัฒนาอาจารย์ของมหาวิทยาลัยจึงทำได้เพียงเฉพาะส่วนหนึ่งและเป็นส่วนน้อย

การพัฒนาอาจารย์ในส่วนของคณะต่าง ๆ ขึ้นอยู่กับการดำเนินการภายในของแต่ละคณะ โดยส่วนใหญ่จะเป็นการพัฒนาในสองลักษณะ คือ พัฒนาคุณวุฒิและพัฒนาประสบการณ์ โดยอาจารย์หนุ่มสาวจะพัฒนาคุณวุฒิ และอาจารย์อาวุโสจะพัฒนาประสบการณ์ โดยการส่งไปประชุม ผูกอบรมสัมมนา

2.5 การขยายโอกาสทางการศึกษา

การขยายโอกาสทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามความเห็นของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นว่าบทบาททางด้านนี้ของมหาวิทยาลัย ทำได้ดีอยู่แล้วในเรื่องของการมีหลายวิทยาเขต และการเปิดโอกาสให้ผู้ที่อยู่ในภูมิภาคมีสิทธิ์เข้าศึกษาได้ตามโควตาและเห็นว่ามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ทำได้ดีเป็นรูปธรรมมากกว่าที่อื่น

ผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี มีความเห็นในเรื่องการขยายโอกาสทางการศึกษาว่า หากมองในระดับประเทศการตั้งมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในภาคใต้ก็เป็น การขยายโอกาสทางการศึกษาอยู่แล้ว นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังมีวิธีการรับเข้าศึกษาต่อโดยวิธีรับตรง และรวบรวม และมีโครงการพิเศษต่างๆ ซึ่งก็เป็น การขยายโอกาสทางการศึกษา

ตัวแทนสภาอาจารย์ มีความเห็นในเรื่องการขยายโอกาสทางการศึกษาว่า มหาวิทยาลัยทำบทบาทนี้ค่อนข้างมาก และการให้นักเรียนใน 14 จังหวัดภาคใต้ มีโอกาสได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มากขึ้น ก็ถือเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษา

ผู้บริหารระดับคณบดีมีความเห็นในเรื่องการขยายโอกาสทางการศึกษา เช่นเดียวกับความเห็นของกรรมการสภามหาวิทยาลัย และผู้บริหารกลุ่มอื่น ก็คือ มหาวิทยาลัยดำเนินการขยายโอกาสทางการศึกษา ด้วยการรับเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยด้วยการรับตรง อบรม และโครงการพิเศษต่าง ๆ

2.6 ความเหมาะสมของการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทด้านการสอน

เมื่อศึกษาว่าบทบาทด้านการสอนของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีความเหมาะสมแล้วหรือไม่ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเห็นว่า การปฏิบัติหน้าที่ของมหาวิทยาลัยมีความเหมาะสมแล้ว

โดยอยู่ในระดับปานกลาง ค่อนข้างดี แต่มีจุดอ่อนในเรื่องของคุณวุฒิของอาจารย์ คือยังมีอาจารย์จำนวนมากที่มีคุณวุฒิน้อย

ผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี มีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทด้านการสอนได้ดีพอสมควร แต่อย่างไรก็ตามในเรื่องของศาสตร์การสอนยังเป็นจุดอ่อนมาก และเป็นจุดอ่อนของทั้งประเทศ

เมื่อศึกษาถึงความสำเร็จหรือความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทด้านการสอนของคณะต่าง ๆ ผู้บริหารระดับคณบดีของแต่ละคณะมีความเห็นแตกต่างกันไป แต่โดยภาพรวมแล้ว การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทด้านการสอนยังไม่ประสบความสำเร็จหรือความพึงพอใจเต็มที่นัก ด้วยเหตุผลหลายประการ เช่น ยังไม่มีการประเมินความต้องการของผู้ใช้อย่างจริงจัง ยังไม่สามารถทำให้จำนวนนักศึกษาตอกอกลงได้ นักศึกษามีจำนวนมากแต่อาจารย์มีจำนวนน้อย ส่วนในระดับบัณฑิตศึกษา ก็ยังไม่เป็นที่น่าพอใจในเรื่องของการจัดการเรียนการสอนยังไม่มีการประเมินผลว่าเป็นอย่างไร และยังไม่บรรลุความสำเร็จในเรื่องการสอนให้นักศึกษาคิดเองทำเอง

2.7 สิ่งที่ควรคำนึงถึงในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทด้านการสอน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเห็นว่า การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทด้านการสอน ควรคำนึงถึงในหลาย ๆ ด้าน ทั้งความพร้อมของมหาวิทยาลัย สภาพแวดล้อม สภาพเศรษฐกิจ โดยจะต้องพิจารณาว่าควรจะต้องจัดลำดับความสำคัญอย่างไร

ผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดีมีความเห็นว่า การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทด้านการสอน ควรคำนึงถึงความต้องการของสังคม แต่อย่างไรก็ตามในความเป็นมหาวิทยาลัย จะต้องชี้นำสังคมได้ด้วย ถึงแม้ว่าตลาดแรงงานในปัจจุบันจะยังไม่เด่นชัดแต่มหาวิทยาลัยจะต้องคิดไกลไปกว่านั้น ไม่ใช่มุ่งตอบสนองตลาดแรงงานเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ มหาวิทยาลัย จะต้องคำนึงถึงคุณภาพของบัณฑิต และความพร้อมของมหาวิทยาลัยด้วย

สำหรับตัวแทนสภาอาจารย์ มีความเห็นว่า จะต้องคำนึงถึงความต้องการของสังคม ความพร้อมของมหาวิทยาลัย มาตรฐานการศึกษา ภาคใต้และประเทศ

2.8 ปัญหา อุปสรรคของการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทด้านการสอน

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทด้านการสอน ผู้บริหารระดับคณบดีในฐานะที่เป็นผู้ปฏิบัติบทบาทดังกล่าวในระดับคณะ มีความเห็นว่า การปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอนมีปัญหาในเรื่องของอาจารย์ คือการขาดอาจารย์ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ปัญหาเกี่ยวกับเจตคติของอาจารย์ในการพัฒนาการเรียนการสอน อาจารย์ไม่มีความรู้เรื่องของการผลิตสื่อ ส่วนปัญหาในด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่ามีปัญหาทางด้านการสอนกลุ่มใหญ่ นักศึกษาตอกอกลงกลางคัน มีผู้เรียนทางด้านวิทยาศาสตร์น้อย ส่วนปัญหาในด้านการบริหาร คือ การขาดผู้บริหารทางการศึกษา และการบริหารไม่ได้เป็นเอกเทศ นอกจากนี้ในเชิงการวางแผนก็พบปัญหาอุปสรรคว่าการวางแผนด้านอุปกรณ์การศึกษา อาคารสถานที่ ติ๊กเรียน สิ่งอำนวยความสะดวก ไม่สัมพันธ์กับจำนวนรับนักศึกษาที่เพิ่มขึ้น

2.9 บทบาทด้านการสอนในอนาคต

เมื่อศึกษาถึงบทบาทด้านการสอนที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ควรจะมีบทบาทในอนาคต กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า ในด้านการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยไม่น่าจะขยายการศึกษาในระดับปริญญาตรี แต่จะต้องมุ่งจัดการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี โดยจะต้องขยายและให้ความสำคัญด้านการวิจัย การบัณฑิตศึกษาให้เข้มข้นมากขึ้น พัฒนาคุณภาพของการศึกษา และทำให้ก้าวไปสู่ความเป็นนานาชาติ นอกจากนี้ จะต้องใช้ทรัพยากรโดยประหยัด โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร

ผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี มีความเห็นต่อบทบาทด้านการสอนในอนาคตของมหาวิทยาลัย ในประเด็นของการจัดการศึกษาว่า มหาวิทยาลัยจะต้องไม่เปิดสาขาวิชาที่ซ้ำซ้อนกัน และต้องสร้างความเชี่ยวชาญความเป็นผู้รู้ในสาขาวิชาต่างๆ มากขึ้น โดยจะต้องเน้นสาขาวิชาที่มหาวิทยาลัย น่าจะทำได้ดี ให้เข้มข้นมากขึ้น และไม่กระจายสาขาวิชา หรือภารกิจให้มากเกินไปจนทำให้ขาดจุดเน้น ซึ่งการจัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ไม่น่าจะขยายอีก โดยจำกัดจำนวนสาขาวิชาในระดับปริญญาตรี ในบางสาขาได้ในระดับหนึ่ง แล้วไปเน้นการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาให้มากขึ้น และดูแลหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่มีอยู่ในขณะนี้ให้เข้มข้นมากขึ้น โดยใช้การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นพื้นฐานของงานวิจัยของอาจารย์ โดยให้งานวิจัยของบัณฑิตศึกษาและอาจารย์มาเสริมกัน

ตัวแทนสภาอาจารย์มีความเห็นว่า บทบาทที่ทำอยู่ขณะนี้เหมาะสมแล้ว แต่ในอนาคตจะต้องเพิ่มระดับของความเข้มข้นให้มากขึ้น และต้องมีระบบประกันคุณภาพที่เหมาะสม สำหรับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์โดยเฉพาะ

สำหรับความเห็นในระดับคณะผู้บริหารระดับคณบดีจะมุ่งมองบทบาทด้านการสอนไปที่ความเป็นเลิศทางวิชาการของคณะให้มากยิ่งขึ้น เน้นความมีพลวัต และความเป็นที่ยอมรับในนานาชาติ ส่วนในเรื่องการจัดการศึกษาก็จะเน้นการเรียนการสอนในระดับปริญญาโทให้มากขึ้น เน้นการนำผลงานทางวิชาการมาประยุกต์ในเรื่องการเรียนการสอน โดยบางคณะตั้งเป้าหมายไว้ว่าในอนาคตจะเป็นคณะวิจัย ที่เน้นการวิจัยมากกว่าการเรียนการสอน นอกจากนี้ในหลาย ๆ คณะ จะเน้นในเรื่องของการใช้สื่อมาช่วยในการสอนให้มากขึ้น สำหรับการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาในอนาคตนั้น บัณฑิตวิทยาลัยจะดูแลเรื่องของการจัดการเรียนการสอนให้มากขึ้น เน้นความเป็นเลิศ การประกันคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิทยานิพนธ์ โดยจะควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ให้เข้มข้นมากขึ้น

ส่วนในเรื่องของการจัดระบบการเรียนการสอน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าจะต้องใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน และจะต้องมีระบบติดตามผลที่ดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิด

ผู้บริหารระดับอธิการบดี และรองอธิการบดี มีความเห็นว่าจะต้องมีเทคโนโลยีมาช่วยเสริมการเรียนรู้ และจะเน้นไปในเรื่องของการสอน คือ จะเน้นศาสตร์การสอน การสอนเป็น

ความเห็นของผู้บริหารระดับคณบดี จะมุ่งไปที่การใช้สื่อช่วยในการสอนให้มากขึ้น สำหรับสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับนักศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า จะต้องเน้นให้นักศึกษา คิดเป็นและแก้ปัญหาด้วยตัวเองได้

ผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี มุ่งมองไปที่การผลิตบัณฑิตที่จะต้องเป็น คนดีของสังคม สามารถเป็นผู้นำในสังคมได้ และสามารถเรียนรู้อย่างต่อเนื่องได้ โดยจะต้องมีการ ติดตามผลทั้งในระยะ 5 ปี และ 10 ปี ว่าบัณฑิตที่จบจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ไปแล้วเป็นอย่างไร

ผู้บริหารระดับคณบดีมีความเห็นว่า จะต้องจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาเรียนรู้ ด้วยตนเองให้มากยิ่งขึ้น และต้องช่วยตัวเองได้

สำหรับจุดเน้นในเรื่องสาขาวิชาในอนาคต ตามความเห็นของผู้บริหารระดับคณบดี มีความเห็นว่า น่าจะขยายสาขาวิชาทางด้านวิทยาศาสตร์ประยุกต์ เน้นวิชาทางด้านภาษาให้โดดเด่น และ สร้างรายวิชาความเป็นผู้นำ

นอกจากบทบาทด้านการสอนที่ดำเนินการโดยมหาวิทยาลัยและคณะต่าง ๆ แล้ว มหาวิทยาลัยยังมีหน่วยงาน ซึ่งเป็นหน่วยงานที่สนับสนุนบทบาทด้านการสอนของมหาวิทยาลัย เช่น ศูนย์คอมพิวเตอร์ ซึ่งให้บริการห้องปฏิบัติการสำหรับนักศึกษามาใช้คอมพิวเตอร์ สำนักวิทยบริการ ซึ่ง ให้บริการจัดหาหนังสือ อุปกรณ์ต่างๆ มาให้ยืมใช้บริการ ผลิตเอกสารการสอน ตำรา สื่อมัลติมีเดีย และจัดหาหนังสือต่างๆ ตามความต้องการของคณะ/ภาควิชา

3. บทบาทตามภารกิจด้านการวิจัย

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทด้านการวิจัยในเรื่องต่าง ๆ เช่น กำหนดทิศทางด้านการวิจัย ผลงานด้านการวิจัย การส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรให้ทำการวิจัย และการ เผยแพร่ และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ซึ่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหาร ของมหาวิทยาลัย มีความเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ ตามบทบาทด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

3.1 ทิศทางด้านการวิจัย

ตามบทบาทด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในประเด็นของทิศทางของ การวิจัย กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยได้ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทด้านนี้อย่างมี ทิศทาง

ผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี ให้ความเห็นว่า ทิศทางของการวิจัยของมหาวิทยาลัยเป็นทิศทางที่มุ่งไปสู่การตอบสนองปัญหาในสังคมและการพัฒนาท้องถิ่น นอกจากนี้ยังมีความเห็นเพิ่มเติมว่า มหาวิทยาลัยจะต้องพยายามส่งเสริมให้เกิดกลุ่มวิจัย เกิดการวิจัยเป็นทีม และมีการวิจัยแบบครบวงจร และส่งเสริมการวิจัยที่เป็นอาณานิคมศึกษา (area study)

สำหรับผู้บริหารระดับคณบดี มีความเห็นว่าทิศทางของการวิจัยจะเป็นไปตามลักษณะวิชาของคณะนั้น ๆ และตามกรอบของมหาวิทยาลัย

3.2 ผลงานด้านการวิจัย

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์นั้น กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า ผลงานด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยยังมีน้อย โดยผู้ที่ทำวิจัยยังไม่มากนัก ยังขาดการบริหารงานวิจัยอย่างเป็นระบบ การวิจัยยังเป็นแบบลอยตามน้ำ ในส่วนของผลงานด้านการวิจัยที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าอยู่ในระดับดี คือ การวิจัยทางด้าน แพะ ป่าลุ่ม น้ำมัน ยางพารา วิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ ทะเลสาบสงขลา วิทยาศาสตร์ทางทะเล สำหรับผลงานด้านการวิจัยที่คิดว่ายังอ่อนคือ การวิจัยทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

สำหรับความเห็นของผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี มีความเห็นว่าบทบาทด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัย ทำได้ในระดับหนึ่ง ยังไม่มีผลงานที่อยู่ในระดับแนวหน้าของประเทศ แต่อย่างไรก็ตามพัฒนาการของงานวิจัยของมหาวิทยาลัยก็อยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ มีการส่งเสริมให้บุคลากรทำวิจัย แต่ในแง่ของปริมาณของงานวิจัยอยู่ในระดับใช้ได้เท่านั้น เพราะยังมีผู้ทำวิจัยไม่มากนัก สำหรับผลงานด้านการวิจัยที่เห็นว่าอยู่ในระดับดี คืองานวิจัยทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี ส่วนงานวิจัยด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ยังอ่อนมาก

ความเห็นของผู้บริหารระดับคณบดีเกี่ยวกับผลงานด้านการวิจัยนั้น ในคณะที่มีผลงานวิจัย ส่วนใหญ่จะเป็นงานวิจัยประยุกต์และเป็นงานวิจัยเฉพาะตัวบุคคล สำหรับคณะที่ผู้บริหารระดับคณบดีมีความเห็นว่า ยังมีผลงานด้านการวิจัยน้อยคือ คณะเภสัชศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ วิทยาการจัดการ การจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ และวิทยาลัยอิสลามศึกษา

3.3 การส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรให้ทำวิจัย

ในการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรทำวิจัย นั้น กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยสนับสนุนมาโดยตลอด แต่อย่างไรก็ตาม มีความเห็นจากกรรมการบางท่านว่า ยังไม่มีการผลักดันอย่างจริงจังให้บุคลากรทำการวิจัย

สำหรับผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี มีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยพยายามสนับสนุนบุคลากรให้ทำวิจัยเป็นอย่างดี ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ลดภาระงานสอน สนับสนุนให้มีศูนย์เครื่องมือกลาง มีเครื่องอำนวยความสะดวกในการทำวิจัย ให้ทุนวิจัย ให้ยืมเงินทดลองจ่ายเพื่อการทำ

วิจัยก่อนที่จะได้รับงบประมาณ มีการฝึกอบรม การเสริมสร้างให้มีนักวิจัยใหม่ ให้ความสำคัญกับงานวิจัย ติดตามประเมินผล ให้ความช่วยเหลือหาแหล่งทุนสนับสนุน

ในส่วนของตัวแทนสภาอาจารย์ก็มีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยให้การสนับสนุนบุคลากรให้ทำวิจัยอย่างเต็มที่

สำหรับการสนับสนุนในระดับคณะนั้น ได้ให้การสนับสนุนให้บุคลากรทำวิจัยในหลายประการคือ ให้เงินสนับสนุน มีหน่วยเครื่องมือกลาง ลดภาระงานสอน สร้างบรรยากาศทางการวิจัย

3.4 การเผยแพร่และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

บทบาทด้านการวิจัยในเรื่องของการเผยแพร่และการนำไปใช้ประโยชน์ของมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า ในเรื่องของการเผยแพร่ผลงานวิจัย มหาวิทยาลัยมีการเผยแพร่บ้าง แต่ยังไม่ครบทุกสาขา สาขาที่มีการเผยแพร่คือ สาขาทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี แพทยศาสตร์ ส่วนสาขาทางด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ยังไม่มีการเผยแพร่มากนัก ส่วนการตีพิมพ์ผลงานในระดับนานาชาติยังมีน้อยมาก ในด้านการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า มีการนำไปใช้ประโยชน์พอสมควร แต่ยังไม่ใช้ในเชิงพาณิชย์ สำหรับผลงานที่มีความเห็นว่า มีการนำไปใช้ประโยชน์ในระดับดีเยี่ยม ได้แก่ ผลงานวิจัยการพัฒนาเครื่องอบแห้งเมล็ดโกโก้ ส่วนผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ในระดับดี คือ การวิจัยเกี่ยวกับซัลลิสิเมียน้ำยางพารา และระบาดวิทยา แต่อย่างไรก็ตามในเรื่องของการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์นั้น กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าขั้นตอนของการนำไปใช้ประโยชน์ใช้เวลานานมาก ดังนั้น จึงยังไม่สามารถนำผลไปใช้ได้โดยทันที

ผู้บริหารระดับอธิการบดี และรองอธิการบดี มีความเห็นเกี่ยวกับการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยว่า มีความพยายามในการตีพิมพ์มากขึ้น โดยสาขาวิชาที่มีการตีพิมพ์ คือ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แพทยศาสตร์ สำหรับสาขาวิชาที่มีการตีพิมพ์น้อย คือ สาขาวิชาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ส่วนการนำไปใช้ประโยชน์ นั้น มีความเห็นว่า การวิจัยต้องใช้ระยะเวลา กว่าจะนำผลงานไปใช้ประโยชน์ได้ แต่อย่างไรก็ตามงานวิจัยบางเรื่องก็ตั้งอยู่บนพื้นฐานของปัญหา แต่บางเรื่องเป็นการวิจัยเพื่อเป็นข้อมูลไว้เป็นฐาน สำหรับการพัฒนาในระยะยาว

ตัวแทนสภาอาจารย์มีความเห็นในเรื่องการเผยแพร่ผลงานวิจัยของมหาวิทยาลัยว่ายังมีน้อย ส่วนการนำไปใช้ประโยชน์ บางส่วนก็สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

ผู้บริหารระดับคณบดี มีความเห็นในเรื่องของการเผยแพร่ว่า ส่วนใหญ่จะเป็นการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารภายในประเทศ ซึ่งเป็นวารสารของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เอง หรือวารสารอื่น ๆ บ้าง แต่การตีพิมพ์ในระดับนานาชาติยังมีน้อยมาก นอกจากนี้ยังมีการเผยแพร่ โดยการนำเสนอในการประชุม ส่วนเรื่องการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์นั้น ยังมีน้อย

3.5 ความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทด้านการวิจัย

เมื่อศึกษาถึงความพึงพอใจในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทด้านการวิจัยของ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเห็นว่า ยังไม่พึงพอใจกับบทบาทด้านนี้นัก อยากให้มีปริมาณของงานวิจัยมากกว่านี้

ผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี มีความเห็นต่อบทบาทด้านการวิจัยว่า ยังไม่พึงพอใจมากนัก จะต้องผลักดันอีกมาก แต่อย่างไรก็ตาม มหาวิทยาลัยได้มีการสำรวจและปรับนโยบายอยู่เสมอ

ตัวแทนสภาอาจารย์ มีความเห็นเกี่ยวกับบทบาทด้านการวิจัยว่า ผลงานด้านการวิจัย ยังมีน้อย

สำหรับผู้บริหารระดับคณบดี ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ยังไม่พึงพอใจกับบทบาทด้านการวิจัย ทั้งนี้เพราะในแง่ของปริมาณ การตีพิมพ์ และการทำงานเป็นทีม ยังมีน้อยและอาจารย์มีภาระงานด้านอื่นมาก

3.6 สิ่งที่ควรคำนึงถึงในการทำวิจัย

สิ่งที่ควรคำนึงถึงในการทำวิจัย ตามความเห็นของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีหลากหลายประเด็น คือ ควรคำนึงถึง การสร้างองค์ความรู้ การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ การช่วยเหลือสังคม ปัญหาสิ่งแวดล้อม ภูมิปัญญาชาวบ้าน ความพร้อมของมหาวิทยาลัย คุณภาพของงานวิจัย และการนำไปใช้ในการเรียนการสอนโดยเฉพาะระดับบัณฑิตศึกษา

ผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดีมีความเห็นว่า การทำวิจัย ควรคำนึงถึงความพร้อมของมหาวิทยาลัย การเป็นที่พึงของสังคม และเพื่อความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัย

ผู้บริหารระดับคณบดี มีความเห็นว่า การทำวิจัยควรคำนึงถึงการเป็นที่พึ่งของสังคม การสร้างองค์ความรู้ และศักยภาพของนักวิจัย

3.7 ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัย

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคของการทำวิจัยของ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คือ เรื่องคุณภาพของผู้ทำวิจัย คือ ยังมีผู้ทำวิจัยไม่มากนักและตำแหน่งศาสตราจารย์มีน้อยมาก นอกจากนี้ยังมีปัญหาในเรื่องการได้รับเงินวิจัยจากแหล่งทุนอื่นทำให้ไม่สามารถควบคุมทิศทางของการวิจัยได้ และยังไม่มีการบริหารจัดการในระดับมหาวิทยาลัยที่จะทำให้เกิดโครงการวิจัยใหญ่ ๆ ได้

ผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี มีความเห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคในการทำวิจัยของมหาวิทยาลัยอยู่ที่ผู้ทำวิจัย มหาวิทยาลัยพยายามจะให้อาจารย์ทำวิจัยมากขึ้น แต่ขณะนี้ยังไม่ประสบผลสำเร็จ

ผู้บริหารระดับคณบดีส่วนใหญ่มีความเห็นว่าปี 2 ปัญหาและอุปสรรคของการทำวิจัย คือ ปัญหาเรื่องผู้ทำวิจัย คือ ยังมีผู้ทำวิจัยน้อย ซึ่งอาจมีหลายสาเหตุ คือ มีการระงับสอนมาก ไม่มีเวลา ยังไม่มั่นใจในการทำวิจัย และยังไม่มีการสนับสนุนในการทำวิจัย

3.8 บทบาทด้านการวิจัยในอนาคต

สำหรับบทบาทในด้านการวิจัยในอนาคตของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นหลากหลาย โดยมีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยจะต้องทำวิจัยให้มากขึ้น ต้องหาวิธีการกลไกในการสนับสนุนให้มีผู้ทำวิจัยมากขึ้น ต้องรู้จักใช้คนเก่งให้เป็นประโยชน์ ส่วนลักษณะของการทำวิจัย ควรเน้นการทำวิจัยแบบเป็นชุดโครงการ การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาท้องถิ่น การวิจัยเชิงพาณิชย์ ต้องรักษาสมาคมของการวิจัยพื้นฐานและการวิจัยประยุกต์ และมีการวิจัยร่วมกับภาคเอกชนและต่างประเทศเพื่อยกระดับมาตรฐานการวิจัยของมหาวิทยาลัย

ผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี มีความเห็นหลากหลายเกี่ยวกับบทบาทด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยในอนาคต โดยมีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยจะต้องทำวิจัยให้มากขึ้น จะต้องสร้างนักวิจัยใหม่ โดยจะต้องมีระบบที่เอื้อให้ทำวิจัยโดยไม่มีอุปสรรคมากเกินไป สำหรับลักษณะของงานวิจัยที่ต้องการให้เกิดนั้น ต้องการให้พัฒนาให้มีการทำวิจัยเป็นกลุ่ม ทำวิจัยเกี่ยวกับปัญหาของสังคม ปัญหาท้องถิ่น วิจัยเชิงนโยบาย โดยผลงานวิจัยจะต้องเกิดประโยชน์ต่อสังคม และชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยและพัฒนาไปสู่การวิจัยเชิงพาณิชย์

สำหรับตัวแทนสภาอาจารย์ มีความเห็นว่าบทบาทด้านการวิจัยในอนาคตของมหาวิทยาลัยจะต้องใช้คนเก่งให้เป็นประโยชน์ และจะต้องพัฒนานักวิจัยแบบครบวงจร ตั้งแต่การฝึกอบรมการเขียนโครงการวิจัย ไปจนถึงการฝึกปฏิบัติ การติดตามประเมินผล และจะต้องนำงานวิจัยมาใช้ประโยชน์ได้ นอกจากนี้ควรจัดให้มีรายวิชาเกี่ยวกับการวิจัยในระดับปริญญาตรีด้วย

ส่วนผู้บริหารระดับคณบดี ส่วนใหญ่มีความเห็นต่อบทบาทด้านการวิจัยในอนาคตของมหาวิทยาลัยว่า จะต้องมุ่งสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ มีการทำวิจัยแบบเป็นทีม และผลงานด้านการวิจัยจะต้องเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่น และเป็นการทำวิจัยที่มีผลกระทบ นอกจากนี้ยังมีความเห็นในประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับบทบาทด้านการวิจัยในอนาคตคือ จะต้องเสริมสร้างให้มีนักวิจัยใหม่ ต้องลดภาระงานสอน ต้องส่งเสริมการวิจัยด้วยการช่วยเหลือหาแหล่งทุน ให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัย และมีการติดตามประเมินผล ในส่วนของโครงการวิจัยนั้น จะต้องมีการวิจัยใหญ่ ๆ เน้นคุณภาพของการวิจัย และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ โดยเน้นการวิจัยเชิงพัฒนา และผลักดันให้เกิดศูนย์วิจัย นอกจากนี้จะต้องให้นักศึกษาในระดับปริญญาโท ปริญญาเอกเป็นส่วนหนึ่งในการทำวิจัย

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังมีหน่วยงานที่เป็นหน่วยงานสนับสนุนบทบาทด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัย เช่น สำนักวิจัยและพัฒนา ซึ่งจะประสานและสนับสนุนการวิจัยในลักษณะสหสาขาวิชา ศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ ซึ่งให้บริการเครื่องมือวิทยาศาสตร์ที่มีราคาแพง เพื่อใช้ในการวิจัย

ศูนย์คอมพิวเตอร์ ซึ่งให้บริการการใช้คอมพิวเตอร์ในการวิจัย และโครงการจัดตั้งสถาบันทรัพยากรชายฝั่ง ซึ่งทำการวิจัยหารูปแบบการจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ ได้สามารถใช้เป็นกรอบในการปฏิบัติงานได้

4. บทบาทด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมในเรื่องต่าง ๆ เช่น ลักษณะการให้บริการทางวิชาการ การให้บริการทางวิชาการแก่กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ซึ่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีความเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

4.1 ลักษณะการให้บริการทางวิชาการ

บทบาทด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตามความเห็นของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทด้านนี้ได้ดีพอสมควร คือ ระบุปัญหา และให้บริการในทางวิจัย ผูกอบรมให้ความรู้ และให้คำแนะนำทางวิชาการ แต่อย่างไรก็ตามจะต้องมีการจัดระบบการให้บริการให้ดี และต้องให้บริการที่ลงไปถึงชุมชนจริง ๆ นอกจากนี้ในประเด็นอื่น ๆ ของการให้บริการทางวิชาการ เช่น เรื่องการใช้งานวิจัยเป็นฐานของการให้บริการทางวิชาการ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยยังไม่ได้โยงงานวิจัยกับงานบริการวิชาการเข้าด้วยกัน นอกจากนี้ในประเด็นของการให้บริการเพื่อหารายได้ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า จะต้องกระทำโดยมีขอบเขต ส่วนในประเด็นของการให้บริการในเชิงรุกหรือเชิงรับนั้น กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าการให้บริการทางวิชาการจะต้องมีทั้งเชิงรุกและเชิงรับ

ผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี มีความเห็นเกี่ยวกับบทบาทด้านการให้บริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยว่า มีหน่วยงานที่รองรับโดยชัดเจน คือ สำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง และยังมีการให้บริการทางวิชาการโดยคณะต่างๆ โดยลักษณะการให้บริการวิชาการของมหาวิทยาลัย มี 3 ลักษณะคือ การให้บริการแก่ผู้ด้อยโอกาส การให้บริการพอดั้มทุน และการให้บริการแบบมีกำไร แต่ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการให้บริการวิชาการของมหาวิทยาลัย ยังไม่ได้ลงลึกไปถึงชุมชนอย่างแท้จริง นอกจากนี้ในประเด็นอื่นๆ ของการให้บริการทางวิชาการ เช่น เรื่องการใช้งานวิจัยเป็นฐานของการให้บริการทางวิชาการ ผู้บริหารมีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยยังไม่ได้ใช้งานวิจัยเป็นฐานของการให้บริการทางวิชาการ นอกจากนี้ในประเด็นของการให้บริการเพื่อหารายได้ ผู้บริหารมีความเห็นว่า การหารายได้จะต้องอยู่บนพื้นฐานที่ถูกต้องเหมาะสมทางวิชาการ ซึ่งในอนาคตมหาวิทยาลัยก็มีความต้องการในเรื่องของการหารายได้ เพราะโดยหลักการ มหาวิทยาลัยต้องการเงินมาพัฒนามหาวิทยาลัยค่อนข้างมาก ดังนั้นเรื่องการให้บริการที่ขาดทุนมาก ๆ คงจะต้องทำน้อยลง อย่าง

น้อยก็ต้องให้บริการในแบบที่สามารถเลี้ยงตัวเองได้ ส่วนในประเด็นของการให้บริการในเชิงรุกหรือเชิงรับ นั้น ผู้บริหารมีความเห็นว่าที่ผ่านมาลักษณะการให้บริการของมหาวิทยาลัยเป็นในลักษณะเชิงรับ ซึ่งต่อไปจะต้องมีทั้งในลักษณะเชิงรับและเชิงรุก

ในส่วนของตัวแทนสภาอาจารย์ มีความเห็นเกี่ยวกับบทบาทด้านการให้บริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยว่า มีหน่วยงานที่รองรับอยู่แล้ว แต่อย่างไรก็ตามการให้บริการวิชาการของมหาวิทยาลัยยังไม่ได้ใช้งานวิจัยเป็นฐาน และยังขาดการสื่อสารกับสังคม ไม่ได้ช่วยแก้ปัญหาให้กับสังคมโดยทันที

สำหรับผู้บริหารระดับคณบดี มีความเห็นเกี่ยวกับบทบาทด้านการให้บริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยว่า ลักษณะการให้บริการจะขึ้นอยู่กับธรรมชาติของคณะวิชานั้น ๆ เช่น คณะแพทยศาสตร์ ให้บริการเกี่ยวกับโรงพยาบาล คณะเภสัชศาสตร์ให้บริการเกี่ยวกับการใช้ยาเป็นต้น ซึ่งลักษณะของการให้บริการมีหลายลักษณะ เช่น การให้การรักษายาบาล การสอน ฝึกอบรม ทดลอง ตรวจสอบ วิเคราะห์ ทางวิทยาศาสตร์ ให้บริการเชิงพาณิชย์และการเป็นที่ปรึกษา นอกจากนี้ในประเด็นอื่น ๆ ของการให้บริการทางวิชาการเช่น เรื่องการใช้งานวิจัยเป็นฐานของการให้บริการทางวิชาการ ผู้บริหารระดับคณบดี ส่วนใหญ่มีความเห็นไม่ได้มีการใช้งานวิจัยเป็นฐานของการให้บริการทางวิชาการ นอกจากนี้ในประเด็นของการให้บริการเพื่อหารายได้ ผู้บริหารระดับคณบดีมีความเห็นว่าการให้บริการของคณะมีทั้งแบบให้เปล่า พอคุ้มทุน และมีกำไร แต่ส่วนใหญ่การให้บริการจะเป็นแบบเลี้ยงตัวเองได้ และหารายได้จากบริการ ส่วนในประเด็นของการให้บริการในเชิงรุกหรือเชิงรับนั้นผู้บริหารระดับคณบดีส่วนใหญ่มีความเห็นว่าจะเป็นการให้บริการในเชิงรับ และการให้บริการในเชิงรุกและเชิงรับผสมกัน

4.2 กลุ่มเป้าหมายในการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

สำหรับประเด็นเรื่องกลุ่มเป้าหมายในการให้บริการนั้น ในระดับมหาวิทยาลัยตามความเห็นของผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี มีความเห็นว่าจะให้ความช่วยเหลือทั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่ไม่ด้อยโอกาส

ส่วนกลุ่มเป้าหมายในการให้บริการในระดับคณะนั้น กลุ่มเป้าหมายจะหลากหลาย โดยส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับลักษณะธรรมชาติวิชาของคณะนั้น เช่น คณะแพทยศาสตร์ให้บริการในแวดวงการแพทย์และสาธารณสุข คณะวิศวกรรมศาสตร์ให้บริการแก่กลุ่มผู้ประกอบการ คณะวิทยาการจัดการให้บริการแก่นักธุรกิจ คณะศึกษาศาสตร์ให้บริการแก่นักการศึกษา เป็นต้น

4.3 สิ่งที่ควรคำนึงถึงในการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่าให้บริการทางวิชาการแก่สังคมจะต้องคำนึงถึงความพร้อมของมหาวิทยาลัย ประโยชน์ของสังคม คุณภาพของการให้บริการและความเหมาะสม เช่น ต้องไม่ทำมากเกินไปจนไม่มีเวลาทำวิจัย และควรตีกรอบให้ชัดเจน ไม่ควรให้บริการแบบไม่มีทิศทาง

ส่วนผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี มีความเห็นว่าการที่ควรคำนึงถึงในการให้บริการทางวิชาการ คือ ความพร้อมของมหาวิทยาลัย และความต้องการของสังคมของท้องถิ่น

สำหรับผู้บริหารระดับคณบดีมีความเห็นว่า การให้บริการทางวิชาการควรคำนึงถึงความพร้อมของคณะและความต้องการของสังคม

4.4 ความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของการปฏิบัติหน้าที่ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่า อยู่ในระดับที่ใช้ได้

ผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี มีความเห็นว่า การให้บริการทางวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยอยู่ในระดับใช้ได้ โดยทิศทางการให้บริการเป็นทิศทางที่ถูกต้องแล้ว การให้บริการกลุ่มที่เน้นการเสริมทักษะ และกลุ่มผู้ด้อยโอกาส อยู่ในระดับใช้ได้ แต่การให้บริการกับกลุ่มที่เน้นการพัฒนา การให้บริการที่เป็นการแก้ปัญหาของท้องถิ่น และการพัฒนาประเทศ ยังต้องปรับตัว

ตัวแทนสภาอาจารย์มีความเห็นเกี่ยวกับการให้บริการทางวิชาการว่า ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ เพราะการให้บริการ จะต้องเชื่อมโยงกับการเรียนการสอนและการวิจัย ถ้าทำในเรื่องการเรียนการสอน และการวิจัย ไม่มีประสิทธิภาพมากนัก ก็จะส่งผลถึงการให้บริการทางวิชาการอ่อนลงไปด้วย

สำหรับผู้บริหารระดับคณบดี ส่วนใหญ่เห็นว่า การปฏิบัติหน้าที่ในด้านการให้บริการทางวิชาการในแต่ละคณะอยู่ในระดับที่ใช้ได้ แต่จะต้องปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น

4.5 ปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

ปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมตามความเห็นของผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี มีความเห็นว่า บุคลากรในมหาวิทยาลัยยังมีสังคมของตนเองที่ไม่ได้ไปเกี่ยวข้องกับสังคมภายนอกนัก จึงต้องใช้เวลาในการเปลี่ยนทัศนคติว่า มหาวิทยาลัยเป็นมหาวิทยาลัยของมวลชนเป็นสมบัติของประชาชน เพราะฉะนั้น เรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาของสังคม และมหาวิทยาลัยมีความรู้ความสามารถ มหาวิทยาลัยจะเพิกเฉยต่อปัญหานั้นไม่ได้ นอกจากนี้ยังมีความเห็นว่า การให้บริการแก่ชุมชนอย่างแท้จริงยังมีน้อย การนำความรู้ทางวิชาการไปแก้ปัญหาให้กับชุมชนยังไม่ชัดเจน

ตัวแทนสภาอาจารย์มีความเห็นว่า การให้บริการส่วนใหญ่ ยังไม่ได้นำผลจากการวิจัยมาใช้มากนัก และการให้บริการบางโครงการไม่ได้ศึกษาความเป็นไปได้ ทำให้ประสบปัญหา และต้องมาแก้ไขภายหลัง นอกจากนี้ การทำบริการมากเกินไป ทำให้โอกาสในการทำวิจัยน้อยลง

ผู้บริหารระดับคณบดี มีความเห็นเรื่องปัญหาและอุปสรรคของการให้บริการทางวิชาการอย่างหลากหลาย โดยมีความเห็นว่า ปัญหาและอุปสรรค คือ ขาดบุคลากรที่จะไปให้บริการ รวมถึงเวลาและงบประมาณ นอกจากนี้ยังเห็นว่า การให้บริการยังมีน้อย และไม่ได้ให้อะไรแก่ชุมชนอย่างแท้จริง ไม่ได้นำความรู้ทางวิชาการไปแก้ปัญหาชุมชน และการประชาสัมพันธ์ยังมีน้อย ทำให้งานบริการวิชาการไม่ได้เป็นงานเชิงรุก

4.6 บทบาทด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมในอนาคต

บทบาทด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในอนาคต กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ามหาวิทยาลัยจะต้องเสริมบทบาทในเชิงรุก เพื่อแก้ปัญหาใน

ท้องถิ่น ภูมิภาคและชั้นนำสังคม ตลอดจนการให้บริการในระดับนานาชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประเทศใน อินโดจีน และอาเซียน นอกจากนี้ลักษณะการให้บริการควรควบคู่กันไปทั้งการให้บริการแบบให้เปล่า และการให้บริการแบบมีรายได้

สำหรับบทบาทด้านการให้บริการทางวิชาการในอนาคต ตามความเห็นของผู้บริหาร ระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี มีความเห็นว่าในอนาคตมหาวิทยาลัยจะต้องให้บริการอย่างเต็มตามศักยภาพที่มี และจะต้องบริหาร กระตุ้น พัฒนาให้บุคลากรมีความตื่นตัวที่จะให้บริการทางวิชาการมากกว่านี้ และจะต้องใช้ความรู้ด้านการวิจัยมาเป็นพื้นฐานในการให้บริการทางวิชาการ รวมทั้งจะต้องเรียนรู้ ปัญหาในสังคมมากขึ้น และพยายามแก้ปัญหานั้น นอกจากนี้รูปแบบการให้บริการอาจจะต้องเพิ่มรูปแบบ ให้หลากหลายมากขึ้นและจะต้องทำในเชิงรุกและหารายได้

ผู้บริหารระดับคณบดี มีความเห็นว่าในอนาคตจะต้องพัฒนาความพร้อมของบุคลากรในการออกไปให้บริการทางวิชาการ จะต้องให้บริการอย่างเป็นระบบ ให้บริการในเชิงรุก และผลงานด้านการ ให้บริการจะต้องมีคุณภาพ ได้รับความเชื่อถือ

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังมีหน่วยงานที่เป็นหน่วยสนับสนุนบทบาทด้านการให้บริการ ทางวิชาการของมหาวิทยาลัย เช่น สำนักส่งเสริมและการศึกษาต่อเนื่อง ซึ่งให้บริการแก่กลุ่มผู้ด้อย โอกาส ให้บริการแบบพอดั้มทุน และให้บริการแบบหารายได้ โดยทำหน้าที่จัดอบรมและเผยแพร่ข่าวสารสู่ชุมชน ซึ่งการให้บริการจะเป็นทั้งเชิงรุกและเชิงรับ แต่ต่อไป จะให้บริการแบบเชิงรุกมากขึ้น และมี ศูนย์คอมพิวเตอร์ ซึ่งให้บริการโดยการจัดฝึกอบรม ให้บริการใช้คอมพิวเตอร์ ให้บริการอินเทอร์เน็ต ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับเรื่องคอมพิวเตอร์ มีศูนย์เครื่องมือวิทยาศาสตร์ ซึ่ง ให้บริการในการตรวจสอบ ทดสอบ วิเคราะห์ตัวอย่าง ตรวจสอบคุณภาพของสินค้า ผลิตภัณฑ์ ซึ่งการให้ บริการไม่ได้เป็นในลักษณะให้เปล่าแต่จะคิดค่าบริการ นอกจากนี้ ยังมีสำนักส่งเสริมศิลปะและ วัฒนธรรม ซึ่งให้บริการในเรื่องของโครงการอบรมทางด้านศิลปวัฒนธรรม ซึ่งเป็นการให้บริการแบบพอดั้มทุน

5. บทบาทด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ในเรื่องต่าง ๆ เช่น การจัดกิจกรรมส่งเสริม พิธี อนุรักษศิลปวัฒนธรรม ซึ่งกรรมการสภา มหาวิทยาลัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีความเห็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทด้าน การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

5.1 ลักษณะการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีความเห็นต่อบทบาทด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่า มหาวิทยาลัยทำบทบาททางด้านนี้บ้างแต่ไม่มากนัก เป็นลักษณะของความสนใจเฉพาะบุคคลมากกว่า แต่อย่างไรก็ตามยังมีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยทำบทบาทด้านนี้ได้ดีในแง่ของการพยายามสนับสนุนรักษา ศิลปะ และวัฒนธรรมของท้องถิ่น และภูมิภาค ซึ่งส่วนมากเป็นกิจกรรมพิเศษ นอกเหนือจากการเรียนการสอน

ผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี มีความเห็นว่า บทบาทด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย ยังเป็นในลักษณะของการจัดกิจกรรมต่าง ๆ การเก็บรวบรวม สะสม เผยแพร่ และการทำงานแบบเป็นเครือข่าย แต่การจัดการเรียนการสอนและการวิจัย ทางศิลปวัฒนธรรม ยังมีน้อย

ตัวแทนสภาอาจารย์มีความเห็นว่า บทบาทด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยยังเป็นในลักษณะของการจัดกิจกรรมและการเก็บรวบรวม โดยที่มหาวิทยาลัยไม่ได้ใช้ความพยายามในเรื่องของศิลปวัฒนธรรมมากนัก และการวิจัยทางด้านศิลปวัฒนธรรม ยังน้อยมาก

สำหรับบทบาทด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของแต่ละคณะนั้น ผู้บริหารระดับคณบดีส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า คณะมีบทบาททางด้านนี้น้อยมาก ลักษณะของบทบาทที่ทำ คือ เข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย

5.2 การจัดการเรียนการสอนทางด้านศิลปวัฒนธรรม

ผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี มีความเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนทางศิลปวัฒนธรรมมีน้อยมาก และผู้บริหารระดับคณบดีก็มีความเห็นเช่นเดียวกัน คือ มีการจัดการเรียนการสอนน้อยมาก อาจจะมีบ้างเป็นการสอดแทรกในวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคล และสอดแทรกอยู่ในกิจกรรมนักศึกษา

5.3 การวิจัยทางศิลปวัฒนธรรม

ผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี ตัวแทนสภาอาจารย์ และผู้บริหารระดับคณบดี มีความเห็นเช่นเดียวกัน ในเรื่องของการวิจัยทางศิลปวัฒนธรรมว่า มีการวิจัยน้อยมาก

5.4 ความเหมาะสมของการปฏิบัติหน้าที่ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า การปฏิบัติหน้าที่ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบาย งบประมาณ และมีการร่วมมือกับเอกชน

ผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี มีความเห็นว่า เรื่องการเผยแพร่ใช้ได้แล้ว แต่ยังไม่ได้ลงลึกถึงการวิจัย

ผู้บริหารระดับคณบดีมีความเห็นว่า ไม่พอใจกับบทบาทด้านนี้

5.5 บทบาทด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมในอนาคต

การปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ในอนาคต กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า จะต้องตั้งหน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบโดยตรง จะทำให้การทำงานมีวัตถุประสงค์และแผนงานที่ชัดเจนและมีความต่อเนื่อง และต้องทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นแต่ต้องไม่ทำซ้ำซ้อนกัน แต่อย่างไรก็ตามยังมีความเห็นจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ อีกหลายประเด็นเกี่ยวกับบทบาททางด้านนี้ คือ มหาวิทยาลัยจะต้องสร้างวัฒนธรรมวิชาการ วัฒนธรรมของความรู้ บทบาทด้านนี้จะต้องเป็นเรื่องของทุก ๆ คน ไม่ใช่เป็นเรื่องที่มหาวิทยาลัยจะต้องทำ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไม่จำเป็นจะต้องแยกเป็นแผนงานต่างหาก แต่ต้องให้เป็นส่วนหนึ่งของชีวิต

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังมีหน่วยงานที่เป็นหน่วยสนับสนุนบทบาทด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย คือ โครงการจัดตั้งสถาบันวัฒนธรรมศึกษา และศูนย์ส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม ซึ่งทำหน้าที่ ศึกษาวิจัย อนุรักษ์ ส่งเสริม เผยแพร่ พิธีกรรม ศิลปสถาน สนับสนุน พัฒนาและแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรม

6. ภาพรวมของบทบาทตามภารกิจทั้ง 4 ด้าน

จากการสัมภาษณ์ความเห็นของกรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในเรื่องของบทบาทด้านการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม นั้น เมื่อสัมภาษณ์ความเห็นในภาพรวมของบทบาททั้ง 4 ด้านในประเด็นของความสำเร็จของบทบาทตามภารกิจทั้ง 4 ด้าน ความเอื้อต่อกันและส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกันของบทบาทแต่ละด้าน และบทบาทที่ควรจะเป็นจุดเน้นในอนาคต กรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มีความเห็นในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ คือ

6.1 ความสำเร็จของบทบาทตามภารกิจทั้ง 4 ด้าน

เมื่อเปรียบเทียบบทบาทตามภารกิจด้านการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นในเชิงเปรียบเทียบเกี่ยวกับความสำเร็จในระหว่างบทบาททั้ง 4 ด้าน โดยมีความเห็นว่า บทบาทที่ประสบความสำเร็จมากกว่าบทบาทอื่น คือ บทบาทด้านการสอน การผลิตบัณฑิต รองลงมาคือ บทบาทด้านการวิจัย แต่อย่างไรก็ตามยังมีความเห็นในบางส่วนว่าบทบาทด้านการวิจัยและบทบาทด้านการให้บริการวิชาการ ประสบความสำเร็จใกล้เคียงกัน และมีความเห็นว่าบทบาททั้ง 2 ด้านนี้ เป็นบทบาทที่ไม่โดดเด่น

ผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าบทบาทที่ประสบความสำเร็จมากกว่าบทบาทอื่น คือ บทบาทด้านการสอน ผลิตบัณฑิต รองลงมาคือบทบาทด้านการให้บริการวิชาการ และบทบาทด้านการวิจัยตามลำดับ

ตัวแทนสภาอาจารย์มีความเห็นว่าบทบาทที่ประสบความสำเร็จมากกว่าบทบาทอื่น คือ บทบาทด้านการสอน รองลงมาคือบทบาทด้านการให้บริการวิชาการ และบทบาทด้านการวิจัย ตามลำดับ

สำหรับผู้บริหารระดับคณบดี ส่วนหนึ่งมีความเห็นว่ายังไม่พึงพอใจกับการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาททั้ง 4 ด้าน แต่อีกส่วนหนึ่งมีความเห็นว่า พึงพอใจกับบทบาททั้ง 4 ด้านแล้ว แต่ไม่มีความเห็นว่าบทบาทด้านไหนประสบความสำเร็จมากกว่ากัน อีกส่วนหนึ่งได้เรียงลำดับความพึงพอใจ โดยเห็นว่าบทบาทที่ประสบผลสำเร็จมากกว่าบทบาทด้านอื่น คือ บทบาทด้านการสอน

สำหรับผู้บริหารระดับผู้อำนวยการศูนย์ สถาบัน สำนัก ซึ่งเป็นหน่วยงานสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของมหาวิทยาลัยตามภารกิจทั้ง 4 ด้าน ส่วนใหญ่มีความเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจความสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ว่า มีความพอใจและประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง

เมื่อศึกษาในภาพรวมทั้งหมดของกรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัยพบว่า ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า บทบาทที่ประสบความสำเร็จมากกว่าบทบาทด้านอื่น คือ บทบาทด้านการสอน ผลิตบัณฑิต รองลงมาคือ บทบาทด้านการให้บริการวิชาการ และบทบาทด้านการวิจัยตามลำดับ สำหรับความเห็นของกรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่อยู่ในลำดับรองลงมา มีความเห็นว่าบทบาทที่ประสบผลสำเร็จมากกว่าบทบาทด้านอื่น คือ บทบาทด้านการสอน การผลิตบัณฑิต รองลงมาคือ บทบาทด้านการวิจัย

6.2 ความเอื้อต่อกันและส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกันของบทบาทแต่ละด้าน

เมื่อศึกษาความเห็นของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิว่าการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจทั้ง 4 ด้านของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เอื้อต่อกันและส่งเสริมสนับสนุนกันและกันหรือไม่ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่มีความเห็นว่า บทบาททั้ง 4 ด้านเอื้อต่อกันบ้างแต่ในภาพรวมยังน้อยอยู่

ผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าบทบาททั้ง 4 ด้านของมหาวิทยาลัยเอื้อต่อกัน แต่การบูรณาการที่เห็นชัดว่าเอื้อต่อกันยังน้อย

ตัวแทนสภาอาจารย์มีความเห็นว่าบทบาททั้ง 4 ด้านของมหาวิทยาลัยยังไม่เอื้อต่อกัน ยังเป็นการแยกส่วนกันอยู่

ผู้บริหารระดับคณบดีส่วนใหญ่มีความเห็นว่าบทบาททั้ง 4 ด้านของมหาวิทยาลัย ยังไม่เอื้อต่อกัน

เมื่อศึกษาในภาพรวมทั้งหมดของกรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาททั้ง 4 ด้านของมหาวิทยาลัยยังไม่เอื้อต่อกัน สำหรับความเห็นในลำดับรองลงมาคือ เอื้อต่อกันแล้วและต้องดูเป็นส่วนๆไป ตามลำดับ

6.3 บทบาทที่ควรเน้นในอนาคต

เมื่อศึกษาในอนาคตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ควรจะเน้นการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทด้านใด กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่มีความเห็นว่ามหาวิทยาลัยควรเน้นบทบาทด้านการสอนและการวิจัย

ผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดีส่วนใหญ่ มีความเห็นว่าควรเน้นบทบาทด้านการวิจัย

ตัวแทนสภาอาจารย์มีความเห็นว่าควรเน้นบทบาทด้านการสอนและการวิจัย

ผู้บริหารระดับคณบดีส่วนใหญ่มีความเห็นว่าควรเน้นบทบาทด้านการสอนและการวิจัย

เมื่อศึกษาในภาพรวมทั้งหมดของกรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่มีความเห็นว่ามหาวิทยาลัยควรเน้นบทบาทด้านการสอนและการวิจัย ส่วนความเห็นในลำดับรองลงมาคือ มหาวิทยาลัยควรเน้นบทบาทด้านการวิจัย

6.4 บทบาทด้านสิ่งแวดล้อม

นอกจากการศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ด้วย ยังได้ศึกษามหาวิทยาลัยอื่นด้วย ซึ่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัย ทั้งในกลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี ตัวแทนสภาอาจารย์และผู้บริหารระดับคณบดี ส่วนใหญ่มีความเห็นว่ามหาวิทยาลัยมีบทบาทด้านสิ่งแวดล้อม และทำบทบาทด้านนี้ได้ดี เช่น การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

7. ข้อเสนอแนะของกรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

จากการสัมภาษณ์กรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาททั้ง 4 ด้านนั้น กรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัยได้ให้ข้อเสนอแนะต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาททั้ง 4 ด้าน ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ คือ

7.1 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทด้านการสอน

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทด้านการสอน เป็นข้อเสนอแนะของตัวแทนสภาอาจารย์และผู้บริหารระดับคณบดี โดยมีข้อเสนอแนะ คือ

ตัวแทนสภาอาจารย์ เสนอแนะว่า หลักสูตรที่มหาวิทยาลัย สร้างขึ้นมาควรให้สอดคล้องกับสิ่งที่จะไปพัฒนาในอนาคต

ผู้บริหารระดับคณบดี มีข้อเสนอแนะในเรื่องของรูปแบบของการเรียนการสอน ว่าควรจะต้องเปลี่ยนไป และควรจะเป็นการเรียนการสอนที่เชื่อมกับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศให้ได้ โดยเฉพาะในระดับบัณฑิตศึกษา ในเรื่องของการผลิตบัณฑิตเสนอแนะว่า ควรลดการขยายฐานระดับปริญญาตรีลง โดยควรมีอัตราส่วนจำนวนนักศึกษา ในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาเท่ากับ 1 : 1

และต้องพยายามผลักดันระดับมหาบัณฑิตไปสู่ระดับปริญญาเอก นอกจากนี้จะต้องรณรงค์เรื่อง คุณธรรมจริยธรรมของนักศึกษา และบัณฑิตของมหาวิทยาลัย จะต้องมีความรู้ที่จะทำงานได้อย่างมี คุณภาพ สามารถแข่งขันได้ ในเรื่องของหลักสูตร เสนอแนะว่า หลักสูตรของมหาวิทยาลัยจะต้องเป็นที่ ต้องการของผู้ใช้บัณฑิตทั้งภาครัฐ เอกชน และอุตสาหกรรม

7.2 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทด้านการวิจัย

ผู้บริหารระดับคณบดีให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทด้านการวิจัย ในเรื่องของการ พัฒนานักวิจัยว่า มหาวิทยาลัยจะต้องรวมตัวกันในระดับประเทศเพื่อทำให้คุณค่าของนักวิจัยเพิ่มขึ้น ต้องสร้างบรรยากาศระดับชาติให้นักวิจัยมีคุณค่า ต้องให้กำลังใจนักวิจัย พยายามพัฒนานักวิจัยให้มีขีด ความสามารถ และให้ที่ปรึกษาโครงการวิจัยมีค่าตอบแทนพอสมควร นอกจากนี้จะต้องสร้างให้เกิดกลุ่ม วิจัย และผลงานด้านการวิจัยจะต้องนำไปใช้ และสามารถหารายได้ได้ด้วย

7.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทด้านการให้บริการทางวิชาการแก่ สังคม

ผู้บริหารระดับคณบดี ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทด้านการให้บริการทางวิชาการแก่ สังคมว่ามหาวิทยาลัยจะต้องปรับระบบการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมใหม่ โดยจะต้องออกไปข้างนอก สืบหาความต้องการ กลุ่มเป้าหมายให้ชัดเจนก่อน จึงจะวางเป้าหมาย โครงการ วางแผนในการให้ บริการ และการให้บริการทางวิชาการจะต้องขึ้น่าสังคมได้

7.4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ผู้บริหารระดับคณบดีให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ว่า จะต้องทบทวนบทบาทให้ชัดเจนว่ามีจุดเน้นตรงไหนแล้วจึงจะสร้างภารกิจของเราขึ้นมาได้

ผู้บริหารระดับผู้อำนวยการศูนย์ ให้ข้อเสนอแนะว่า ในส่วนของผู้บริหารมหาวิทยาลัยจะ ต้องเข้าใจภารกิจด้านนี้ให้ชัดเจน การวางนโยบายในลำดับต่อมา จนถึงหน่วยงานก็มีความชัดเจน มากขึ้น เพื่อให้ผู้ปฏิบัติสามารถเห็นทิศทางของตนเองได้ นอกจากนี้ยังเสนอแนะว่า อยากรู้งานทาง ด้านวัฒนธรรมเป็นของกลางที่ไม่ได้ผูกขาดกับหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง เพราะอยู่ในวิถีชีวิตของทุกคน อยากรู้ให้คนละต่าง ๆ เข้าใจภารกิจด้านนี้อย่างจริงจัง

นอกจากข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทตามภารกิจทั้ง 4 ประการแล้ว ยังมีข้อเสนอแนะ ในประเด็นอื่น ๆ อีกด้วย เช่นประเด็นของการขึ้น่าสังคม การเป็นที่พึ่งของท้องถิ่น การบริหารงานและ การปฏิบัติงาน ดังนี้

7.5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการขึ้น่าสังคม และเป็นที่พึ่งของท้องถิ่น

ผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการขึ้น่าสังคมและ การเป็นที่พึ่งของท้องถิ่นว่า มหาวิทยาลัยต้องทบทวนปรัชญา เป้าหมายของมหาวิทยาลัย และปรับ เปลี่ยนให้ตอบสนองต่อภาคใต้เป็นหลักด้วย นอกจากนี้ อยากรู้ให้มหาวิทยาลัยเป็นแบบอย่างที่ดีของ สังคม เป็นตัวอย่างที่ดีในการบริหารงานวิชาการ และให้วิชาการให้เป็นประโยชน์ต่อชุมชนให้มากที่สุด

มหาวิทยาลัยจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและจะต้องมีจุดเด่นในเรื่องที่เป็นเชิงชั้นนำสังคมมากขึ้น โดยเฉพาะทางด้านนโยบาย

ผู้บริหารระดับผู้อำนวยการศูนย์ มีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยควรลดช่องว่างระหว่างความเป็นมหาวิทยาลัยกับสังคมลง ใช้สิ่งที่มีอยู่ และศักยภาพที่มีไปพัฒนาสังคมและเป็นแบบอย่างให้กับสังคมอย่างแท้จริง นอกจากนี้ต้องฝึกนักศึกษาให้ออกไปรับใช้สังคมด้วย

7.6 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานของมหาวิทยาลัย

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานของมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ว่า มหาวิทยาลัยจะต้องปรับปรุงระบบการบริหารงานใหม่โดยจะต้องเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบาล มหาวิทยาลัยจะต้องพึ่งตัวเองมากยิ่งขึ้น โดยสามารถบริหารในเชิงธุรกิจได้ พัฒนาแสวงหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาของมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ในระดับคณะจะต้องมีเป้าประสงค์ มีกลยุทธ์ มีแผนงานในการทำงานที่ชัดเจนเพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ และเนื่องจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์เป็นมหาวิทยาลัย หลายวิทยาเขต ดังนั้นจึงต้องจัดระบบการบริหารงานให้ดี และควรมีการถ่ายโอนประสบการณ์ระหว่างมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้

ผู้บริหารงานระดับอธิการบดีและรองอธิการบดี ให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารของมหาวิทยาลัยควรจะต้องมีภาพทางวิชาการมากขึ้น และในส่วนของการบริหารงานหลายวิทยาเขต จะต้องหาค้นหาวิธีการผลักดันให้วิทยาเขตที่มีความพร้อมสามารถเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้มีความเป็นอิสระคล่องตัวมากที่สุด

ตัวแทนสภาอาจารย์ให้ข้อเสนอแนะว่าผู้บริหารมหาวิทยาลัยจะต้องเป็นผู้บริหารมืออาชีพ และต้องแก้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยใหม่ ในส่วนของการเป็นมหาวิทยาลัยหลายวิทยาเขต ก็ต้องสร้างรูปแบบการเป็นมหาวิทยาลัยหลายวิทยาเขตที่แน่ชัด และจะต้องปรับปรุงองค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัยใหม่

ผู้บริหารระดับคณบดี ให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารจะกล้าตัดสินใจ ต้องมีกลยุทธ์ที่ดีในการบริหารงาน

7.7 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน

ผู้บริหารระดับอธิการบดีและรองอธิการบดีให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานว่า ใน การปฏิบัติงานจะต้องเคร่งครัดกับงานที่ทำ ต้องมุ่งมั่นทำงานเพื่อไปสู่จุดหมายที่วางไว้ร่วมกัน มีความสนุกกับการทำงาน ต้องมองเห็นประโยชน์จากการทำงานอย่างแท้จริง และมีสภาพแวดล้อมที่ดี และอยากให้มหาวิทยาลัย นำสิ่งดี ๆ ที่มีอยู่ ชูประเด็นให้ชัดเจน และทำให้เด่นชัด และต้องยอมรับผลการปฏิบัติงานที่ประเมินโดยสังคม

ผู้บริหารระดับคณบดี เสนอแนะว่า ต้องสร้างวัฒนธรรมวิชาการให้เกิดขึ้น ต้องมีการติดตามประเมินผล มีการร่วมมือกันระหว่างคณะมากขึ้น ในส่วนของอาจารย์ก็ต้องมีการกำหนดสัดส่วนภาระงาน และต้องให้กำลังใจแก่อาจารย์ โดยอาจารย์จะต้องตระหนักในหน้าที่และภารกิจเป็นอย่างดี

ผู้บริหารระดับผู้อำนวยการศูนย์ ให้ข้อเสนอแนะว่า อยากให้มหาวิทยาลัยพัฒนาในเรื่องของคุณภาพ และต้องเรียงลำดับความสำคัญก่อนหลังและมีแผนปฏิบัติงานชัดเจน นอกจากนี้จะต้องมีการประกันคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรม

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์บทบาทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ในการวิเคราะห์ถึงบทบาทของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ นั้น ผู้วิจัยได้พิจารณาเปรียบเทียบบทบาทกับนโยบายของมหาวิทยาลัย ซึ่งสรุปมาจากเอกสารทั้งในแผนฯ 7 แผนฯ 8 และการให้สัมภาษณ์ของผู้บริหาร โดยมีผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ดังแสดงในตารางที่ 65

ตารางที่ 65 วิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทด้านการสอนกับนโยบายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

นโยบาย	บทบาท
นโยบายในช่วงแผนฯ 7	
1. ผลักกำลังคนทุกระดับทุกสาขา	<ol style="list-style-type: none"> 1. สาขาวิชาที่เปิดสอน <ol style="list-style-type: none"> 1.1 เปิดสอนสาขาวิชาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละเฉลี่ย 6.08 1.2 เปิดสอนสาขาวิชาในระดับปริญญาตรี ร้อยละเฉลี่ย 58.98 1.3 เปิดสอนสาขาวิชาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละเฉลี่ย 34.92 2. กลุ่มสาขาวิชาที่เปิดสอน <ol style="list-style-type: none"> 2.1 เปิดสอนในกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละเฉลี่ย 46.81 2.2 เปิดสอนในกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ร้อยละเฉลี่ย 15.36 2.3 เปิดสอนในกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละเฉลี่ย 37.83 3. ผู้สำเร็จการศึกษา <ol style="list-style-type: none"> 3.1 มีผู้สำเร็จการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 8.70 3.2 มีผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 82.10 3.3 มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ร้อยละ 9.03 3.4 มีผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาเอก ร้อยละ 0.16 4. การเปิดสาขาวิชาใหม่ <ol style="list-style-type: none"> 4.1 เปิดสาขาวิชาใหม่ในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละเฉลี่ย 2.13 4.2 เปิดสาขาวิชาใหม่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละเฉลี่ย 34.04 4.3 เปิดสาขาวิชาใหม่ในระดับปริญญาโท ร้อยละเฉลี่ย 55.32 4.4 เปิดสาขาวิชาใหม่ในระดับปริญญาเอก ร้อยละเฉลี่ย 8.51

ตารางที่ 65 (ต่อ)

นโยบาย	บทบาท
2. ขยายโอกาสทางการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ดำเนินการสอบคัดเลือกโดยวิธีรับตรง 2. รับนักศึกษาโดยให้โควตาพิเศษ คือ โควตาโรงเรียน โควตาอำเภอ แพทย์โควตาจังหวัด ทันตแพทย์โควตาจังหวัด 3. รับนักศึกษาโดยโครงการพิเศษ <ol style="list-style-type: none"> 3.1 โครงการส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษด้านกีฬาและศิลปวัฒนธรรม มีผู้ได้เข้าศึกษาในคณะวิทยาการจัดการมากที่สุด ร้อยละ 39.66 คณะทรัพยากรธรรมชาติ ร้อยละ 17.24 และคณะวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 13.79 คณะศึกษาศาสตร์ ร้อยละ 13.79 3.2 โครงการมหาดไทย มีผู้ได้เข้าศึกษาในคณะเภสัชศาสตร์มากที่สุด ร้อยละ 22.58 คณะศึกษาศาสตร์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์ ร้อยละ 19.35 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 16.13 3.3 โครงการ ศอ.บต. มีผู้ได้เข้าศึกษาในคณะวิทยาการจัดการมากที่สุด ร้อยละ 25.00 คณะเภสัชศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 16.67 4. จำนวนนักศึกษาที่นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 8.33
นโยบายในช่วงแผนฯ ๑	
1. ผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. สาขาวิชาที่เปิดสอน <ol style="list-style-type: none"> 1.1 เปิดสอนสาขาวิชาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 4.88 1.2 เปิดสอนสาขาวิชาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 53.66 1.3 เปิดสอนสาขาวิชาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 41.45 2. กลุ่มสาขาที่เปิดสอน <ol style="list-style-type: none"> 2.1 เปิดสอนในกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ร้อยละ 46.95 2.2 เปิดสอนในกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ร้อยละ 15.24 2.3 เปิดสอนในกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ร้อยละ 37.80 3. การเปิดสาขาวิชาใหม่ <ol style="list-style-type: none"> 3.1 เปิดสาขาวิชาใหม่ในระดับปริญญาโท ร้อยละ 80.00 3.2 เปิดสาขาวิชาใหม่ในระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ร้อยละ 20.00

ตารางที่ 65 (ต่อ)

นโยบาย	บทบาท
2. เพิ่มโอกาสเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยในรูปแบบต่าง ๆ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ดำเนินการคัดเลือกโดยวิธีรับตรง 2. รับนักศึกษาโดยให้โควตาพิเศษ คือ โควตาโรงเรียน โควตาอำเภอ แพทย์โควตาจังหวัด ทันตแพทย์โควตาจังหวัด 3. รับนักศึกษาโดยโครงการพิเศษ <ol style="list-style-type: none"> 3.1 โครงการส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษด้านกีฬาและศิลปะวัฒนธรรม มีผู้ได้เข้าศึกษาในคณะทรัพยากรธรรมชาติ ร้อยละ 33.33 และคณะวิศวกรรมศาสตร์ ร้อยละ 33.33 3.2 โครงการมหาดไทย มีผู้ได้เข้าศึกษาในคณะแพทยศาสตร์ ร้อยละ 37.50 และคณะวิทยาการจัดการ ร้อยละ 25.00

จากตารางที่ 65 ผลการวิเคราะห์บทบาทด้านการสอนของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คือ มหาวิทยาลัยเน้นการผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายที่กำหนดไว้ว่า ผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา โดยในระดับปริญญาตรีมีสาขาที่เปิดสอน ร้อยละ 53.66 ในระดับสูงกว่าปริญญาตรีมีสาขาวิชาที่เปิดสอน ร้อยละ 41.45

นอกจากนี้ ผลการศึกษาพบว่า มหาวิทยาลัยมีทิศทางที่จะผลิตบัณฑิตในระดับสูงกว่าปริญญาตรีเพิ่มขึ้น โดยในช่วงแผนฯ 7 ได้เปิดสาขาวิชาใหม่ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 63.33 และในช่วงแผนฯ 8 สาขาวิชาที่เปิดใหม่เป็นระดับสูงกว่าปริญญาตรีทั้งหมด

สำหรับการผลิตในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีนั้น ในช่วงต้นแผนฯ 8 ยังมีสาขาวิชาที่เปิดสอนในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 4.88 และไม่มีการเปิดสาขาวิชาใหม่ในระดับนี้อีก ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยไม่ได้มุ่งเน้นที่จะเปิดสอนในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

นอกจากการผลิตบัณฑิตแล้ว มหาวิทยาลัยยังดำเนินการในเรื่องการขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายที่กำหนดไว้ว่า เพิ่มโอกาสการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยในรูปแบบต่าง ๆ โดยมหาวิทยาลัยได้ดำเนินการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาโดยวิธีรับตรง เพิ่มโควตาพิเศษในการเข้ามหาวิทยาลัย และมีโครงการพิเศษต่าง ๆ นอกจากนี้นักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลามใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ก็มีโอกาสได้เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยในคณะที่หลากหลาย โดยในช่วงแผนฯ 7 มหาวิทยาลัยมีนักศึกษาที่นับถือศาสนาอิสลามร้อยละ 8.33

กล่าวโดยสรุปได้ว่า นโยบายด้านการสอนของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คือการผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี และขยายโอกาสทางการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ โดยบทบาทด้านการสอนสอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว คือ เน้นการผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี โดยมุ่งเน้นที่จะผลิตในระดับสูงกว่าปริญญาตรีเพิ่มขึ้น และมีการขยายโอกาสทางการศึกษาโดยวิธีรับตรงให้โควตาพิเศษ และมีโครงการพิเศษต่าง ๆ

ตารางที่ 66 วิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทด้านการวิจัยกับนโยบายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

นโยบาย	บทบาท
นโยบายในช่วงแผนฯ 7 เพิ่มปริมาณงานวิจัยที่มีคุณภาพ	<ol style="list-style-type: none"> จำนวนโครงการวิจัยในช่วงต้นแผนฯ 212 โครงการ ในช่วงปลายแผนฯ 234 โครงการ ได้รับเงินจากแหล่งทุนภายในประเทศ ร้อยละเฉลี่ย 43.93 จากงบประมาณแผ่นดิน ร้อยละเฉลี่ย 24.99 จากแหล่งทุนต่างประเทศ ร้อยละเฉลี่ย 23.72 จากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย ร้อยละเฉลี่ย 7.36 โครงการวิจัยร้อยละ 39.02 ได้รับเงินจากงบประมาณแผ่นดิน ร้อยละ 38.45 ได้รับเงินจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย ร้อยละ 15.93 ได้รับเงินจากแหล่งทุนภายในประเทศ ร้อยละ 6.60 ได้รับเงินจากแหล่งทุนต่างประเทศ วิจัยในสาขาสาธารณสุขและการแพทย์มากที่สุด ร้อยละเฉลี่ย 26.48 สาขาเกษตร ปศุสัตว์ ประมง ร้อยละเฉลี่ย 17.53 สาขาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ร้อยละเฉลี่ย 9.05 เผยแพร่งานวิจัย โดยการตีพิมพ์ในวารสารภายในประเทศ ร้อยละ 32.81 ตีพิมพ์ในวารสารต่างประเทศ ร้อยละ 13.55 เสนอในการประชุม ร้อยละ 29.32 เสนอเป็นรายงานการวิจัย ร้อยละ 24.33
นโยบายในช่วงแผนฯ 8 1. วิจัยแบบมีทิศทาง	<ol style="list-style-type: none"> กำหนดสาขาในการวิจัยเป็น 13 สาขา วิจัยในสาขาสาธารณสุขและการแพทย์ ร้อยละ 21.17 สาขาอุตสาหกรรมบริการ ร้อยละ 12.02 สาขาเกษตร ปศุสัตว์ประมง ร้อยละ 13.96

ตารางที่ 66 (ต่อ)

นโยบาย	บทบาท
2. สนับสนุนบัณฑิตศึกษาให้เป็นกลไกในการพัฒนางานวิจัย	<p>เปิดสอนในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 41.45 โดยมีจำนวนนักศึกษา และอาจารย์ รวมทั้งคุณวุฒิและตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนนักศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน ร้อยละ 14.53 2. อาจารย์มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอก ร้อยละ 25.98 วุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท ร้อยละ 53.15 วุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 20.87 3. อาจารย์มีตำแหน่งทางวิชาการเป็นศาสตราจารย์ ร้อยละ 0.14 รองศาสตราจารย์ ร้อยละ 8.26 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยละ 26.61 อาจารย์ ร้อยละ 64.99

จากตารางที่ 66 ผลการวิเคราะห์บทบาทด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คือ มหาวิทยาลัยได้กำหนดสาขาของการวิจัยไว้ 13 สาขา ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายที่กำหนดไว้ว่า วิจัยแบบมีทิศทาง โดยสาขาวิชาที่ทำวิจัยมากที่สุด ในช่วงต้นแผนฯ 8 คือ สาขาสาธารณสุขและการแพทย์ ร้อยละ 21.17 สาขาอุตสาหกรรมบริการ ร้อยละ 18.02 สาขาเกษตร ปศุสัตว์ และประมง ร้อยละ 13.96 สาขาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ร้อยละ 9.46 และจะเห็นได้ว่าสาขาวิชาที่ทำการวิจัยเหล่านี้ ล้วนต่อเนื่องกับสาขาวิชาที่ทำการวิจัยในช่วงแผนฯ 7 กล่าวคือ ในช่วงแผนฯ 7 สาขาวิชาที่ทำวิจัยมากที่สุด คือ สาขาสาธารณสุขและการแพทย์ ร้อยละ 26.48 สาขาเกษตร ปศุสัตว์ ประมง ร้อยละ 17.63 สาขาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ร้อยละ 9.05 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงทิศทางในการทำวิจัยของมหาวิทยาลัยว่ายังคงเป็นไปในสาขาสาธารณสุขและการแพทย์ เกษตร ปศุสัตว์ ประมง และวิทยาศาสตร์พื้นฐาน โดยมีสาขาที่ทำวิจัยเพิ่มมากขึ้น คือ อุตสาหกรรมบริการ

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังมีนโยบายในการสนับสนุนบัณฑิตศึกษา ให้เป็นกลไกในการพัฒนางานวิจัย ซึ่งพบว่าองค์ประกอบที่จะทำให้บทบาทเป็นไปตามนโยบายยังมีน้อย คือ ในส่วนของอาจารย์ยังมีอาจารย์ที่ยังไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ ร้อยละ 64.99 ส่วนในเรื่องของวุฒิการศึกษายังมีอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 20.87 และมีอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอกเพียงร้อยละ 25.98 ส่วนในด้านนักศึกษา พบว่า มีนักศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีเพียงร้อยละ 14.53 และมีผู้สำเร็จการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีเพียงร้อยละ 9.19

กล่าวโดยสรุปได้ว่า นโยบายด้านการวิจัยของมหาวิทยาลัย คือ เน้นการวิจัยแบบมีทิศทาง และสนับสนุนให้บัณฑิตศึกษาเป็นกลไกในการพัฒนางานวิจัย โดยบทบาทในด้านการวิจัยที่สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว คือ การวิจัยแบบมีทิศทาง ส่วนการสนับสนุนให้บัณฑิตศึกษาเป็นกลไกในการพัฒนางานวิจัยนั้น ยังทำไม่ได้เต็มที่เนื่องจากจำนวนนักศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรียังมีน้อย และอาจารย์ที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอกยังมีน้อย นอกจากนี้อาจารย์ส่วนใหญ่ยังไม่มีตำแหน่งทางวิชาการอีกด้วย

ตารางที่ 67 วิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมกับนโยบายของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

นโยบาย	บทบาท
นโยบายในช่วงแผนฯ 7 ชี้ว่าสังคมและให้คำปรึกษาได้ตามความต้องการของท้องถิ่น	<ol style="list-style-type: none"> 1. ให้บริการแบบให้เปล่าร้อยละ 35.34 2. ให้บริการแบบไม่มุ่งผลกำไร ร้อยละ 62.83 3. ให้บริการแบบมีผลกำไร ร้อยละ 2.83 4. ให้บริการแก่ข้าราชการ ร้อยละ 21.81 5. ให้บริการแก่บุคลากรทางการศึกษา ร้อยละ 26.49 6. ให้บริการแก่ประชาชนทั่วไป ร้อยละ 50.72 7. ให้บริการแก่นักธุรกิจ ร้อยละ 0.99 8. ให้บริการในลักษณะวิเคราะห์ทดสอบ ร้อยละ 79.26 9. ให้บริการโดยการเป็นวิทยากร ร้อยละ 16.00 10. ให้บริการโดยการจัดฝึกอบรม ร้อยละ 1.68
นโยบายในช่วงแผนฯ 8 1. ให้บริการในรูปแบบต่าง ๆ 2. สนับสนุนการบริการที่มีสัมพันธ์กับการวิจัย	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีรูปแบบการให้บริการ 3 รูปแบบ คือ แบบให้เปล่าไม่หวังผลกำไร และ มีผลกำไร

จากตารางที่ 67 ผลการวิเคราะห์บทบาทด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คือ มหาวิทยาลัยมีการให้บริการในรูปแบบต่าง ๆ 3 รูปแบบ คือ แบบให้เปล่า แบบไม่หวังผลกำไร และแบบมีผลกำไร ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายที่กำหนดไว้ว่า ให้บริการในรูปแบบต่าง ๆ และสอดคล้องกับการดำเนินงานในช่วงแผนฯ 7 ที่มีการให้บริการแบบให้เปล่าร้อยละ 34.34 แบบไม่หวังผลกำไร ร้อยละ 62.83 และแบบมีผลกำไร ร้อยละ 21.81

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยยังมีนโยบายในการสนับสนุนการให้บริการที่สัมพันธ์กับการวิจัย ซึ่งพบว่าบทบาทด้านการให้บริการยังไม่สอดคล้องกับนโยบาย โดยในช่วงแผนฯ 7 ลักษณะการให้บริการของคณะต่าง ๆ จะเป็นในลักษณะของการวิเคราะห์ ทดสอบมากกว่าการให้บริการในด้านอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 79.26

กล่าวโดยสรุปได้ว่า นโยบายในด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัย คือ การให้บริการในรูปแบบต่าง ๆ และการให้บริการที่สัมพันธ์กับการวิจัย โดยบทบาทในด้านการให้บริการที่สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว คือ การให้บริการในรูปแบบต่าง ๆ ส่วนการให้บริการที่สัมพันธ์กับการวิจัยนั้น จากข้อมูลเท่าที่รวบรวมได้ยังไม่ได้แสดงถึงบทบาทของมหาวิทยาลัยที่สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว

ตารางที่ 68 วิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมกับนโยบายของมหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์

นโยบาย	บทบาท
นโยบายในช่วงแผนฯ 7	
1. อนุรักษ์ ฟื้นฟู ปลูกฝังเอกลักษณ์ และวัฒนธรรมที่พึงประสงค์	1. จัดอบรมศิลปวัฒนธรรมให้แก่เยาวชน นักศึกษา และบุคลากร 2. จัดนิทรรศการ และจัดวัฒนธรรมสัญจร 3. จัดสัมมนา 4. วิจัยทางศิลปวัฒนธรรม
2. สร้างความพร้อมในการปรับตัวทางวัฒนธรรม	1. แลกเปลี่ยนและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยกับต่างประเทศ เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย และบรูไน
นโยบายในช่วงแผนฯ 8	
1. ส่งเสริมการศึกษาและค้นคว้าวิจัยทางศิลปวัฒนธรรม	1. ดำเนินการวิจัยทางศิลปวัฒนธรรม จำนวน 3 โครงการ

จากตารางที่ 68 ผลการวิเคราะห์บทบาทด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ คือ ในช่วงแผนฯ 7 มหาวิทยาลัยมีกิจกรรมในด้านการจัดอบรมศิลปวัฒนธรรม การจัดนิทรรศการ และการจัดวัฒนธรรมสัญจร ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายที่กำหนดไว้ว่า อนุรักษ์ ฟื้นฟู ปลูกฝังเอกลักษณ์และวัฒนธรรมที่พึงประสงค์

นอกจากนี้ ในช่วงแผนฯ 7 ยังมีนโยบายในการสร้างความพร้อมในการปรับตัวทางวัฒนธรรม ซึ่งบทบาทที่มหาวิทยาลัยดำเนินการก็คือ การแลกเปลี่ยนและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยกับต่างประเทศ

สำหรับในช่วงแผนฯ 8 นั้น มหาวิทยาลัยมีนโยบายส่งเสริมการศึกษาและค้นคว้า วิจัยทางศิลปวัฒนธรรม ซึ่งพบว่ามหาวิทยาลัยยังมีโครงการวิจัยทางด้านศิลปวัฒนธรรมเป็นจำนวนน้อย

กล่าวโดยสรุปได้ว่า นโยบายด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย สงขลานครินทร์ คือ การศึกษา ค้นคว้าทางศิลปวัฒนธรรม แต่บทบาททางด้านนี้ยังมีน้อย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 5 แนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจ 4 ประการ

จากผลการศึกษานโยบาย วิเคราะห์บทบาท และการสัมภาษณ์ความเห็นของกรรมการสภามหาวิทยาลัย และผู้บริหารมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจ 4 ประการ ดังนี้

1. ด้านการสอน ซึ่งเกี่ยวข้องกับการผลิตบัณฑิตและการขยายโอกาสทางการศึกษามีแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ คือ

1.1 การผลิตบัณฑิต

จากการศึกษานโยบายพบว่า มหาวิทยาลัยมีนโยบายที่จะผลิตบัณฑิตในระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี และจากบทบาทของมหาวิทยาลัยพบว่า มหาวิทยาลัยผลิตบัณฑิตทั้งในระดับปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี โดยมีทิศทางที่จะผลิตในระดับสูงกว่าปริญญาตรีเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของกรรมการสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารมหาวิทยาลัย ที่มีความเห็นว่าการขยายการจัดการศึกษาในระดับปริญญาตรี แต่ต้องมุ่งการจัดการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ดังนั้นแนวทางปฏิบัติในเรื่องที่เกี่ยวกับการผลิตบัณฑิตจึงควรเป็นดังนี้

1.1.1 การเปิดหลักสูตรสาขาวิชา

มหาวิทยาลัยควรชะลอการเปิดหลักสูตรสาขาวิชาในระดับปริญญาตรี และควรส่งเสริมสนับสนุนคณะหน่วยงานต่าง ๆ ให้มีความพร้อมในการเปิดหลักสูตรสาขาวิชาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี ทั้งนี้เนื่องจากการมีจุดเน้นที่ชัดเจน จะทำให้การบริหารจัดการทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมหาวิทยาลัยจะได้ทุ่มเททรัพยากรไปในเรื่องที่เป็นจุดเน้นอย่างเต็มที่ แต่อย่างไรก็ตามในระดับปริญญาตรีไม่ควรจะชะลอทุกหลักสูตรสาขาวิชา แต่ควรพัฒนาให้คณะที่ตั้งใหม่ หรือวิทยาเขตใหม่ มีความสามารถที่จะเปิดสอนหลักสูตรสาขาวิชาในระดับปริญญาตรีได้ นอกจากนี้คณะที่มีความพร้อมสูงทั้งในแง่สาขาวิชา บุคลากร และงานวิจัย มหาวิทยาลัยควรผลักดัน ส่งเสริม สนับสนุน ให้สามารถเปิดหลักสูตรสาขาวิชาในระดับปริญญาเอกได้

1.1.2 การรับนักศึกษา

สืบเนื่องจากแนวทางในการเน้นการผลิตบัณฑิต ระดับสูงกว่าปริญญาตรีเพิ่มขึ้น แต่จากสภาพความเป็นจริง มหาวิทยาลัยยังมีนักศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรีเป็นจำนวนน้อย ดังนั้นแนวทางในการดำเนินงานจึงควรหาวิธีการรับนักศึกษาระดับนี้เพิ่มขึ้น ซึ่งอาศัยองค์ประกอบหลายด้าน เช่น หลักสูตรสาขาวิชาที่มีชื่อเสียง ความมีชื่อเสียงของอาจารย์ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และการหาแรงจูงใจให้นักศึกษาสนใจมาเรียนมากขึ้น เช่น มีทุนการศึกษา นักศึกษาได้เข้าร่วมโครงการวิจัยกับอาจารย์ และมีเงินจากโครงการวิจัยเป็นค่าตอบแทน นักศึกษามีโอกาสไปทำวิจัย แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ในต่างประเทศ ฯลฯ ซึ่งแนวทางเหล่านี้เป็นแนวทางที่ไม่สามารถดำเนินการได้โดยทันที แต่จะต้องอาศัยการพัฒนาทุก ๆ ด้านไปพร้อมกัน ทั้งการพัฒนาหลักสูตร พัฒนา

อาจารย์ พัฒนาโครงการวิจัย พัฒนาคือความร่วมมือกับต่างประเทศ จึงจะสามารถเป็นจุดเด่นที่จะทำให้นักศึกษาเลือกมาศึกษาที่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์มากขึ้น

1.1.3 การพัฒนาอาจารย์

จากการศึกษาด้านการพัฒนาอาจารย์พบว่า การพัฒนาอาจารย์มีลักษณะเป็นการสนับสนุนให้เข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา และสนับสนุนให้ไปศึกษาต่อต่างประเทศ ซึ่งยังไม่ได้มีการวางแผนอย่างเป็นระบบว่าจะพัฒนาครูเป้าหมายใด อย่างไร ภายในระยะเวลาเท่าใด ดังนั้นแนวทางในการพัฒนาอาจารย์จึงควรมีการกำหนดแผนงานอย่างชัดเจน โดยแบ่งครูเป้าหมายของอาจารย์ออกเป็นกลุ่มและให้การพัฒนาแต่ละกลุ่ม และกำหนดเป้าหมายว่า เมื่อได้รับการพัฒนาแล้วจะต้องทำอะไรต่อไป ภายในระยะเวลาเท่าใด เพื่อให้อาจารย์แต่ละคนได้เห็นทิศทางและเป้าหมายในการพัฒนาโดยชัดเจน นอกจากนี้เพื่อให้สืบเนื่องกับการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในระดับสูงกว่าปริญญาตรี มหาวิทยาลัยจะต้องเน้นการพัฒนาเรื่องการทำวิจัยของอาจารย์ด้วย โดยการส่งเสริมสนับสนุน สร้างแรงจูงใจ ให้การฝึกอบรมการทำวิจัย สร้างทีมวิจัย โดยใช้ลักษณะอาจารย์อาวุโสที่มีประสบการณ์เป็นหัวหน้าทีม และให้อาจารย์อาวุโสเป็นผู้ร่วมทีม เพื่อจะได้มีประสบการณ์ในการทำวิจัย และสร้างความมั่นใจในการวิจัย

1.2 การขยายโอกาสทางการศึกษา

ในด้านการขยายโอกาสทางการศึกษาของมหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัย และผู้บริหาร มีความเห็นว่า มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรมแล้ว บทบาทที่มหาวิทยาลัยดำเนินการอยู่ คือ การสอบคัดเลือกโดยวิธีรับตรง การให้โควตาพิเศษ และการมีโครงการพิเศษต่าง ๆ ซึ่งการดำเนินการเหล่านี้ครอบคลุมการขยายโอกาสทางการศึกษาแล้ว ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรยึดแนวทางนี้เป็นนโยบายต่อไป และมหาวิทยาลัยควรให้ความสนใจใส่ดูแลนักศึกษาในโควตาพิเศษ และนักศึกษาตามโครงการพิเศษต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นพิเศษ ทั้งในด้านการเรียนการสอน เช่น ให้การสอนซ่อมเสริม ในด้านความเป็นอยู่ และในด้านการปรับตัว

2. ด้านการวิจัย ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกำหนดทิศทางการวิจัย และการสนับสนุนให้บัณฑิตศึกษาเป็นกลไกในการพัฒนางานวิจัย

2.1 การกำหนดทิศทางการวิจัย

จากการศึกษานโยบายของทุกภารกิจ พบว่า มหาวิทยาลัยมีนโยบายที่จะให้การวิจัยเป็นฐานของทุกภารกิจ ทั้งในด้านการสอน การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ดังนั้น มหาวิทยาลัยควรมีทิศทางในการวิจัยในด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.1.1 ประเภทของการวิจัย

จากเหตุผลในการที่จะให้งานวิจัยเป็นฐานของทุกภารกิจ ทิศทางในการวิจัยจึงควรมีทั้งการวิจัยพื้นฐาน การวิจัยประยุกต์ และการวิจัยเพื่อพัฒนา

2.1.2 สาขาในการทำวิจัย

จากการศึกษาบทบาทด้านการวิจัยพบว่า มหาวิทยาลัยมีความสามารถในการวิจัยทางสาขาสาธารณสุขและการแพทย์ สาขาอุตสาหกรรมบริการ สาขาเกษตร ปศุสัตว์ และประมง และสาขาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน มหาวิทยาลัยจึงควรเน้นสาขาวิชาเหล่านี้เป็นพิเศษ และพัฒนาให้ครบวงจร ตั้งแต่การวางแผนทำวิจัย จนถึงการประยุกต์ใช้ผลการวิจัยเพื่อการพัฒนาสังคม องค์ความรู้ การเรียนการสอน และการขึ้นรูปแบบที่เหมาะสมแก่สังคม

2.1.3 ลักษณะของโครงการวิจัย

การวิจัยที่จะเกิดประโยชน์อย่างเต็มที่ สามารถนำไปสู่การประยุกต์ใช้ และขึ้นสู่สังคม จะต้องเป็นโครงการวิจัยขนาดใหญ่ เป็นชุดโครงการวิจัย ดังนั้นมหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญและให้การสนับสนุนให้มีการทำวิจัยที่เป็นโครงการวิจัยขนาดใหญ่ ซึ่งประกอบด้วยโครงการย่อยหลายโครงการ เป็นการใช้องค์ความรู้ที่หลากหลายสาขาวิชา เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาและการพัฒนาสังคมได้ นอกจากนี้มหาวิทยาลัยควรมีบทบาทในการประสานการดำเนินงานของโครงการวิจัยขนาดใหญ่ ที่มีหลายคณะ หลายหน่วยงาน ทำการวิจัยร่วมกัน ให้มีความสัมพันธ์ เชื่อมโยง และมีความสะดวกในการทำวิจัย

2.2 การสนับสนุนให้บัณฑิตศึกษาเป็นกลไกในการพัฒนางานวิจัย

มหาวิทยาลัยมีนโยบายที่จะสนับสนุนบัณฑิตให้เป็นกลไกในการพัฒนางานวิจัย ซึ่งจากการศึกษาพบว่า บทบาททางด้านนี้ มหาวิทยาลัยยังทำไม่ได้เต็มที่ เนื่องจากจำนวนนักศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษายังมีน้อย อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาเอกยังมีน้อย และอาจารย์ ส่วนใหญ่ ยังไม่มีตำแหน่งทางวิชาการ ดังนั้น แนวทางในการดำเนินการ จึงควรเพิ่มจำนวนรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาให้มากขึ้น พัฒนาอาจารย์ให้มีคุณวุฒิและตำแหน่งทางวิชาการเพิ่มขึ้น ดังได้กล่าวไว้ในแนวทางการสอน

3. ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ซึ่งเกี่ยวข้องกับการกำหนดรูปแบบและกลุ่มเป้าหมายในการให้บริการ และการให้บริการโดยใช้งานวิจัยเป็นงาน

3.1 การกำหนดรูปแบบและกลุ่มเป้าหมายในการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

จากนโยบายด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ที่กำหนดไว้ว่าให้บริการในรูปแบบต่าง ๆ นั้น มหาวิทยาลัยได้กำหนดรูปแบบของการให้บริการเป็น 3 รูปแบบ คือ แบบให้เปล่า แบบไม่หวังผลกำไร และแบบมีผลกำไร โดยรูปแบบที่มหาวิทยาลัยทำจากมากไปน้อย คือ แบบไม่หวังผลกำไร แบบให้เปล่า และแบบมีผลกำไร และจากความเห็นของกรรมการสภาและผู้บริหารมหาวิทยาลัย พบว่า การให้บริการควรจะเป็นลักษณะเชิงรุก และควรคำนึงถึงความพร้อมของมหาวิทยาลัย และความต้องการของสังคม ดังนั้น เมื่อคำนึงถึงความต้องการของสังคม รูปแบบของการให้บริการทั้ง 3 รูปแบบ

ก็ยังเป็นสิ่งจำเป็น เนื่องจากในสังคมยังมีทั้งกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและยากไร้ และกลุ่มผู้มีโอกาส แต่น้ำหนักของการให้ความสำคัญของการให้บริการในรูปแบบต่าง ๆ คงจะต้องเปลี่ยนไป โดยมีแนวทางดังนี้

3.1.1 การให้บริการแบบให้เปล่า

มหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญกับการให้บริการแก่กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มผู้ยากไร้มากขึ้น โดยก่อนการให้บริการ มหาวิทยาลัยควรสำรวจความต้องการที่แท้จริง และให้บริการอย่างต่อเนื่อง

3.1.2 การให้บริการแบบไม่หวังผลกำไร

เนื่องจากการให้บริการในลักษณะนี้ ผู้รับบริการมีส่วนรับผิดชอบค่าใช้จ่าย โดยมหาวิทยาลัยให้การสนับสนุนบางส่วน และเก็บค่าธรรมเนียมการบริการตามความเหมาะสม ดังนั้น กลุ่มผู้รับบริการจึงเป็นกลุ่มที่ช่วยเหลือตัวเองได้ การให้บริการในรูปแบบนี้ยังมีความจำเป็นสำหรับมหาวิทยาลัย เพราะนอกจากจะให้ความช่วยเหลือได้ทั่วถึงทุกกลุ่มแล้ว ส่วนหนึ่งจะได้เป็นการพัฒนาความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ของมหาวิทยาลัย โดยแนวทางในการดำเนินการควรเป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ขอบเขตความสามารถของมหาวิทยาลัย ออกไปยังสังคม โดยเน้นกลุ่มเป้าหมาย คือ หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนทั่วไป เพื่อผู้รับบริการจะได้รับทราบว่าสามารถใช้บริการจากมหาวิทยาลัยในเรื่องใดได้บ้าง

3.1.3 การให้บริการแบบมีผลกำไร

การให้บริการในรูปแบบนี้ จะมีความจำเป็นมากขึ้นสำหรับมหาวิทยาลัย เนื่องจากมหาวิทยาลัยจำเป็นจะต้องมีรายได้มาเลี้ยงตัวเอง ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงจำเป็นจะต้องพัฒนารูปแบบการให้บริการในลักษณะนี้ ให้เพิ่มมากขึ้น โดยการให้บริการควรเป็นในลักษณะเชิงรุก มหาวิทยาลัยควรมีความสามารถในการประชาสัมพันธ์ ความพร้อม ความสามารถของมหาวิทยาลัย ในขณะเดียวกัน มหาวิทยาลัยควรพัฒนาศักยภาพของคณะ หน่วยงาน ในมหาวิทยาลัยให้สามารถให้บริการในลักษณะที่มีรายได้มากขึ้น โดยเน้นกลุ่มเป้าหมายทางด้านธุรกิจ อุตสาหกรรม หน่วยงานทั้งของรัฐและเอกชน

3.2 การให้บริการโดยใช้งานวิจัยเป็นฐาน

มหาวิทยาลัยมีนโยบายในการให้บริการที่สัมพันธ์กับการวิจัย แต่จากการวิจัยครั้งนี้ ข้อมูลที่รวบรวมได้ในการวิจัย ยังไม่ได้แสดงถึงการให้บริการที่สัมพันธ์กับการวิจัย นอกจากนี้กรรมการและผู้บริหารมหาวิทยาลัยก็ให้สัมภาษณ์ว่า มหาวิทยาลัยยังไม่ได้ใช้งานวิจัยเป็นฐานของการให้บริการทางวิชาการ ซึ่งการให้บริการโดยใช้งานวิจัยเป็นฐาน ควรมีความสัมพันธ์กับรูปแบบการให้บริการดังกล่าวข้างต้น โดยมีแนวทางดังนี้

3.2.1 การให้บริการแก่กลุ่มผู้ด้อยโอกาสและผู้ยากไร้

ต้องอาศัยการวิจัยใน 2 ลักษณะ คือ การวิจัยในเชิงสำรวจปัญหา ความต้องการ เพื่อจะได้ให้บริการได้ตรงตามความต้องการ ตรงจุดของปัญหาที่ต้องการแก้ไข และการวิจัยที่มีทิศทางในการพัฒนาภาคใต้ เพื่อนำผลการวิจัยมาประยุกต์ใช้ ชี้นำ และกำหนดรูปแบบของการพัฒนาได้อย่างถาวร

3.2.2 การให้บริการแก่กลุ่มที่ไม่ด้อยโอกาส

การให้บริการในกลุ่มนี้ มหาวิทยาลัยจะต้องนำผลที่ได้จากการวิจัยมาใช้บริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มที่มหาวิทยาลัยให้บริการแบบหารายได้ ดังนั้นมหาวิทยาลัยจะต้องพัฒนางานวิจัยให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง หรือมีผลในเชิงพาณิชย์ได้ เช่น การวิจัยเพื่อให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ หรือกระบวนการใหม่ในการผลิต หรือปรับปรุงกระบวนการผลิตเดิมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

4. ด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยมีนโยบายในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม คือ การค้นคว้าวิจัยทางด้านศิลปวัฒนธรรม แต่จากการศึกษาพบว่า มหาวิทยาลัยยังมีการวิจัยทางด้านนี้น้อย ซึ่งกรรมการสภาและผู้บริหาร ก็มีความเห็นเช่นเดียวกัน ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยจะเป็นทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นส่วนใหญ่ การทำวิจัยจึงเป็นไปในสาขาวิชาของตน การทำวิจัยทางด้านศิลปวัฒนธรรมจึงมีน้อย ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงควรมีแนวทางในการส่งเสริมให้มีการวิจัยเพิ่มขึ้น คือ

มหาวิทยาลัยควรกำหนดแผนงานและกำหนดงบประมาณให้ชัดเจนว่า ในแต่ละปีมหาวิทยาลัยจะสนับสนุนส่งเสริมการวิจัยที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมในเรื่องใด และกำหนดสัดส่วนงบประมาณเป็นอย่างไร เพื่อให้คณะ หน่วยงาน ได้นำไปปฏิบัติได้อย่างชัดเจน

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย